

Test Booklet Code

MPT-19
Paper : I

Test Booklet No.

--

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Time Allowed : 8:30 a.m. to 11:00 a.m. (2½ Hours)

Maximum Marks : 150

INSTRUCTIONS

Do not open the Test Booklet before 8:30 a.m.

Read the question carefully before marking the right answer in the appropriate circle of the OMR Answer-Sheet.

- No candidate will be allowed to appear in the examination without Admit Card and it should be produced before the Invigilator when asked.
- No candidate will be allowed to enter or leave the Examination Hall during the examination hours.
- Any book, paper, cell phone, calculator or any electronic gadget or objectionable materials are not allowed in the Examination Hall. Candidates are allowed to bring only Admit Card and ball-point pen in the Examination Hall.
- Candidate will have to keep all his/her belongings and materials outside the Examination Hall at his/her own risk.
- Any candidate found using unfair means or violating the above or any of the examination rules shall be disqualified.
- Candidate should clearly write his/her Roll No. in the space provided in the Test Booklet.
- Only one circle, either (A), (B), (C) or (D) is to be darkened completely for each answer on the OMR Answer-Sheet.
- Candidate should not make any stray marks on the OMR Answer-Sheet.
- Candidate should not staple, fold, pin, wrinkle or damage the OMR Answer-Sheet.
- Scratching, overwriting, tick marking, multiple answering will be considered as wrong answer.
- Candidates will have to sign twice the Attendance/Roll Sheet presented by the Invigilator on duty, once after taking their seats in the Examination Hall, and once at the time of handing over their Test Booklet and OMR Answer-Sheet to the Invigilator. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet a second time will be deemed not to have handed over the Answer-Sheet.
- The candidate has to return the Test Booklet along with the OMR Answer-Sheet to the Invigilator before leaving the Examination Hall.
- Candidate should do all the necessary Rough Work on the Test Booklet in the space provided. Rough Work should not be done on the Answer-Sheet or on any other paper. If any Rough Work is done on the Answer-Sheet, the Answer-Sheet will not be assessed.
- **There will be one single OMR Answer-Sheet for all the questions. No extra Answer-Sheet will be provided for any mistake or correction.**
- The OMR Answer-Sheet will be provided along with the Test Booklet. Candidate should fill up the particulars in the OMR Answer-Sheet, i.e., Roll No., Test Booklet No., Test Booklet Code, Language Code, etc., carefully with blue/black ball-point pen only.
- The test is of 2½ hours duration and will consist of 150 questions.
- The candidate should use blue/black ball-point pen only for writing particulars on this page/markings responses in the OMR Answer-Sheet.
- **The candidate should make sure that the corresponding Test Booklet Code is properly written/shaded in the OMR Answer-Sheet by him/her. For example, if the candidate gets Test Booklet Code 'E', then he/she should fill up 'E' in the box provided in the OMR Answer-Sheet and also shade the circle 'E' in the OMR Answer-Sheet. In case of any discrepancy in the Test Booklet, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement.**
- This Test Booklet has five Parts, i.e., Parts I, II, III, IV and V consisting of 150 Multiple-choice Type questions, all carrying 1 mark each.

Part-I	: Child Development and Pedagogy	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: Mathematics	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: Environmental Studies	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: Language-II [English (Compulsory)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: Language-I (Optional)	(Q. Nos. 121 to 150)

(Any one of the languages - Assamese, Bengali, Bodo, Garo, Hindi, Hmar, Nepali, Manipuri and Karbi)
- **There is no negative marking for any wrong answer.**
- Candidate should note that each question in Parts I, II and III is given in multilingual form, viz., in Assamese/Bengali/Bodo/Hindi/English medium/version for his/her convenience and ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium/version, the English version will be treated as the authentic version.
- **Important** : Candidate please see Page No. 7 for **Index**.

নিয়মাবলী

পূৱা 8:30 বজাৰ আগতে প্ৰশ্নকাকতখন নুখুলিব।

OMR উত্তৰ পত্ৰৰ যথাযথ বৃত্তটোত শুদ্ধ উত্তৰটো চিহ্নিত কৰাৰ আগতে প্ৰশ্নটো সারথানে পঢ়ি লওক।

- প্ৰৱেশ পত্ৰ অবিহনে কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক পৰীক্ষাত বহিবলৈ দিয়া নহ'ব আৰু পৰীক্ষা নিৰীক্ষকে যদি বিচাৰে তেওঁক প্ৰৱেশ পত্ৰ দেখুৱাব লাগিব।
- পৰীক্ষা চলি থকা অৱস্থাত কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক পৰীক্ষা কক্ষৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ অথবা পৰীক্ষা কক্ষ এৰি যাবলৈ অনুমতি দিয়া নহ'ব।
- কোনো পৰীক্ষাৰ্থীক কিতাপ, কোনো ধৰণৰ কাগজ, ছেল ফোন (Mobile), কেলক্যুলেটৰ বা কোনো ধৰণৰ বৈদ্যুতিন সামগ্ৰী বা আপত্তিজনক বস্তু পৰীক্ষা কক্ষলৈ নিয়াত অনুমতি দিয়া নহ'ব। পৰীক্ষাৰ্থীসকলক প্ৰৱেশ পত্ৰ আৰু বল-পইণ্ট পেনহে পৰীক্ষা কক্ষলৈ নিবলৈ অনুমতি দিয়া হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে লগত নিয়া তেওঁলোকৰ সকলোবোৰ সামগ্ৰী পৰীক্ষা কক্ষৰ বাহিৰত নিজৰ দায়িত্বত ৰাখিব।
- যদি কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰে বা ওপৰত উল্লেখ কৰা পৰীক্ষাৰ নিয়মসমূহ উলংঘা কৰে, তেন্তে তেওঁক অযোগ্য বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিজৰ ৰোল নম্বৰ প্ৰশ্নকাকতৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত স্পষ্টকৈ লিখিব লাগিব।
- OMR উত্তৰ পত্ৰত প্ৰত্যেকটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ বাবে যি কোনো এটা বৃত্ত (A), (B), (C) বা (D) সম্পূৰ্ণ ক'লা কৰিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰত অন্য কোনো ধৰণৰ দাগ দিব নোৱাৰিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰখন পিন মৰা, ভাজ দিয়া বা নষ্ট কৰিব নোৱাৰিব।
- উত্তৰ পত্ৰখনত কোনো ধৰণৰ দাগ দিয়া, টিক্ চিন দিয়া, ওপৰা-উপৰিকৈ লিখা বা কেইবাটাও উত্তৰ দিলে তাক ভুল বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব।
- পৰীক্ষাৰ্থীসকলে নিৰীক্ষকে দিয়া উপস্থিতি/ৰোল পত্ৰত দুবাৰ স্বাক্ষৰ কৰিব লাগিব, প্ৰথমবাৰ তেওঁলোকে পৰীক্ষা কক্ষত আসন গ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত আৰু দ্বিতীয়বাৰ OMR উত্তৰপত্ৰ আৰু প্ৰশ্নকাকতখনো নিৰীক্ষকক জমা দিয়াৰ সময়ত। কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে উপস্থিতি/ৰোল পত্ৰত দ্বিতীয়বাৰ যদি স্বাক্ষৰ নকৰে, তেনেহ'লে তেওঁলোকে উত্তৰপত্ৰ জমা নিদিয়া বুলি ধৰি লোৱা হ'ব।
- পৰীক্ষা কক্ষ ত্যাগ কৰাৰ আগতে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিৰীক্ষকৰ হাতত OMR উত্তৰ পত্ৰৰ লগতে প্ৰশ্নকাকতখনো জমা দিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সকলো ধৰণৰ প্ৰয়োজনীয় খচৰা (rough) কাম প্ৰশ্নকাকতত দিয়া ঠাইতহে কৰিব পাৰিব। পৰীক্ষাৰ্থীয়ে খচৰা (rough) কাম উত্তৰ পত্ৰ বা অন্য কোনো ধৰণৰ কাগজত কৰিব নোৱাৰিব। উত্তৰ পত্ৰত যদি এই খচৰা (rough) কাম পৰীক্ষাৰ্থীয়ে কৰে, তেতিয়াহ'লে তেনে উত্তৰ পত্ৰৰ মূল্যায়ন কৰা নহ'ব।
- সকলো প্ৰশ্নৰ বাবে পৰীক্ষাৰ্থীক এখন মাত্ৰ OMR উত্তৰ পত্ৰহে দিয়া হ'ব। ভুল হ'লে বা শুদ্ধ কৰিবলৈ অতিৰিক্ত কোনো উত্তৰ পত্ৰ দিয়া নহ'ব।
- প্ৰশ্নকাকতৰ লগত এখন OMR উত্তৰ পত্ৰ দিয়া হ'ব। পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সেই নিৰ্দিষ্ট OMR উত্তৰ পত্ৰত ৰোল নম্বৰ, প্ৰশ্নকাকতৰ নম্বৰ, প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড, ভাষা ক'ড ইত্যাদি সারথানে কেবল নীলা/ক'লা বল-পইণ্ট পেনেৰে পূৰণ কৰিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ সময় 2½ ঘণ্টা আৰু প্ৰশ্নকাকতত 150টা প্ৰশ্ন থাকিব।
- সকলোবোৰ তথ্য লিখিবৰ বাবে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰত নীলা/ক'লা বল-পইণ্ট পেনেৰে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব।
- পৰীক্ষাৰ্থী নিশ্চিত হোৱা উচিত যাতে প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড নম্বৰটো OMR উত্তৰ পত্ৰৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত লিখা হয়। উদাহৰণস্বৰূপে, পৰীক্ষাৰ্থীয়ে গ্ৰহণ কৰা প্ৰশ্নকাকতৰ ক'ড 'E' থাকিলে OMR উত্তৰ পত্ৰৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইত 'E' লিখিব লাগিব আৰু নিৰ্দিষ্ট বৃত্ত 'E' টো ক'লা কৰিব লাগিব। প্ৰশ্নকাকতত কিবা বিসঙ্গতি দেখিলে পৰীক্ষাৰ্থীয়ে তৎক্ষণাত নিৰীক্ষকক জনাব আৰু প্ৰশ্নকাকতখন সলাই দিবলৈ ক'ব।
- প্ৰশ্নকাকতখনত I, II, III, IV আৰু V এই পাঁচটা ভাগত (Part) মুঠ 150টা বহুমুখী পছন্দৰ প্ৰশ্ন থাকিব আৰু প্ৰত্যেকটো প্ৰশ্নৰ বাবে 1 নম্বৰকৈ থাকিব।

Part-I	: শিশু উন্নয়ন আৰু শিক্ষণ-শৈলী	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: গণিত	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: পৰিৱেশ অধ্যয়ন	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: ভাষা-II [ইংৰাজী (বাধ্যতামূলক)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: ভাষা-I (ঐচ্ছিক)	(Q. Nos. 121 to 150)

(যি কোনো এটা ভাষা- অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি আৰু কাৰ্বি)
- ভুল উত্তৰৰ বাবে কোনো ঋণাত্মক নম্বৰ নাথাকিব।
- পৰীক্ষাৰ্থীয়ে তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ্থে মনত ৰাখিব যে প্ৰশ্নকাকতৰ Part-I, Part-II আৰু Part-III -ৰ অংশসমূহ বহুভাষিক হ'ব, যেনে- অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, হিন্দী আৰু ইংৰাজী। এই ক্ষেত্ৰত মাধ্যম বা সংস্কৰণত কোনো ধৰণৰ বিসঙ্গতি নাইবা বুজি পোৱাত অসুবিধা হ'লে ইংৰাজী সংস্কৰণটোকেই প্ৰকৃত শুদ্ধ বুলি গণ্য কৰিব।
- দৰকাৰী : পৰীক্ষাৰ্থীয়ে সূচীপত্ৰৰ বাবে অনুগ্ৰহ কৰি পৃষ্ঠা নং 7 চাওক।

নিয়মাবলী

সকাল 8:30 ঘটিকার পূর্বে প্রশ্নপত্রটি খুলবেন না।

OMR উত্তর পত্রের যথাযথ বৃত্তটিতে শুদ্ধ উত্তরটি চিহ্নিত করার পূর্বে প্রশ্নটি সাবধানে পড়ে নেবেন।

- প্রবেশ পত্র ছাড়া কোন পরীক্ষার্থীকে পরীক্ষায় বসতে দেওয়া হবে না এবং পরীক্ষা নিরীক্ষক যদি প্রবেশ পত্র দেখতে চান তাহলে প্রবেশ পত্র দেখাতে হবে।
- পরীক্ষা চলতে থাকা অবস্থায় কোন পরীক্ষার্থীকে পরীক্ষা কক্ষের ভিতরে প্রবেশ অথবা পরীক্ষা কক্ষ থেকে বাইরে যাওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে না।
- পরীক্ষার্থীকে কোন বই, কোন ধরনের কাগজ, মোবাইল, ক্যালকুলেটর বা কোন ধরনের বৈদ্যুতিন সামগ্রী বা আপত্তিজনক বস্তু পরীক্ষা কক্ষে নেওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে না। পরীক্ষার্থীদিগকে কেবলমাত্র প্রবেশ পত্র এবং বল-পয়েন্ট পেন পরীক্ষা কক্ষে নেওয়ার অনুমতি দেওয়া হবে।
- পরীক্ষার্থীর সঙ্গে নেওয়া তাঁদের সকল ধরনের সামগ্রী পরীক্ষা কক্ষের বাইরে নিজের দায়িত্বে রাখতে হবে।
- যদি কোন পরীক্ষার্থী অসৎ উপায় অবলম্বন করেন বা উপরে উল্লেখ করা পরীক্ষার নিয়মসমূহ উল্লঙ্ঘন করেন, তবে তাঁকে অযোগ্য বলে বিবেচনা করা হবে।
- পরীক্ষার্থীকে নিজের রোল নম্বর প্রশ্নপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে স্পষ্ট করে লিখতে হবে।
- OMR উত্তরপত্রে প্রত্যেকটি প্রশ্নের উত্তরের জন্য যে-কোন একটি বৃত্ত (A), (B), (C) বা (D) সম্পূর্ণ কালো করতে হবে।
- পরীক্ষার্থী OMR উত্তরপত্রে অন্য কোন ধরনের দাগ দিতে পারবেন না।
- পরীক্ষার্থী OMR উত্তরপত্রটি আলপিন মারা, ভাঁজ করা বা নষ্ট করতে পারবেন না।
- উত্তরপত্রটিতে কোন ধরনের দাগ দেওয়া, টিক্ চিহ্ন দেওয়া, লেখার উপর লেখা বা একটি প্রশ্নের জন্য একাধিক উত্তর দিলে তা ভুল বলে বিবেচনা করা হবে।
- পরীক্ষার্থীদিগকে নিরীক্ষকের দেওয়া উপস্থিতি/রোল পত্রে দুবার স্বাক্ষর করতে হবে, প্রথমবার তাদের পরীক্ষা কক্ষে আসন গ্রহণ করার সময়ে এবং দ্বিতীয়বার OMR উত্তরপত্র এবং প্রশ্নপত্রটি নিরীক্ষককে জমা দেওয়ার সময়ে। কোন পরীক্ষার্থী উপস্থিতি/রোল পত্রে যদি দ্বিতীয়বার স্বাক্ষর না করেন, তাহলে তাঁর উত্তরপত্র জমা হয়নি বলে গণ্য করা হবে।
- পরীক্ষা কক্ষ ত্যাগ করবার পূর্বে পরীক্ষার্থীকে নিরীক্ষকের হাতে OMR উত্তরপত্রের সঙ্গে প্রশ্নপত্রটি জমা দিতে হবে।
- পরীক্ষার্থী সকল ধরনের প্রয়োজনীয় খসড়া (rough) কাজ প্রশ্নপত্রে দেওয়া স্থানে করতে পারবেন। পরীক্ষার্থী খসড়া (rough) কাজ উত্তরপত্র বা অন্য কোন ধরনের কাগজে করতে পারবেন না। যদি পরীক্ষার্থী এই খসড়া (rough) কাজ উত্তরপত্রে করেন, তবে এই উত্তরপত্রের মূল্যায়ন করা হবে না।
- সব প্রশ্নের জন্য পরীক্ষার্থীকে একটি মাত্র OMR উত্তরপত্র দেওয়া হবে। ভুল হলে বা শুদ্ধ করবার জন্য অতিরিক্ত কোনও উত্তরপত্র দেওয়া হবে না।
- প্রশ্নপত্রের সাথে একটি OMR উত্তরপত্র দেওয়া হবে। পরীক্ষার্থীকে সেই নির্দিষ্ট OMR উত্তরপত্রে রোল নম্বর, প্রশ্নপত্রের নম্বর, প্রশ্নপত্রের কোড, ভাষা কোড ইত্যাদি সাবধানে শুধুমাত্র নীল/কালো বল-পয়েন্ট পেন দ্বারা পূর্ণ করতে হবে।
- পরীক্ষার সময় 2½ ঘণ্টা এবং প্রশ্নপত্রে 150টি প্রশ্ন থাকবে।
- সকল তথ্য লেখার জন্য পরীক্ষার্থীকে OMR উত্তরপত্রে নীল/কালো বল-পয়েন্ট পেন ব্যবহার করতে হবে।
- পরীক্ষার্থীর নিশ্চিত হওয়া উচিত যাতে প্রশ্নপত্রের কোড নম্বরটি OMR উত্তরপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে লেখা হয়। উদাহরণস্বরূপ, পরীক্ষার্থীর পাওয়া প্রশ্নপত্রের কোড 'E' থাকলে OMR উত্তরপত্রের নির্দিষ্ট স্থানে 'E' লিখতে হবে এবং নির্দিষ্ট বৃত্ত 'E'টি কালো করতে হবে। প্রশ্নপত্রে কোন অসঙ্গতি দেখলে পরীক্ষার্থী তৎক্ষণাৎ বিষয়টি নিরীক্ষককে জানাবেন এবং প্রশ্নপত্রটি বদল করতে বলবেন।
- প্রশ্নপত্রে I, II, III, IV এবং V-এই পাঁচটি ভাগে (Part) মোট 150টি বহুমুখী পছন্দের প্রশ্ন আছে এবং প্রত্যেকটি প্রশ্নের জন্য 1 নম্বর করে ধার্য আছে।

Part-I	: শিশু উন্নয়ন এবং শিক্ষণ-শৈলী	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: গণিত	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: পরিবেশ অধ্যয়ন	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: ভাষা-II [ইংরাজী (বাধ্যতামূলক)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: ভাষা-I (ঐচ্ছিক)	(Q. Nos. 121 to 150)

(যে-কোন একটি ভাষা- অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, গারো, হিন্দী, মার, নেপালী, মণিপুরি এবং কার্বি)
- ভুল উত্তরের জন্য কোন ঋণাত্মক নম্বর থাকবে না।
- পরীক্ষার্থীদের তাঁদের সুবিধার্থে মনে রাখতে হবে যে প্রশ্নপত্রের Part-I, Part-II এবং Part-III -এর প্রশ্নগুলো বহুভাষিক হবে। যেমন-অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, হিন্দী এবং ইংরাজী। এই ক্ষেত্রে মাধ্যম বা সংস্করণে কোন ধরনের অসঙ্গতি অথবা বোঝার অসুবিধা হলে ইংরাজী সংস্করণকেই প্রকৃত শুদ্ধ বলে গণ্য করবেন।
- প্রয়োজনীয় : পরীক্ষার্থী সূচীপত্রের জন্য অনুগ্রহ করে পৃষ্ঠা নং 7 দেখুন।

बिथोन

फुनि 8:30 रिगांन सिगां आनजादनि सौनाय बिलाइखौ बेखेवडा।

दुलुर बागसुआव गेबेडै नम्बरखौ होनायनि सिगां गासैबो सौंथिखौ रोखायै फरायना लागो।

- हाबमोनलाइ (Admit Card) गैयाब्ला रावबो बिनायसाखौ आनजादाव जिरायनो होनाय जानाय नडा आरो आनजाद सालायगिरिया युदि नागिरोब्ला बिथानो हाबमोनलाइ दिन्थिनो नांगोन।
- आनजाद सोलिबाय थानाय समाव रावबो बिनायसाखौ आनजाद जानाय खथायाव हाबनो एबा आनजाद खथा नागारनो होनाय जानाय नडा।
- रावबो बिनायसाखौनो बिजाब, जायखि-जाया रोखोमनि लेखा, मबाइल फ'न, केलकुलेटर, जायखि-जाया रोखोमनि मोब्लिदारि आयजें एबा अजदगोनां मुवा आनजाद खथायाव लांनो होनाय जानाय नडा। बिनायसाखौ खालि हाबमोनलाइ आरो बलपेनल' आनजाद खथायाव लांनो होनाय जागोन।
- बिनायसाया लोगोयाव लांफानाय गावबा-गावनि गासैबो मुवाखौ आनजाद खथानि बाइजोयाव गावनि सामलायनायाव लाखिनो नांगोन।
- युदि सोरबा बिनायसाया गाजि राहा लायो एबा गोजौयाव मख 'नाय नेमफोरखौ सिफायो, बिथांखौ उनथियै होनना गनायनाय जागोन।
- बिनायसाया गावबा-गावनि फारि नम्बर (Roll No.) सौनाय बिलाइनि थि जायगायाव रोखायै लिरनो नांगोन।
- मोनफ्रोमबो सौनायनि फिन जायखि-जाया मोनसे बेंखन (A) एबा (B) एबा (C) एबा (D) खौ गोसोम बलपेनजों आबुयै गोसोम खालाम।
- फिननाय बिलाइयाव बिनायसाया जेबो रोखोमनि दागो होनो मोननाय नडा।
- बिनायसाया OMR फिननाय बिलाइखौ फिन मारिनो, थननो एबा नस्ट खालामनो हानाय नडा।
- बिनायसाया फिननाय बिलाइखौ जेबो दागो होनाय, सा-सा लिरब्रेनाय, गोबां फिन होब्ला बेखौ गोरेन्थि होनना साननाय जागोन।
- बिनायसाफोरा नायदिंगिरिया होनाय नुजाथिनाय/फारि बिलाइयाव खेबनै मुंसाइ खालामनो नांगोन, गिबियाव जेब्ला बिसोरो आनजाद खथायाव मासि लानाय समाव आरो नैथि खेबन सौनाय बिलाइ आरो OMR फिननाय बिलाइखौ नायदिंगिरिनो जमा होनाय समाव। सोरबा बिनायसाया नुजाथिनाय/फारि बिलाइयाव नैथि खेबनि थाखाय युदि मुंसाइ खालामा अब्ला बिथांमोना फिननाय बिलाइ जमा होयै होनना साननाय जागोन।
- आनजाद खथाखौ नागरनायनि सिगां बिनायसाया नायदिंग्रानि आखायाव OMR फिननाय बिलाइजों लोगोसे सौनाय बिलाइखौबो जमा होनो नांगोन।
- बिनायसाया गावनि गासैबो रोखोमनि गोनां जानाय rough हाबाखौ सौनाय बिलाइयावसो खालामनो हागोन। बिनायसाया rough हाबाखौ फिननाय बिलाइयाव एबा गुबुन रोखोमनि खागज बाहायनो हानाय नडा। फिननाय बिलाइयाव युदि बे rough हाबाखौ खालामो अब्ला फिननाय बिलाइखौ सुमोनथाय खालामनाय जानाय नडा।
- गासैबो सौनायनि थाखाय बिनायसानो गासैल' OMR फिननाय बिलाइ होनाय जागोन। गोरोन्थि जाब्ला गेबैडै लिरनो जेबो उफेरा फिननाय बिलाइ होनाय जानाय नडा।
- सौनाय बिलाइजों लोगोसें गांसे OMR फिननाय बिलाइ होनाय जागोन। बिनायसाया बे थि OMR फिननाय लाइयाव सुफुंनो हागोन-जैरै : फारि नम्बर (Roll No.), सौनाय बिलाइनि नम्बर आरो सौनाय बिलाइनि क'ड, रावनि क'ड बायदि बायदिखौ साबधानै नीला एबा गोसोम बलपेनजों लिरनो नांगोन।
- आनजादनि समा 2½ रिगा आरो सौनाय बिलाइयाव मोन 150 सौंथि थागोन।
- बिनायसाया OMR फिननाय बिलाइयाव खालि नीला आरो गोसोम बलपेनजोंसो गासैबो खारिखौ आबुं खालामनो नांगोन।
- बिनायसाया रोखा जानाया मोजां दि सौनाय बिलाइनि क'डखौ OMR फिननाय बिलाइनि थि जायगायाव लिरनो नांगोन। बिदिन्थि बादियै बिनायसाया मोननाय सौनाय बिलाइनि क'डा 'ए' खौ फिननाय बिलाइनि थि जायगायाव सौनाय बिलाइनि क'डा 'ए' लिरनो नांगोन आरो थि बेंखनखौ गोसोम खालामनो नांगोन।
- सौनाय बिलाया I, II, III, IV आरो V मोनबा बाहागोयाव (Part) गासै मोन 150 सुंद' सौनाय (Multiple Choice) थागोन आरो मोनफ्रोमबो सौनायाबनो गेबें फिननि थाखाय 1 नम्बरै थागोन।

Part-I	: गथ 'सा जौगानाय आरो फोरों आदब	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: सानखान्थि	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: आबहावा फरायसं	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: राव-II [इंराजि (एंगारहायै)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: राव-I (जायखि-जाया मोनसे)	(Q. Nos. 121 to 150)

(बिनायसाया असमीया, बांला, बर', गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी आरो कार्बी बिजोंजों फिननो हागोन)
- गोरोन्थि फिननायनि थाखाय जेबो दानख' नम्बर गैया।
- आनजाद हो गिरिया सुबिधानि थाखाय गासायाव लाखिनाया मोजां दि सौनाय बिलाइनि Part-I, Part-II आरो Part-III बाहागोनि सौनाय फोरा गाबां रावनि जागोन, जैरै असमीया, बांला, बर', हिन्दी आरो इंराजि। बे बेलायाव माबेबा बिजों एबा फोसावनाया बेले-बेजे एबा बुजिनायाव गोब्राव जायोब्ला इंराजि फोसावनायखौ नोनंगुबै होनना हमना लानो नांगोन।
- नायनो गोनां : नायखां बिलाइनि थाखाय बिनायसाया अननानै बिलाइ नं. 7 खौ नाय।

निर्देश

प्रातः 8:30 बजे से पूर्व परीक्षण पुस्तिका न खोलें।

OMR उत्तर-पत्र के उपयुक्त वृत्त में शुद्ध उत्तर चिह्नित करने से पूर्व सभी प्रश्न सावधानीपूर्वक पढ़ लें।

- प्रवेश पत्र के बिना किसी परीक्षार्थी को परीक्षा में बैठने नहीं दिया जाएगा और परीक्षा निरीक्षक यदि मांगें तो उन्हें प्रवेश पत्र दिखाना पड़ेगा।
- परीक्षा चलते समय किसी परीक्षार्थी को परीक्षा भवन के भीतर प्रवेश अथवा परीक्षा भवन छोड़कर जाने की अनुमति नहीं दी जाएगी।
- किसी भी परीक्षार्थी को किताब, किसी तरह का कागज, मोबाइल फोन, कैल्कुलेटर, किसी तरह की वैद्युतिक सामग्री अथवा आपत्तिजनक वस्तु परीक्षा भवन में ले जाने की अनुमति नहीं दी जाएगी। परीक्षार्थी को केवल प्रवेश पत्र और बॉल-पॉइन्ट पेन ही परीक्षा भवन में ले जाने की अनुमति दी जाएगी।
- परीक्षार्थी अपने साथ लाई गई अपनी सभी वस्तुओं को परीक्षा भवन से बाहर अपनी जिम्मेदारी पर रखेंगे।
- यदि कोई परीक्षार्थी गलत तरीका अपनाता है या ऊपर उल्लिखित नियमों का उल्लंघन करता है, तो उसे अयोग्य करार दिया जायेगा।
- परीक्षार्थी अपना रोल नं. परीक्षण पुस्तिका में दिए गए स्थान पर स्वच्छ रूप से लिखें।
- OMR उत्तर-पत्र पर प्रत्येक उत्तर के लिए किसी एक वृत्त (A), (B), (C) या (D) को पूर्ण रूप से काला करें।
- परीक्षार्थी OMR उत्तर-पत्र में अन्य किसी प्रकार का निशान नहीं लगा सकेंगे।
- परीक्षार्थी के लिए OMR उत्तर-पत्र को मोड़ना, स्टेपल करना, पिन मारना या नष्ट करना मना है।
- उत्तर-पत्र पर किसी तरह का निशान लगाना, ऊपर लिखना, टिक् करना, कई उत्तर देना गलत माना जाएगा।
- परीक्षार्थी को निरीक्षक द्वारा दिए गए उपस्थिति/रोल शीट पर दो बार हस्ताक्षर करना पड़ेगा, पहली बार शीट लेने के बाद और दूसरी बार परीक्षण पुस्तिका और OMR उत्तर-पत्र निरीक्षक को सौंपने के बाद। अगर किसी परीक्षार्थी ने उपस्थिति/रोल शीट पर दोबारा हस्ताक्षर नहीं किया, तो उस परीक्षार्थी ने उत्तर-पत्र नहीं सौंपा है, समझा जाएगा।
- परीक्षा भवन छोड़ने से पहले परीक्षार्थी को निरीक्षक के पास OMR उत्तर-पत्र के साथ परीक्षण पुस्तिका भी जमा करना होगा।
- परीक्षार्थी सभी तरह का जरूरी रफ (rough) कार्य परीक्षण पुस्तिका में दिए गए स्थान पर कर सकेंगे। परीक्षार्थी रफ (rough) कार्य उत्तर-पत्र या अन्य किसी तरह के कागज पर नहीं कर सकेंगे। यदि परीक्षार्थी उत्तर-पत्र पर कोई रफ (rough) कार्य करता है, तो ऐसे उत्तर-पत्र का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा।
- सभी प्रश्नों के लिए परीक्षार्थी को केवल एक OMR उत्तर-पत्र ही दिया जाएगा। गलती होने पर या शुद्ध करने के लिए कोई अतिरिक्त उत्तर-पत्र नहीं दिया जाएगा।
- परीक्षण पुस्तिका के साथ एक OMR उत्तर-पत्र दिया जाएगा। परीक्षार्थी उस निर्दिष्ट OMR उत्तर-पत्र में रोल नं., परीक्षण पुस्तिका नं., परीक्षण पुस्तिका का कोड और भाषा का कोड इत्यादि विवरण सावधानी से केवल नीला या काला बॉल-पॉइन्ट पेन से भरें।
- परीक्षा का समय 2½ घण्टे होगा और परीक्षण पुस्तिका में 150 प्रश्न होंगे।
- परीक्षार्थियों को इस पृष्ठ पर और OMR उत्तर-पत्र पर केवल नीला या काला बॉल-पॉइन्ट पेन से सभी सूचनाएँ भरनी होंगी।
- परीक्षार्थी यह सुनिश्चित कर लें कि परीक्षण पुस्तिका का कोड और OMR उत्तर-पत्र का कोड एक ही हो। उदाहरणस्वरूप, यदि परीक्षार्थी के परीक्षण पुस्तिका का कोड 'E' हो, तो OMR उत्तर-पत्र में कोड 'E' लिखना होगा और वृत्त 'E' को काला करना होगा। यदि परीक्षण पुस्तिका में कोई भूल या इस तरह की कोई विसंगति मिले, तो तुरन्त परीक्षा निरीक्षक से वह परीक्षण पुस्तिका बदलने को कहें।
- इस परीक्षण पुस्तिका में पाँच भाग (Part) I, II, III, IV और V होगा तथा कुल 150 बहुमुखी पसन्द के प्रश्न होंगे और प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक होगा।

Part-I	: बाल विकास और शिक्षण-शैली	(Q. Nos. 1 to 30)
Part-II	: गणित	(Q. Nos. 31 to 60)
Part-III	: पर्यावरण अध्ययन	(Q. Nos. 61 to 90)
Part-IV	: भाषा-II [अंग्रेजी (अनिवार्य)]	(Q. Nos. 91 to 120)
Part-V	: भाषा-I (वैकल्पिक)	(Q. Nos. 121 to 150)

(असमिया, बंगला, बोडो, गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी एवं कर्बी भाषाओं में से कोई एक)
- गलत उत्तर के लिए कोई नकारात्मक अंकन नहीं होगा।
- परीक्षार्थी अपनी सुविधा के लिए ध्यान रखें कि परीक्षण पुस्तिका के Part-I, Part-II और Part-III का प्रत्येक प्रश्न बहु-भाषिक होगा, जैसे- असमिया, बंगला, बोडो, हिन्दी और अंग्रेजी। इस सन्दर्भ में माध्यम या संस्करण में किसी प्रकार की त्रुटि या समझने में असुविधा होने पर अंग्रेजी अनुवाद को ही सही माना जाएगा।
- विशेष : परीक्षार्थी कृपया सूचक के लिए पृष्ठ संख्या 7 देखें।

INDEX

Part	Subject / Component	Q. Nos.	Page Nos.
I	Child Development and Pedagogy	1 to 30	8 to 30
II	Mathematics	31 to 60	31 to 45
III	Environmental Studies	61 to 90	46 to 62
IV	Language - II [English (Compulsory)]	91 to 120	63 to 66
V	Language - I (Optional)	(121 to 150)	(67 to 94)
	(Candidate should answer from any one of the following languages)		
	Assamese	121 to 150	67 to 69
	Bengali	121 to 150	70 to 72
	Bodo	121 to 150	73 to 75
	Garo	121 to 150	76 to 79
	Hindi	121 to 150	80 to 82
	Hmar	121 to 150	83 to 85
	Nepali	121 to 150	86 to 88
	Manipuri	121 to 150	89 to 91
	Karbi	121 to 150	92 to 94

PART - I : Child Development and Pedagogy

1. তলৰ কোনটোৰ বাবে ফলপ্ৰসূ শিক্ষাদান হয় ?
- (A) শিক্ষকৰ সাধুতা আৰু কৰ্তব্যনিষ্ঠা (B) শিক্ষকৰ বিষয়বস্তুৰ জ্ঞান
(C) শিক্ষাদানত শিক্ষকৰ নিয়মানুবৰ্তিতা (D) শিক্ষকৰ দ্বাৰা উদ্দেশ্যভিত্তিক পাঠদান
1. নীচের কোনটির দ্বাৰা ফলপ্ৰসূ শিক্ষাদান হয় ?
- (A) শিক্ষকৰ সাধুতা এবং কৰ্তব্যনিষ্ঠা (B) শিক্ষকৰ বিষয়বস্তুৰ জ্ঞান
(C) শিক্ষাদানে শিক্ষকৰ নিয়মানুবৰ্তিতা (D) শিক্ষকৰ দ্বাৰা উদ্দেশ্যভিত্তিক পাঠদান
1. गोहोम गानां फोरोंनाया जाबाय मोनसे -
- (A) फोरोंगिरिनि साधुथि आरो ख्रामानियाव नांथाबनाय
(B) फोरोंगिरिनि आयदानि सायाव गियाव
(C) फोरोंनायाव फोरोंगिरिया ख्रान्थि गानां जानाय
(D) थांखि गानां फोरोंगिरिनि फोरोंनाय
1. निम्नलिखित में से कौन-सा साफल्यमंडित शिक्षादान है ?
- (A) शिक्षकों की साधुता और कर्तव्यनिष्ठा। (B) शिक्षकों को विषयवस्तु का ज्ञान।
(C) शिक्षादान में शिक्षकों का सुव्यवस्थित होना। (D) शिक्षकों के द्वारा उद्देश्यधर्मी पाठदान करना।
1. Effective Teaching is a result of :
- (A) Teacher's honesty and commitment (B) Teacher's knowledge on content
(C) Teacher's regularity in teaching (D) Objective based teaching by teachers
-
2. তলত দিয়া কোনবোৰ গঠনমূলক মূল্যায়নৰ বৈশিষ্ট্য ?
- (a) ই নিদানমূলক আৰু প্ৰতিকারমূলক। (b) ই ফলপ্ৰসূ দৃষ্টীকৰণৰ সুবিধা দিয়ে।
(c) ই এক প্ৰকাৰৰ উৎপাদ মূল্যায়ন। (d) ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।
- শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :
- (A) কেৱল (a), (b) আৰু (d) (B) কেৱল (c) আৰু (d)
(C) কেৱল (c) (D) কেৱল (a), (c) আৰু (d)
2. নীচের দেওয়া কোনগুলি গঠনমূলক মূল্যায়নের বৈশিষ্ট্য ?
- (a) ইহা নিদানমূলক এবং প্ৰতিকারমূলক। (b) ইহা ফলপ্ৰসূ দৃষ্টীকৰণৰ সুবিধা দেয়।
(c) ইহা এক প্ৰকাৰৰ উৎপাদন মূল্যায়ন। (d) ইহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।
- শুদ্ধ উত্তৰটি লেখ।
- (A) কেবল (a), (b) এবং (d) (B) কেবল (c) এবং (d)
(C) কেবল (c) (D) কেবল (a), (c) এবং (d)

2. गाहायनि बबे formative evaluation नि अखुथाइफोर –

- (a) It is diagnostic and remedial (b) It gives provision of effective feedback
(c) It is a type of product evaluation (d) It gives opportunity of student's participation

थार फिनखौ सायख' –

- (A) (a), (b) आरो (d) आल' (B) (c) आरो (d) आल'
(C) (c) आल' (D) (a), (c) आरो (d) आल'

2. निम्नलिखित कौन-सा गठनमूलक मूल्यांकन का वैशिष्ट्य है ?

- (a) यह निदानमूलक और प्रतिकारमूलक है। (b) इससे परिणामसूचक दृढीकरण सुविधा देता है।
(c) यह एक प्रकार का उत्पाद मूल्यांकन है। (d) इससे छात्र-छात्राओं को अंशग्रहण के लिए सुविधा प्रदान करता है।

शुद्ध विकल्प को चुनिए :

- (A) केवल (a), (b) और (d) (B) केवल (c) और (d)
(C) केवल (c) (D) केवल (a), (c) और (d)

2. Which of the following is/are the characteristics of formative evaluation ?

- (a) It is diagnostic and remedial (b) It gives provision of effective feedback
(c) It is a type of product evaluation (d) It gives opportunity of students' participation

Choose the correct option :

- (A) (a), (b) and (d) only (B) (c) and (d) only
(C) (c) only (D) (a), (c) and (d) only

3. तलब कौनजन ब्यक्तिसे सृजनीशीलताब परिमाणनब बाबे सृजनीशीलताब उपादानसमूहब परिमाणनब ओपबत प्रथमे ओरुत्तु दिछिल ?

- (A) मेकनेइल (B) टरेन्स (C) थार्स्टन (D) केन्ट

3. नीचेर कौन ब्यक्ति सृजनीशीलताब परिमाणनब जन्य सृजनीशीलताब उपादानसमूहब परिमाणनब उपरे प्रथम ओरुत्तु दिसेछिलेन ?

- (A) मेकनेइल (B) टरेन्स (C) थार्स्टन (D) केन्ट

3. गाहायनि सोर सुबुडा सोरजिलुनि बिबांनि थाखाय सोरजिलुनि गुदि मुवाफोरनि बिबां सुनायनि सायाव गिबियै गोनांथि होदोमोन –

- (A) McNeil (B) Torence (C) Thurston (D) Kent

3. निम्नलिखित कौन व्यक्ति ने सृजनात्मकता (Creativity) का परिमाणन के लिए सृजनात्मकता के उपादान समूह के परिमाणन पर सर्वप्रथम महत्त्व प्रदान किया था ?

- (A) मेकनेइल (B) टोरेन्स (C) थार्स्टोन (D) केन्ट

3. Who was the first person to emphasise that creativity should be measured by measuring its elements ?

- (A) McNeil (B) Torence (C) Thurston (D) Kent

4. সামগ্ৰীক অৰ্থত, ব্যতিক্ৰমী শিশু মানে :
- (A) মানসিকভাৱে অসামৰ্থবান শিশু (B) নিম্ন বুদ্ধিমত্তাৰ শিশু
(C) অপসমায়োজৰ সমস্যা থকা শিশু (D) প্ৰতিভাবান, বুদ্ধিমান, অনগ্রসৰ, মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্থ শিশু
4. সামগ্ৰিক অৰ্থে ব্যতিক্ৰমী শিশু মানে :
- (A) মানসিকভাৱে অসামৰ্থবান শিশু
(B) নিম্ন বুদ্ধিমত্তায়ুক্ত শিশু
(C) সামঞ্জস্যহীনতা (maladjustment) বা অসুস্থতাৰ সমস্যা থকা শিশু
(D) প্ৰতিভাবান, বুদ্ধিমান, অনগ্রসৰ, মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্থ শিশু
4. সৌৰবিধিভাৱি অঁথিয়াব জংলা খুদিয়াযা জাৰায় -
- (A) মেলেমাৰি হামোন্ধ্য গৈয়ি খুদিয়া
(B) গাহায় থাখোনি সোলো গোনাং খুদিয়া
(C) গৌৰোবহোনো হায়ি জঁনা গোনাং খুদিয়া
(D) হামোন্ধ্য গোনাং, সোলো গোনাং, উনজানায়, মেলেমাৰি গৌহোম গৈয়ি খুদিয়া
4. সামগ্ৰিক অৰ্থ মঁ, ব্যতিক্ৰমী শিশু কা সাধন :
- (A) মানসিক ৰূপ সে অসামৰ্থবান শিশু (B) নিম্ন বুদ্ধিমান শিশু
(C) অব্যবস্থা সমস্যা হোনে বালা শিশু (D) প্ৰতিভাবান, বুদ্ধিমান, পিছভেঁ, মানসিক ৰূপ সে বাধাগ্ৰস্ত শিশু
4. In inclusive term, exceptional children means :
- (A) the children with mental disabilities
(B) the children with low IQ
(C) the children with maladjustment problem
(D) the gifted, intelligent, backward, mentally retarded childrens
-
5. তলত দিয়া কোনটো/কোনবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাফল্য অভিৰোচনৰ মূল উপাদান ?
- (A) ঘৰৰ পৰিবেশ, বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ।
(B) কেৱল ঘৰৰ পৰিবেশ।
(C) ঘৰৰ পৰিবেশ, বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ আৰু সামাজিক পৰিবেশ।
(D) কেৱল বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ।
5. নীচের দেওয়া কোনগুলি ছাত্র-ছাত্রীর সাফল্য অর্জনের প্রধান উপাদান ?
- (A) বাড়িৰ পৰিবেশ ও বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ
(B) শুধু বাড়িৰ পৰিবেশ
(C) বাড়িৰ পৰিবেশ, বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ ও সামাজিক পৰিবেশ
(D) শুধু বিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ

5. फरायसाफोरनि achievement motivation नि थाखय गाहायनि बबे गुदिमुवाफोरा गोनां -
- (A) नखरारि आबहावा आरो फरायसालि आबहावा
(B) नखरारि आबहावाल'
(C) नखरारि आबहावा, फरायसालि आबहावा आरो समाजारि आबहावा
(D) फरायसालि आबहावाल'
5. निम्नलिखित कौन-सा/किन उपादान छात्र/छात्राओं के सफलता का अभिप्रेरण का मूल उपादान है ?
- (A) घर का परिवेश, विद्यालय का परिवेश।
(B) मात्र घर का परिवेश।
(C) घर का परिवेश, विद्यालय का परिवेश और सामाजिक परिवेश।
(D) मात्र विद्यालय का परिवेश।
5. Which of the following is/are important elements of achievement motivation of students ?
- (A) Home environment and School environment
(B) Home environment only
(C) Home environment, School environment and Social environment
(D) School environment only

-
6. शिशुब माजत सृजनीशीलताब विकाशब कौशलसमूहे अस्तर्गत करे :
- (A) धारणार उषस्थापन (B) समस्यार समाधान
(C) दलीय आलोचना (D) उपबोक्त सकलो
6. शिशुब मध्ये सृजनशीलताब विकाशेब कौशलसमूहे अस्तर्गत करे :
- (A) धारणार उषस्थापन (B) समस्यार समाधान
(C) दलीय आलोचना (D) उपबरेब सबकुलि
6. खुदियाफोरनि गेजेराव सोरजिलु जौगाखानायनि सिनि आदबफोराव थाफायो :
- (A) सान्दाथि दिन्धिफुनाय (B) जेना बोस्त्रानाय
(C) हान्जा सावरायनाय (D) गोजौनि गासैबो
6. शिशु के बीच सृजनात्मकता (Creativity) का विकास का कौशल समूह को अन्तर्गत करते हैं :
- (A) धारणा का उपस्थापन (B) समस्या का समाधान
(C) सामूहिक आलोचना (Group discussion) (D) उपर्युक्त सभी
6. Techniques for fostering creativity in children include :
- (A) Concept presentation (B) Problem solving
(C) Group discussion (D) All of the above

7. তলৰ কোনটো অভিৰোচন প্ৰক্ৰিয়াৰ অংশ নহয় ?
 (A) প্ৰয়োজন (B) প্ৰেৰণা (C) প্ৰৰোচক (D) বংশগতি
7. নীচৰ কোনটি অনুপ্ৰেৰণা প্ৰক্ৰিয়াৰ অংশ নয় ?
 (A) প্ৰয়োজন (B) প্ৰেৰণা (C) প্ৰৰোচক (D) বংশগতি
7. গাহায়নি বৰে মনসেয়া গোসো দুংখাঁহোনায মাৰখ্ৰান্থি (motivation process) নি মনসে বাহাগো নড়া -
 (A) Need (B) Drives (C) Incentives (D) Heredity
7. নিম্নলিখিত কৌন-সা অধিপ্ৰেৰণ প্ৰক্ৰিয়া কা অংশ নহীঁ হৈ ?
 (A) প্ৰয়োজন (B) প্ৰেৰণা (C) প্ৰৰোচক (D) বংশগতি
7. Which of the following is **not** a part of motivation process ?
 (A) Need (B) Drives (C) Incentives (D) Heredity

8. বুদ্ধাংশ নিৰ্ণয়ৰ শুদ্ধ পদ্ধতিটো হ'ল :

(A) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}$ (B) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্ৰমিক বয়স}} \times 100$
 (C) $IQ = \frac{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}}$

8. বুদ্ধ্যঙ্কৰ নিৰ্ণয়ৰ শুদ্ধ পদ্ধতিটি হ'ল :

(A) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}$ (B) $IQ = \frac{\text{মানসিক বয়স}}{\text{কালক্ৰমিক বয়স}} \times 100$
 (C) $IQ = \frac{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{কালক্ৰমিক বয়স}}{\text{মানসিক বয়স}}$

8. Intelligence Quotient (IQ) দিহুনাযনি থাৰ আদৰা জাৰায -

(A) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}}$ (B) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}} \times 100$
 (C) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}} \times 100$ (D) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}}$

8. बौद्धिक स्तर निर्णय का शुद्ध पद्धति है :

(A) $IQ = \frac{\text{मानसिक उम्र}}{\text{कालक्रमिक उम्र}}$

(B) $IQ = \frac{\text{मानसिक उम्र}}{\text{कालक्रमिक उम्र}} \times 100$

(C) $IQ = \frac{\text{कालक्रमिक उम्र}}{\text{मानसिक उम्र}} \times 100$

(D) $IQ = \frac{\text{कालक्रमिक उम्र}}{\text{मानसिक उम्र}}$

8. The correct method of calculating Intelligence Quotient (IQ) is :

(A) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}}$

(B) $IQ = \frac{\text{Mental age}}{\text{Chronological age}} \times 100$

(C) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}} \times 100$

(D) $IQ = \frac{\text{Chronological age}}{\text{Mental age}}$

9. धीरगतिर शिकारुष श्रेणीकोठात, विमूर्त धारणाबोर मूर्त करिबलै, शिकरुष वारे आटाईतकै डाल पद्धतिटो ह'ल :

(A) वङ्गुता पद्धति

(B) आलोचना पद्धति

(C) गृहकर्म पद्धति

(D) प्रदर्शन पद्धति

9. धीरगतिर शिकरुषीर श्रेणीकङ्के, विमूर्त धारणागुलो मूर्त करार जन्य, शिकरुकेर जन्य सबथेके डाल पद्धतिटि हल :

(A) वङ्गुता पद्धति

(B) आलोचना पद्धति

(C) गृहकर्म पद्धति

(D) प्रदर्शन पद्धति

9. Abstract सान्दांथिख्रौ concrete महराव होनो लासै सोलोंग्रा थाखो खथायाव सासे फोरोंगिरिनि साबसिन आदबानो जाबाय -

(A) Lecture method (बिबुंथि आदब)

(B) Discussion method (सावराय आदब)

(C) Home Assignment method (ननि हाबा होनाय आदब)

(D) Demonstration method (दिन्थिफुं आदब)

9. धीर गति का छात्र को श्रेणी कक्षा में, विमूर्त धारणाओं को मूर्त करने के लिए, शिक्षकों के लिए सबसे अधिक उत्तम पद्धति है :

(A) व्याख्यान पद्धति

(B) आलोचना पद्धति

(C) गृहकर्म पद्धति

(D) प्रदर्शन पद्धति

9. To concretise the abstract concepts in a slow learners' classroom the best method for a teacher is :

(A) Lecture method

(B) Discussion method

(C) Home Assignment method

(D) Demonstration method

10. শিক্ষক হিচাপে, অপরাধপ্ৰবণ শিশুসকলক অভিৰোচনৰ বাবে তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো আটাইতকৈ ভাল উপায় ?
- (A) বিদ্যালয়ত খেলাধূলাৰ বাবে পৰ্য্যাপ্ত সুযোগ প্ৰদান কৰা।
 (B) তেওঁলোকক অত্যধিক স্বাধীনতা প্ৰদান কৰিব লাগে।
 (C) কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা নোলোৱাকৈ এৰি দিব লাগে।
 (D) শ্ৰেণীত অত্যধিক বিদ্যায়তনিক হেঁচা দিব লাগে।
10. শিক্ষক হিসাবে অপরাধপ্ৰবণ শিশুদেরকে উৎসাহ দেওয়ার জন্য নিচে দেওয়া কোনটি সবথেকে ভাল উপায় ?
- (A) বিদ্যালয়ে খেলাধূলাৰ জন্য পৰ্য্যাপ্ত সুযোগ প্ৰদান কৰা।
 (B) তাদেরকে অত্যধিক স্বাধীনতা প্ৰদান করতে হবে।
 (C) কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা না নিয়ে ছেড়ে দিতে হবে।
 (D) শ্ৰেণীতে পড়াশুনাৰ বিষয়ে অত্যধিক চাপ দিতে হবে।
10. फोरोगिरि महर्षे दाय खलामनाय खुदियाफोरखौ गोसो दुंखांहोनायनि गाहायनि बबे मोनसेया साबसिन राहा -
- (A) फरायसालियाव गेलेनायनि थोजासे खाबु होनाय
 (B) नांगौनि बारा बिसोरनो उदांस्त्रि होनाय
 (C) जेबो जरखा राहा लायालाबा बिसोरखौ एंगार ना होनांगौ
 (D) थाखोआव सोलोंथाइनि फारसे बारा जर होनांगौ
10. शिक्षक के रूप में अपराधपवण शिशुओं को अभिप्रेरण के लिए निम्नलिखित कौन-सा सबसे अधिक उत्तम उपाय है ?
- (A) विद्यालय में खेलकूद के लिए पर्याप्त सुविधा प्रदान करना।
 (B) इनको अत्यधिक स्वाधीनता प्रदान करना चाहिए।
 (C) कोई विशेष व्यवस्था नहीं लेकर छोड़ देना चाहिए।
 (D) श्रेणी में अत्यधिक शैक्षिक दबाव डालना चाहिए।
10. As a teacher, which of the following is the best way to motivate delinquent children ?
- (A) Enough opportunity for games and sports should be provided in school
 (B) Excess freedom should be provided to them
 (C) They should be left without any treatment
 (D) Excess academic pressure should be given in the class

11. 'দৃঢ়ীকৰণৰ ধাৰণা' তলৰ কোনটো তত্ত্বৰ মূল উপাদান ?
- (A) শিকনৰ অনুবন্ধন তত্ত্ব। (B) শিকনৰ কাৰ্যাঅক অনুবন্ধন তত্ত্ব।
 (C) শিকনৰ সামগ্ৰিকতাবাদ তত্ত্ব। (D) শিকনৰ ভুল আৰু প্ৰচেষ্টা তত্ত্ব।
11. "বল প্ৰয়োগ ধাৰণা" (Concept of reinforcement) নীচের কোন তত্ত্বের মূল উপাদান ?
- (A) শিক্ষণের অনুবন্ধন (Classical) তত্ত্ব (B) শিক্ষণের কাৰ্যাঅক অনুবন্ধন তত্ত্ব
 (C) শিক্ষণের সামগ্ৰিকতাবাদ তত্ত্ব (D) শিক্ষণের ভুল এবং প্ৰচেষ্টা তত্ত্ব

11. "Concept of reinforcement" आ मोनसे गोनां गुदिमुवा -
(A) Classical conditioning theory of learning नि
(B) Operant conditioning theory of learning नि
(C) Gestalt theory of learning नि
(D) Trial and error theory of learning नि
11. 'सुदृढीकरण की धारणा' निम्नलिखित कौन-सा तत्त्व का मूल उपादान है ?
(A) शिक्षा प्राप्ति का अनुबन्धन तत्त्व (B) शिक्षा प्राप्ति का कार्यात्मक अनुबन्धन तत्त्व
(C) शिक्षा प्राप्ति का सामग्रिकतावाद तत्त्व (D) शिक्षा प्राप्ति की भूल और प्रचेष्टा तत्त्व
11. "Concept of reinforcement" is an important element of :
(A) Classical conditioning theory of learning
(B) Operant conditioning theory of learning
(C) Gestalt theory of learning
(D) Trial and error theory of learning
-

12. शिक्षण प्रकल्प पद्धति शिक्षक भूमिका :
(A) शिक्षार्थीतकै सक्रिय (B) समस्या समाधान करेता
(C) बहू, दार्शनिक आरु निर्देशक (D) कर्तृत्वमूलक
12. शिक्षार प्रकल्प पद्धति शिक्षकेर भूमिका :
(A) शिक्षार्थीर थेके सक्रिय (B) समस्या समाधान करा
(C) बहू, दार्शनिक एवं निर्देशक (D) कर्तृत्वमूलक
12. बिथांखि आदब (Project Method) आव फोरोंगिरिनि फोरोंनायनि बिहोमाया जाबाय -
(A) फरायसाफोरनिखुइ सांग्रांसिन (B) जेंना बोस्त्रांग्रा
(C) लोगो, सान्थौगिरि आरो दैदेनगिरि (D) बिगोमागिरि (Authoritative)
12. शिक्षण का प्रकल्प पद्धति में शिक्षक की भूमिका :
(A) विद्यार्थी से भी सक्रिय (B) समस्या समाधान करने वाला
(C) मित्र, दार्शनिक और निर्देशक (D) कर्तृत्वमूलक
12. In project method of teaching, the role of the teacher is _____.
(A) Active than students (B) Problem solver
(C) Friend, Philosopher and Guide (D) Authoritative
-

13. তলত দিয়া তালিকাৰ পৰা বহির্মুখী ব্যক্তিত্বৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বাচি উলিওৱা :

- (a) সামাজিকভাৱে বেছি সক্ৰিয় আৰু তৎপৰ।
- (b) সদায় চিন্তামগ্ন অৱস্থাত পোৱা যায়।
- (c) দলগত ক্ৰিয়াতকৈ আত্মক্ৰিয়াতহে বেছি গুৰুত্ব দিয়ে।
- (d) নমনীয় দৃষ্টিভংগী আৰু বন্ধুত্বসুলভ প্ৰকৃতিৰ।
- (e) আবেগিক সমস্যাৰপৰা মুক্ত।

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (A) কেৱল (b) আৰু (c) (B) কেৱল (a), (c) আৰু (e)
- (C) কেৱল (a), (d) আৰু (e) (D) কেৱল (a), (c), (d) আৰু (e)

13. নীচৰ দেওয়া তালিকা থেকে बहिर्मुखी व्यक्तित्वের বৈশিষ্ট্যগুলি বেৰ কর :

- (a) সামাজিকভাৱে বেশি সক্ৰিয় এবং সংবেদনশীল।
- (b) সৰ্বদা চিন্তামগ্ন অৱস্থায় থাকা।
- (c) দলগত ক্ৰিয়াৰ থেকে আত্মক্ৰিয়াতে বেশি গুৰুত্ব দেওয়া।
- (d) নমনীয় দৃষ্টিভঙ্গি এবং বন্ধুত্বসুলভ প্ৰকৃতি।
- (e) আবেগিক সমস্যা থেকে মুক্ত।

শুদ্ধ উত্তৰগুলি লেখ :

- (A) কেবল (b) এবং (c) (B) কেবল (a), (c) এবং (e)
- (C) কেবল (a), (d) এবং (e) (D) কেবল (a), (c), (d) এবং (e)

13. गाययाव होनाय फारिलाइनिफ्राय सासे Extrovert personality नि आखुथाइख्रौ सायख्र' :

- (a) Socially very active and sensitive.
- (b) Always found busy in thinking.
- (c) Emphasis on individual work rather than group work.
- (d) Flexible outlook and friendly in nature.
- (e) Free from emotional problems.

थार फिनख्रौ सायख्र' -

- (A) (b) आरु (c) आल' (B) (a), (c) आरु (e) आल'
- (C) (a), (d) आरु (e) आल' (D) (a), (c), (d) आरु (e) आल'

13. निम्नलिखित सूची से बहिर्मुखी व्यक्तित्व का विशेषता समूह को चुन लीजिएगा :

- (a) सामाजिक रूप से अधिक सक्रिय और संवेदी।
- (b) हमेशा चिन्तामग्न अवस्था में रहता है।
- (c) सामूहिक क्रिया से भी आत्मक्रिया में अधिक गुरुत्व देता है।
- (d) नमनीय दृष्टिभंगी और मैत्रिपूर्ण प्रकृति का।
- (e) आवेगिक समस्या से मुक्त होकर रहता है।

शुद्ध विकल्प को चुनिएगा :

- (A) मात्र (b) और (c) (B) मात्र (a), (c) और (e)
- (C) मात्र (a), (d) और (e) (D) मात्र (a), (c), (d) और (e)

13. Identify the characteristics of an extrovert personality from the list given below :

- (a) Socially very active and sensitive.
- (b) Always found busy in thinking.
- (c) Emphasis on individual work rather than group work.
- (d) Flexible outlook and friendly in nature.
- (e) Free from emotional problems.

Choose the correct option :

- (A) (b) and (c) only
- (B) (a), (c) and (e) only
- (C) (a), (d) and (e) only
- (D) (a), (c), (d) and (e) only

14. মনোবিজ্ঞানৰ মতবাদসমূহ আৰু সেইবোৰৰ সমৰ্থক সকলৰ তালিকা তলত দিয়া হৈছে :

মনোবিজ্ঞানৰ মতবাদসমূহ

সমৰ্থক সকল

- (a) আচৰণবাদ
- (b) মনোবিশ্লেষণ
- (c) সামগ্ৰিকতাবাদ
- (d) গঠনবাদ বা ৰচনাঅকবাদ
- (i) ভায়গটস্কী
- (ii) স্কীনাৰ
- (iii) ফ্ৰয়ড
- (iv) ৱেইৰথেইমাৰ

শুদ্ধ মিলটো বাচি উলিওৱা।

- (A) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv)
- (B) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (iv), (d) - (i)
- (C) (a) - (iv), (b) - (ii), (c) - (i), (d) - (iii)
- (D) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (i), (d) - (iv)

14. মনোবিজ্ঞানেৰ মতবাদসমূহ এৰং তাৰেৰ সমৰ্থকৰেৰ তালিকা নিচে দেওয়া হয়েছে।

মনোবিজ্ঞানেৰ মতবাদসমূহ

সমৰ্থক

- (a) আচৰণবাদ
- (b) মনোবিশ্লেষণ
- (c) সামগ্ৰিকতাবাদ
- (d) গঠনবাদ বা ৰচনাঅকবাদ
- (i) ভায়গটস্কী
- (ii) স্কীনাৰ
- (iii) ফ্ৰয়ড
- (iv) ওয়াৰথেইমাৰ

শুদ্ধ মিলগুলি বেৰ কৰ :

- (A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
- (B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
- (C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)
- (D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

14. गोसो बिगियाननि मतबादफोर आरो बेफोरखौ गनायथि होग्राफोरनि फारिलाइखौ गाहायाव होनाय जाबाय -

गोसो बिगियाननि मतबादफोर

गनायथि होग्राफोर

- (a) हुदाबाद (Behaviourism)
- (b) गोसो बिजिरथि (Psychoanalysis)
- (c) सोरगिदिडारिबाद (Gestaltism)
- (d) दाथायारि बाद (Constructivism)
- (i) भाइगटस्की
- (ii) स्कीनार
- (iii) फ्रयाड
- (iv) वेरथेइमार

थार गोरोबलायनायखौ सायख -

- (A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
- (B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
- (C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)
- (D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

14. मनोविज्ञान के मतवाद समूह और इनके समर्थकों की सूची नीचे दी गयी है :

मनोविज्ञान का मतवाद	समर्थकों का नाम
(a) आचरणवाद	(i) भयग 'टस्की
(b) मनोविश्लेषण	(ii) स्कीनर
(c) सामग्रिकतावाद	(iii) फ्रायड
(d) रचनात्मकवाद	(iv) वेइरथेइमार

शुद्ध मेल को चुनिएगा :

(A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	(B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)	(D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

14. Schools of Psychology and their supporters are listed below :

Schools of Psychology	Supporters
(a) Behaviourism	(i) Vygotsky
(b) Psychoanalysis	(ii) Skinner
(c) Gestaltism	(iii) Freud
(d) Constructivism	(iv) Wertheimer

Find the correct match :

(A) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)	(B) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
(C) (a)-(iv), (b)-(ii), (c)-(i), (d)-(iii)	(D) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)

15. শিক্ষণৰ সক্ৰিয়োত্তৰ স্তৰত তলৰ কোনটো কাৰ্য কৰা নহয় ?

(A) প্রকৃত আচরণমূলক পরিবর্তনৰ ব্যাখ্যাকৰণ	(B) উপযুক্ত মূল্যায়নৰ কৌশল আৰু নিৰ্বাচন
(C) শিক্ষণৰ কৌশল আৰু পছাৰ পৰিৱৰ্তন	(D) শৈক্ষিক উদ্দেশ্যৰ নিৰ্ধাৰণ

15. শিক্ষণেৰ সক্ৰিয়োত্তৰ স্তৰে নিচের কোনটি কার্যকর নয় ?

(A) প্রকৃত আচরণমূলক পরিবর্তনের ব্যাখ্যাকরণ	(B) উপযুক্ত মূল্যায়নের কৌশল নিৰ্বাচন
(C) শিক্ষণেৰ কৌশল এবং পছাৰ পরিবর্তন	(D) শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য নিৰ্ধাৰণ

15. फोरौनायाव सांग्रांथि खालामनाय बिथिडाव गाहायनि बबे खामानिखौ मावनाय जाया -

(A) थार आखुथाइयारि सोलायनायखौ बेखेवथिनाय	(B) आरजाथाव सुमोन्थाइ आदब सायखनाय
(C) फोरौनायनि आदब आरो खान्थिखौ सोलायनाय	(D) सोलौंथाइयारि थांथिखौ सायखनाय

15. शिक्षण को सक्रियेत्तर स्तर में निम्नलिखित कौन-सा कार्य नहीं किया जाता ?

(A) प्रकृत आचरणमूलक परिवर्तन का व्याख्याकरण	(B) उपयुक्त मूल्यांकन का कौशल निरवाचन
(C) शिक्षण का कौशल और पंथ का परिवर्तन	(D) शैक्षिक उद्देश्य का निर्धारण

15. Which of the following is not carried out in Post-Active Phase of Teaching ?

(A) Defining the real behavioural change
(B) Selection of appropriate evaluation techniques
(C) Changing the techniques and strategies of teaching
(D) Setting of educational objectives

16. মাচুল'ৰ অভিৰোচনৰ তত্ত্বমতে, তলত দিয়াবোৰৰ ভিতৰত “প্ৰয়োজন” সমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰম কোনটো ?
- (A) নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
- (B) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
- (C) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন
- (D) মৰম আৰু স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
16. মাসলজের প্ৰেৰণাৰ তত্ত্ব মতে, নিচের দেওয়া ‘প্ৰয়োজন’ সমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰম কোনটি ?
- (A) নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
- (B) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
- (C) জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন
- (D) ভালবাসা এবং স্নেহজনিত প্ৰয়োজন → নিৰাপত্তাজনিত প্ৰয়োজন → সন্মানজনিত প্ৰয়োজন → জৈৱিকতাজনিত প্ৰয়োজন → আত্মবিকাশজনিত প্ৰয়োজন
16. Maslow ni theory of motivation বাদিয়ৈ গাহায়নি বৰে “needs” নি থাৰ ফাৰি -
- (A) Safety needs → Love and belongingness needs → Physiological needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (B) Physiological needs → Safety needs → Love and belongingness needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (C) Physiological needs → Love and belongingness needs → Safety needs → Self-actualization needs → Esteem needs
- (D) Love and belongingness needs → Safety needs → Esteem needs → Physiological needs → Self-actualization needs
16. मैसलो अधिप्रेरण तत्त्व के अनुसार, नीचे दिए गए ‘प्रयोजन’ समूह का शुद्ध क्रम कौन-सा है ?
- (A) सुरक्षात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → जैविकतात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन
- (B) जैविकतात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन
- (C) जैविकतात्मक प्रयोजन → प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन
- (D) प्यार और स्नेहात्मक प्रयोजन → सुरक्षात्मक प्रयोजन → सम्मानजनक प्रयोजन → जैविकतात्मक प्रयोजन → आत्मविकासात्मक प्रयोजन

16. Which of the following is correct sequence of “needs” according to Maslow’s theory of motivation ?
- (A) Safety needs → Love and belongingness needs → Physiological needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (B) Physiological needs → Safety needs → Love and belongingness needs → Esteem needs → Self-actualization needs
- (C) Physiological needs → Love and belongingness needs → Safety needs → Self-actualization needs → Esteem needs
- (D) Love and belongingness needs → Safety needs → Esteem needs → Physiological needs → Self-actualization needs
-

17. যেতিয়া কোনো এক সমস্যার এটাতকৈ বেছি সম্ভাব্য সমাধান থাকে, আৰু তেনেধৰনৰ সমস্যার সম্ভাব্য সমাধান সৃষ্টি কৰিব পৰা চিন্তনক কি নামেৰে জনা যায় ?

- (A) অভিসারী চিন্তন (B) অপসারী চিন্তন
- (C) প্রতিফলক চিন্তন (D) সমালোচনাত্মক (critical) চিন্তন

17. যখন কোনো এক সমস্যার একটিকৈ বেছি সম্ভাব্য সমাধান থাকে, এবং সেই ধরনের সমস্যা সম্ভাব্য সমাধান সৃষ্টি করতে পারা চিন্তনকে পরিচিত করা হবে :

- (A) অভিসারী চিন্তন (B) অপসারী চিন্তন
- (C) প্রতিফলক চিন্তন (D) সমালোচনাত্মক (critical) চিন্তন

17. जेव्हा बरेबा मोनसे जेनाखौ बोस्त्रानो मोनसेनिफ्रय बांसिन राहा थायो आरो बेबादि जेना बोस्त्रानो हाथाव सान्नाय सोमजिख्रानाय मावख्रान्शिख्रौ मा मुंजौ मिथिनाय जायो :

- (A) Convergent Thinking (B) Divergent Thinking
- (C) Reflective Thinking (D) Critical Thinking

17. जब कोई एक समस्या का एक से अधिक संभाव्य समाधान रहते हैं, और ऐसे ही समस्या का समाधान सृष्टि करने वाला चिंतन को किस नाम से जानता है ?

- (A) अभिसारी चिंतन (B) अपसारी चिंतन
- (C) प्रतिफलक चिंतन (D) समालोचनात्मक चिंतन

17. When a problem has more than one probable solution, and the thinking process which create those probable solution for the problem is called :

- (A) Convergent Thinking (B) Divergent Thinking
- (C) Reflective Thinking (D) Critical Thinking
-

18. শিকনৰ কোনটো তত্ত্বই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কেৱল নিৰৱ শ্ৰোতা হোৱাৰ পৰিৱৰ্ত্তে জ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ বাবে সক্ৰিয় কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে ?
- (A) উদ্দীপক প্ৰতিক্ৰিয়াৰ তত্ত্ব (B) অনুবন্ধনবাদ তত্ত্ব
(C) গেষ্টাল্ট তত্ত্ব বা সামগ্ৰিকতাবাদ (D) ৰচনাঅকবাদ
18. শিক্ষণেৰ কোন তত্ত্বটি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীদেৰ কেবল নিৰৱ শ্ৰোতা হওয়াৰ পৰিৱৰ্ত্তে জ্ঞান আৱিষ্কাৰেৰ জন্য সক্ৰিয় কৰাৰ উপৰ গুৰুত্ব দেয় ?
- (A) উদ্দীপক প্ৰতিক্ৰিয়া তত্ত্ব (B) অনুবন্ধনবাদ (conditioning theory) তত্ত্ব
(C) গেষ্টাল্ট তত্ত্ব বা সামগ্ৰিকতাবাদ (D) ৰচনাঅকবাদ/বা গঠনাত্মকবাদ
18. সোলোঁনায়নি ৰবে theory আ ফায়সাফোৱছৌ সিরি খোনাসংগাল' জানায়নি সোলায় গিয়ান বুৰখানৌ থাখয় সাংগ্ৰা খালামনায়নি সায়াব গোনাংথি হোয়ৌ -
- (A) Stimulus Response Theory (B) Conditioning Theory
(C) Gestalt Theory (D) Constructivist Theory
18. शिक्षा प्राप्ति का कौन-सा तत्त्व के द्वारा छात्र-छাত্রाओं को केवल निरव श्रोता होने के बदले ज्ञान का आविष्कार के लिए सक्रिय करने पर महत्त्व प्रदान करता है ?
- (A) उद्दीपक प्रतिक्रिया का तत्त्व (B) अनुबन्धनवाद तत्त्व
(C) गेष्टाल या सामग्रिकतावाद (D) रचनात्मकतावाद
18. Which theory of learning emphasise on making the student active for the discovery of knowledge in place of becoming a passive listener only ?
- (A) Stimulus Response Theory (B) Conditioning Theory
(C) Gestalt Theory (D) Constructivist Theory

19. মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যবান শিক্ষকসকলে তলৰ কোনকেইটা বৈশিষ্ট্য প্ৰদৰ্শন কৰে ?

- (a) তেওঁলোকে নিজৰ কেৱল সবলতা সম্পৰ্কে ভালদৰে জানে ।
(b) তেওঁলোকে আনৰ কেৱল দুৰ্বলতা সম্পৰ্কে ভালদৰে জানে ।
(c) তেওঁলোকে নিজৰ ভুলবোৰ শুধৰুৱাৰ উপায় উলিয়াই লয় ।
(d) নিজৰ কৰ্মকলৈ তেওঁলোক সন্তুষ্ট ।
(e) তেওঁলোকে অকৃতকাৰ্য্যতাক অতি সহজে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে ।

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

- (A) (a), (c), (d) আৰু (e) (B) (a) আৰু (b)
(C) (c), (d) আৰু (e) (D) (a), (c) আৰু (d)

19. मानसिकভাবে স্বাস্থ্যবান শিক্ষকরা নীচের কোন বৈশিষ্ট্যগুলির প্রদর্শন করে ?
- তাহারা কেবল নিজের সবলতা সম্পর্কে ভালোভাবে জানে।
  - তাহারা কেবল অন্যের দুর্বলতা সম্পর্কে ভালোভাবে জানে।
  - তাহারা নিজের ত্রুটিগুলি শুধরানোর উপায় বের করে।
  - নিজের কাজে তাহারা সন্তুষ্ট।
  - তাহারা অকৃতকার্যতাকে অতি সহজে গ্রহণ করতে পারে।

শুদ্ধ উত্তরগুলি লেখ :

(A) (a), (c), (d) এবং (e)	(B) (a) এবং (b)
(C) (c), (d) এবং (e)	(D) (a), (c) এবং (d)

19. सावस्त्रियारि आरो गोसोआरि गोख्रों फोरोंगिरिफोरनियाव गाहायनि बबे आयुथाइफोरख्रै नुनो मोनो -
- बिसोरो गावसोरनि गोहोख्रौल' मोजाडै मिथियो
  - बिसोरो गुबुननि लोरबांथिख्रौल' मोजाडै मिथियो
  - बिसोरो गावसोरनि गोरोन्थिख्रौ सुद्रायनो राहा नागिरना लायो
  - बिसोरो गावसोरनि खामानिख्रौ लानानै गोजोन्नाय मोनो
  - बिसोरो फैमाल जानायख्रै गोरलैयै नाजावना लायो

थार फिनख्रौ सायख्र' -

(A) (a), (c), (d) आरो (e)	(B) (a) आरो (b)
(C) (c), (d) आरो (e)	(D) (a), (c) आरो (d)

19. मानसिक रूप से स्वास्थ्यवान शिक्षकगण निम्नलिखित किन वैशिष्ट्य को प्रदर्शित करते हैं ?
- इन्होंने अपने को मात्र मनोबल को भलिभाँति जानते हैं।
  - इन्होंने दूसरों के केवल दुर्बलता को भलिभाँति जानते हैं।
  - इन्होंने अपनी गलती को सुधारने के लिए उपाय खोज लेते हैं।
  - अपने कर्म को लेकर सन्तुष्ट रहते हैं।
  - इन्होंने अपना विफलता को सहज रूप से ग्रहण कर लेते हैं।

शुद्ध उत्तर को चुनिष्णा :

(A) (a), (c), (d) और (e)	(B) (a) और (b)
(C) (c), (d) और (e)	(D) (a), (c) और (d)

19. Which of the following characteristics are exhibited by mentally healthy teachers ?
- They know well about their strengths only.
  - They know well about others' weaknesses only.
  - They find means of correcting their own mistakes.
  - They are satisfied with their job.
  - They accept failure very easily.

Choose the correct option :

(A) (a), (c), (d) and (e)	(B) (a) and (b)
(C) (c), (d) and (e)	(D) (a), (c) and (d)

20. সৃজনশীলতার 'স্বরতত্ত্ব' কোনে বিকাশ কৰিছিল ?
 (A) টেইলৰ (B) ড্ৰিভাৰ (C) ক্ৰ (D) ক্ৰচ
20. সৃজনশীলতার 'স্বরতত্ত্ব' কে বিকাশ বা সৃষ্টি কৰেছিল ?
 (A) টেইলৰ (B) ড্ৰিভাৰ (C) ক্ৰ (D) ব্ৰুস
20. Creativity নি Level theory খ্ৰী সোৱ দাবগাখাংহোঁদোঁমোন -
 (A) Taylor (B) Drever (C) Crow (D) Bruce
20. 'সৃজনাত্মকতা' স্তৰ তত্ত্ব কা বিকাশ কিসনে কিয়া থা ?
 (A) টেইলৰ (B) ড্ৰিভাৰ (C) ক্ৰ (D) ব্ৰুস
20. Who developed the level theory of creativity ?
 (A) Taylor (B) Drever (C) Crow (D) Bruce

21. মনোনাটক (Psychodrama) হৈছে :
 (A) এটা ব্যক্তিত্ব তত্ত্বৰ নাম (B) ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত থকা এখন কিতাপৰ নাম
 (C) এক প্ৰকাৰৰ চাইক'থেৰাপী (D) এবিধ ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষণ
21. মনোনাটক (Psychodrama) হৈছে :
 (A) একটি ব্যক্তিত্ব তত্ত্বৰ নাম (B) ব্যক্তিত্বৰ উপৰে লেখা একটি গ্ৰন্থৰ নাম
 (C) এক প্ৰকাৰ সাইকোথেৰাপি (D) এক ধৰনেৰ ব্যক্তিত্বৰ সংলক্ষণ
21. Psychodrama যা জাৰায় _____.
 (A) personality theory নি মনসে মুঁ (B) personality গোনাঁ গাঁসে বিজাৰনি মুঁ
 (C) psychotherapy নি মনসে মৱৰ (D) য়েখেমসে personality নি আৰু
21. মনোনাটক (Psychodrama) হৈ :
 (A) এক ব্যক্তিত্ব কে তত্ত্ব কা নাম। (B) ব্যক্তিত্ব কে ऊपर में रहनेवाली एक किताब का नाम।
 (C) এক প্ৰকাৰ কা সাইকোথেৰাপী। (D) এক প্ৰকাৰ ব্যক্তিত্ব কা সংলগ্ন।
21. Psychodrama is _____.
 (A) name of a personality theory (B) name of a book on personality
 (C) a form of psychotherapy (D) a personality trait

22. শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষকে পাঠদান ফলপ্ৰসূভাৱে সম্পাদন কৰিবলৈ ছাত্ৰছাত্ৰীৰ প্ৰাৰম্ভিক মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত শিকনৰ কোনটো নীতি প্ৰয়োগ হৈছে ?
 (A) প্ৰস্তুতিৰ নীতি (B) অনুশীলনৰ নীতি
 (C) ফলাফলৰ নীতি (D) উদ্দীপকৰ প্ৰাৱল্যৰ নীতি

22. শ্রেণীকক্ষে, শিক্ষককে পাঠদান ফলপ্রসূভাবে সম্পাদন করার জন্য ছাত্রছাত্রীর প্রারম্ভিক মনোযোগ আকর্ষণ করতে হবে। এই ক্ষেত্রে শিক্ষণের কোন নীতিটি প্রয়োগ হয়েছে ?
- (A) প্রস্তুতির নীতি (B) অনুশীলন নীতি
(C) ফলাফল নীতি (D) উদ্দীপকের প্রাবল্য নীতি
22. গংসে থাখো খথায়াব গোহোম গোনাং ফরা ফোরোঁনো থাখায় ফোরোঁগিরিয়া ফরায়সাফোরখৌ গোসো গুদুং খলামগ্রোনো গোনাং জায়ো। বে বিথিডাভ ববে সোলোঁনায়নি খ্রান্থিখ্রৌ বাহায়নায় জায়ো -
- (A) Law of readiness (B) Law of exercise
(C) Law of effect (D) Law of intensity of stimulus
22. कक्षा में शिक्षक पाठदान सफलतापूर्वक सम्पादन करने के लिए छात्र/छात्राओं को प्रारम्भिक ध्यानाकर्षित करना चाहिए। इस क्षेत्र में शिक्षा प्राप्ति के लिए कौन-सी नीति प्रयोग की जाती है ?
- (A) तैयारी की नीति (B) अनुशीलन की नीति
(C) परिणाम की नीति (D) उद्दीपक का प्राबल्य की नीति
22. In a classroom, teacher should gain preliminary attention of students to impart a lesson effectively. In this case, which of the laws of learning is applied ?
- (A) Law of readiness (B) Law of exercise
(C) Law of effect (D) Law of intensity of stimulus

-
23. শিক্ষণৰ বক্তৃতা প্ৰদান পদ্ধতি :
- (A) শিক্ষক কেন্দ্ৰিক (B) ছাত্র-ছাত্রী কেন্দ্ৰিক
(C) মনোবিজ্ঞান ভিত্তিক (D) পরিবেশ কেন্দ্ৰিক
23. শিক্ষণের বক্তৃতা প্ৰদান পদ্ধতি :
- (A) শিক্ষক কেন্দ্ৰিক (B) ছাত্র-ছাত্রী কেন্দ্ৰিক
(C) মনোবিজ্ঞান ভিত্তিক (D) পরিবেশ কেন্দ্ৰিক
23. बिबुंथि आदब (Lecture method) फोरोंनाया जाबाय मोनसे -
- (A) फोरोंगिरिख्रौल ' मिरू ख्रालामनाय (Teacher centric)
(B) फरयसाफोरख्रौल ' मिरू ख्रालामनाय (Student centric)
(C) गोसो बिगियानख्रौल ' बिथा ख्रालामनाय (Psychological based)
(D) आबहावाख्रौल ' मिरू ख्रालामनाय (Environment centric)
23. शिक्षण की व्याख्या प्रदान पद्धति :
- (A) शिक्षक केन्द्रिक (B) छात्र/छात्रा केन्द्रिक
(C) मनोविज्ञान प्रक्रिया (D) परिवेश केन्द्रिक
23. Lecture method of teaching is :
- (A) Teacher centric (B) Student centric
(C) Psychological based (D) Environment centric

24. এজন নেতা হিচাপে শিক্ষকজনে :
- (A) সকলোৰে ওপৰত ক্ষমতা আৰু আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিব লাগে
(B) কৰ্তৃত্বশালী হ'ব লাগে
(C) একনায়কত্ববাদ পাব লাগে
(D) গতিশীল হ'ব লাগে

24. একজন নেতা হিসাবে শিক্ষকের ভূমিকা :
- (A) সকলের প্রতি ক্ষমতা এবং আধিপত্য বিস্তার করতে হবে
(B) কৰ্তৃত্বশালী হতে হবে
(C) একনায়কত্ববাদ হতে হবে
(D) গতিশীল হতে হবে

24. सासे दैदेनगिरि महर्षे फोरोंगिरिया -
- (A) गासैनोबो गोहो आरो देरसिन गोहोख्रौ रानसारना होनांगौ
(B) ख्रुंथाइगिरि जानो नांगौ
(C) गावल' गोहोख्रौ लानो नांगौ
(D) ख्रारथाइगोनां जानो नांगौ

24. एक नेता के रूप में शिक्षक का _____ ।
- (A) सबके ऊपर क्षमता और आधिपत्य विस्तार करना चाहिए
(B) कर्तृत्वशाली होना चाहिए
(C) एकनायकत्ववादी होना चाहिए
(D) गतिशील होना चाहिए

24. As a leader the teacher must try to :
- (A) attain power and supremacy over others
(B) be authoritative
(C) attain dictatorship
(D) be dynamic

-
25. অনুশীলনৰ নীতিয়ে গুরুত্ব দিয়ে :
- (A) ফলপ্ৰসূ শিকনৰ অবিৰত অভ্যাসৰ
(B) শিক্ষার্থীৰ নতুন শিকনৰ প্রতি আগ্ৰহ সৃষ্টি কৰাত
(C) যিমানদূৰ পাৰি বিফলতা পৰিহাৰ কৰাত
(D) শিক্ষার্থীৰ কৌতূহল বৃদ্ধিত
25. অনুশীলন নীতি গুরুত্ব প্ৰদান কৰে :
- (A) ফলপ্ৰসূ শিক্ষণেৰ অবিৰাম অভ্যাসেৰ ওপৰ
(B) শিক্ষার্থীৰ নতুন শিক্ষণেৰ প্রতি আগ্ৰহ সৃষ্টি কৰাৰ ওপৰ
(C) যতদূৰ সম্ভব বিফলতা পৰিহাৰ কৰাৰ ওপৰ
(D) শিক্ষার্থীৰ কৌতূহল বৃদ্ধি কৰাৰ ওপৰ

25. Law of Exercise आ गोनाथि होयो -

- (A) फिथाइ गोनां सोल्लोनायनि सर्सायाव (B) फरायसाया गोदान बिथिं सोल्लोनायनि फार्सें गोसो जाहोनायाव
(C) जेसेबां हायो फैमालखौ जानगारहोनायाव (D) सोल्लोग्रानि गोसो जानायखौ बांहोनायाव

25. अनुशीलन नीति द्वारा महत्त्व प्रदान करते हैं :

- (A) सफल शिक्षा प्राप्ति का अविरत अभ्यास से। (B) शिक्षार्थी का नया शिक्षा प्राप्ति के प्रति आग्रह सृष्टि करने में।
(C) जहाँ तक हो सके विफलता को परिहार करने में। (D) शिक्षार्थी को जिज्ञासा वृद्धि करने में।

25. The law of exercise emphasises on :

- (A) Constant practice of useful learning (B) Arouse of interest of the pupils towards new learning
(C) Avoiding failure as far as possible (D) Increasing curiosity of the learner

26. पियाजेब विकासब तत्तुमते, तलब कोनटो प्रञ्जानात्तुक विकासब सुबसमूहब शुद्ध पर्यायत्तुक ?

- (A) संवेदी सञ्चालनब पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय
(B) प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → संवेदी सञ्चालनब पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय
(C) विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → संवेदी सञ्चालनब पर्याय
(D) संवेदी सञ्चालनब पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय

26. पियाजेट विकासब तत्तु मते, निचेर कोनटि प्रञ्जानात्तुक विकासब सुबसमूहब शुद्ध पर्यायत्तुक ?

- (A) संवेदी सञ्चालनब पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय
(B) प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → संवेदी सञ्चालनब पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय
(C) विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → संवेदी सञ्चालनब पर्याय
(D) संवेदी सञ्चालनब पर्याय → प्राक संञ्जात्तुक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्तुक पर्याय → मूर्त संक्रियात्तुक पर्याय

26. पियाजेटनि बुंफोरथि बादिथै गाहायनि बबे थाखो फारिया मेलेमारि दावगानाय नि थार फारि -

- (A) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(B) Preoperational stage → Sensorimotor stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
(C) Formal operational stage → Concrete operational stage → Preoperational stage → Sensorimotor stage
(D) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Formal operational stage → Concrete operational stage

26. पियाजे का विकास का तत्व के अनुसार, निम्नलिखित कौन-सा प्रज्ञानात्मक विकास का स्तर समूह शुद्ध पर्यायक्रम है ?

- (A) संवेदी संचालन का पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्मक पर्याय
(B) प्राक संज्ञात्मक पर्याय → संवेदी संचालन का पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्मक पर्याय
(C) विधिवत् संक्रियात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → संवेदी संचालन का पर्याय
(D) संवेदी संचालन का पर्याय → प्राक संज्ञात्मक पर्याय → विधिवत् संक्रियात्मक पर्याय → मूर्त संक्रियात्मक पर्याय

26. According to Piaget theory of development, what is the correct sequence of stages of cognitive development?
- (A) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
- (B) Preoperational stage → Sensorimotor stage → Concrete operational stage → Formal operational stage
- (C) Formal operational stage → Concrete operational stage → Preoperational stage → Sensorimotor stage
- (D) Sensorimotor stage → Preoperational stage → Formal operational stage → Concrete operational stage
-

27. শিশু মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন ?

- (A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান পেভলভ (C) উল্ফগেং কহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন

27. শিশু মনোবিজ্ঞানৰ জনক কে ?

- (A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান প্যাভলভ (C) উল্ফগেং কোহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন

27. खुदिया गोसो ब्रिगियाननि बिफाया सोर :

- (A) ষ্টেনলি হল (B) ইভান পেভলভ (C) উল্ফগেং কহলাৰ (D) কাৰ্ট লেবিন

27. शिक्षु मनोविज्ञान का जनक कौन है ?

- (A) ষ্টেনলি হাল (B) ইভান পাবলোভ (C) উল্ফগেং কোহলাৰ (D) কৰ্ট লেবিন

27. Who is the father of Child Psychology ?

- (A) Stanley Hall (B) Ivan Pavlov (C) Wolfgang Kohler (D) Kurt Lewin
-

28. শিকনৰ আনুভূতিক ক্ষেত্ৰৰ স্তৰসমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰমটো কি ?

- (A) গ্ৰহণ কৰা → প্ৰতিক্ৰিয়া → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (B) গ্ৰহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → প্ৰতিক্ৰিয়া → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (C) প্ৰতিক্ৰিয়া → গ্ৰহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (D) মূল্য আৰোপ কৰা → গ্ৰহণ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ → প্ৰতিক্ৰিয়া

28. শিক্ষণৰ আনুভূতিক ক্ষেত্ৰৰ স্তৰসমূহৰ শুদ্ধ ক্ৰমে কি ?

- (A) গ্ৰহণ কৰা → প্ৰতিক্ৰিয়া → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (B) গ্ৰহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → প্ৰতিক্ৰিয়া → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (C) প্ৰতিক্ৰিয়া → গ্ৰহণ কৰা → মূল্য আৰোপ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ
- (D) মূল্য আৰোপ কৰা → গ্ৰহণ কৰা → সংগঠন → বৈশিষ্ট্যকৰণ → প্ৰতিক্ৰিয়া

28. सोलॉनायनि गोहोम गोनां आवथानि थाखोफोरनि थार फारिया मा -
- (A) Receiving → Responding → Valuing → Organization → Characterization
 (B) Receiving → Valuing → Organization → Responding → Characterization
 (C) Responding → Receiving → Valuing → Organization → Characterization
 (D) Valuing → Receiving → Organization → Characterization → Responding
28. शिक्षा प्राप्ति का आनुभूतिक क्षेत्र का स्तर समूह का शुद्ध क्रम क्या है ?
- (A) ग्रहण करना → प्रतिक्रिया → मूल्यांकन करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण
 (B) ग्रहण करना → मूल्यांकन करना → संगठन → प्रतिक्रिया → वैशिष्ट्यकरण
 (C) प्रतिक्रिया → ग्रहण करना → मूल्यांकन करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण
 (D) मूल्यांकन करना → ग्रहण करना → संगठन → वैशिष्ट्यकरण → प्रतिक्रिया
28. What is the correct sequence of steps of affective domain of learning ?
- (A) Receiving → Responding → Valuing → Organization → Characterization
 (B) Receiving → Valuing → Organization → Responding → Characterization
 (C) Responding → Receiving → Valuing → Organization → Characterization
 (D) Valuing → Receiving → Organization → Characterization → Responding

29. बुद्धिৰ তত্ত্বসমূহ আৰু এই তত্ত্ব আগবঢ়োৱা ব্যক্তিৰ নাম তলত দিয়া হৈছে :

বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ	তত্ত্ব আগবঢ়োৱা ব্যক্তি
(a) দ্বি-উপাদান তত্ত্ব	(i) থৰ্নডাইক
(b) বহু উপাদান তত্ত্ব	(ii) স্পিয়েৰমেন
(c) সমূহীয়া উপাদান তত্ত্ব	(iii) থমচন
(d) প্রতিদর্শ সংগ্রহকৰণ তত্ত্ব	(iv) থাৰ্ণ্টোন

শুদ্ধ মিলটো বাচি উলিওৱা।

- (A) (a) - (ii), (b) - (iii), (c) - (i), (d) - (iv)   (B) (a) - (i), (b) - (ii), (c) - (iii), (d) - (iv)
 (C) (a) - (iii), (b) - (iv), (c) - (i), (d) - (ii)   (D) (a) - (ii), (b) - (i), (c) - (iv), (d) - (iii)

29. বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ এবং এই তত্ত্ব উপস্থাপক ব্যক্তিৰ নাম নিচে দেওয়া হল :

বুদ্ধিৰ তত্ত্বসমূহ	তত্ত্ব উপস্থাপক ব্যক্তি
(a) দ্বি-উপাদান তত্ত্ব	(i) থৰ্নডাইক
(b) বহু উপাদান তত্ত্ব	(ii) স্পিয়ারমেন
(c) শ্রেণী বা সমষ্টি উপাদান তত্ত্ব	(iii) থমশন
(d) নমুনা তত্ত্ব	(iv) থাৰ্ণ্টোন

শুদ্ধ মিলগুলি লেখ :

- (A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)   (B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
 (C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)   (D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

29. Theory of Intelligence आरो बेफोरनि दिहुनगिरिफोरखौ गाहायाव होनाय जाबाय -

Theory of Intelligence	Propounders
(a) Two factor theory	(i) Thorndike
(b) Multi factor theory	(ii) Spearman
(c) Group factor theory	(iii) Thomson
(d) Sampling theory	(iv) Thurstone

थार फिनखौ सायख' -

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

29. बुद्धि का तत्त्व समूह और इस तत्त्व को प्रस्तुत करने वाले व्यक्ति के नाम नीचे दिए गए हैं :

बुद्धि का तत्त्व समूह	तत्त्व प्रस्तुत करने वाले व्यक्ति
(a) द्वि-उपादान तत्त्व	(i) थॉर्नडाइक
(b) बहु उपादान तत्त्व	(ii) स्पियरमन
(c) सामूहिक उपादान तत्त्व	(iii) थॉमसन
(d) प्रतिदर्श संग्रहकरण तत्त्व	(iv) थास्टोन

शुद्ध मेल को चुनिष्णा :

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

29. Theory of Intelligence and their Propounders are given below :

Theory of Intelligence	Propounders
(a) Two factor theory	(i) Thorndike
(b) Multi factor theory	(ii) Spearman
(c) Group factor theory	(iii) Thomson
(d) Sampling theory	(iv) Thurstone

Choose the correct match :

(A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(iv)	(B) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)
(C) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)	(D) (a)-(ii), (b)-(i), (c)-(iv), (d)-(iii)

30. तलत दिया कानटो/कानकेइटा उक्ति शिशुब बुद्धि आरु बिकाशब फ्फेद्रत शुद्ध ?

- (a) बुद्धिये केरल जैरिक आरु दैहिक परिवर्तनक सूचाय ; किञ्च बिकाशे मानसिक, सामाजिक आरु आरोगिक परिवर्तनक बुजाय ।
- (b) बुद्धि श्रुतिब ; किञ्च बिकाश एटा धाबावाहिक प्रक्रिया ।
- (c) बिकाशब अविहने बुद्धि हव नोराबे ।
- (d) बुद्धि आरु बिकाश गोटेई जीरन जुबि है थाके ।

शुद्ध उतरटो वाचि उलिओरा :

- (A) केरल (a) (B) (a) आरु (b) (C) (a), (b) आरु (d) (D) (b) आरु (c)

30. नीचे देওয়া কোন উক্তিগুলি শিশুর বৃদ্ধি এবং বিকাশের ক্ষেত্রে **শুদ্ধ** ?
- (a) বৃদ্ধি কেবল জৈবিক এবং দৈহিক পরিবর্তনকে বোঝায়, কিন্তু বিকাশ মানসিক, সামাজিক ও আবেগিক পরিবর্তনকে বোঝায়।
- (b) বৃদ্ধি স্থবির; কিন্তু বিকাশ এক ধারাবাহিক প্রক্রিয়া।
- (c) বিকাশ ছাড়া বৃদ্ধি হতে পারে না।
- (d) বৃদ্ধি ও বিকাশ সমগ্র জীবন ধরে হতে থাকে।

শুদ্ধ উত্তরটি বের কর :

- (A) কেবল (a) (B) (a) এবং (b) (C) (a), (b) এবং (d) (D) (b) এবং (c)

30. गाहायनि बबे/बबेफोर बुंथिया खुदिया जौगानाय आरो दावगानायनि बिथिडाव थार -

- (a) जौगानाया जैबारि आरो देहायारि सोलायनायखैल' फोरमायो, नाथाय दावगानाया गोसोआरि, समाजारि आरो आवेगारि सोलायनायखौ फोरमायो
- (b) जौगानाया थाथिर गोनां आरो दावगानाया सोलिगासिनो थानाय मावखान्थि
- (c) जौगानाया दावगानाय गैयालासिनो जानो हाया
- (d) जौगानाया आरो दावगानाया जिउनाडै जागासिनो थायो

थार फिनखौ सायख' -

- (A) (a) आल' (B) (a) आरो (b) (C) (a), (b) आरो (d) (D) (b) आरो (c)

30. नीचे दिए गए कौन-सा/किन उक्तियाँ शिशु की वृद्धि और विकास के क्षेत्र में शुद्ध है/हैं ?

- (a) वृद्धि से केवल जैविक और दैहिक परिवर्तन से सम्बन्ध रखते हैं, किन्तु विकास से मानसिक, सामाजिक और आवेगिक परिवर्तन को मानते हैं।
- (b) वृद्धि स्थविर किन्तु विकास एक अविराम प्रक्रिया है।
- (c) विकास के बिना वृद्धि नहीं हो सकती।
- (d) वृद्धि और विकास समग्र जीवन भर चलता है।

शुद्ध उत्तर को ढूँढ़ निकालिएगा :

- (A) केवल (a) (B) (a) और (b) (C) (a), (b) और (d) (D) (b) और (c)

30. Which of the following statements on the concept of growth and development of a child is/are correct ?

- (a) Growth refers to only biological and physical changes but development refers to mental, social and emotional changes.
- (b) Growth is static but development is a continuous process.
- (c) Growth can't be taken place without development.
- (d) Growth and development are taken place throughout the life.

Find the correct answer :

- (A) Only (a) (B) (a) and (b) (C) (a), (b) and (d) (D) (b) and (c)

PART - II : Mathematics

31. যদি এটা ত্ৰিভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ মাপ ত্ৰিভুজটোৰ পৰিসীমাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ সমান হয়, ত্ৰিভুজটোৰ প্ৰকাৰ কি ?
- (A) সমদ্বিবাহু (B) সমকোণী
(C) সমবাহু (D) বিষমবাহু
31. যদি এটা ত্ৰিভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ মাপ ত্ৰিভুজটোৰ পৰিসীমাৰ এক তৃতীয়াংশৰ সমান হয়, ত্ৰিভুজটি কি ধৰনেৰ ?
- (A) সমদ্বিবাহু (B) সমকোণী
(C) সমবাহু (D) বিষমবাহু
31. जुदि मोनसे आखान्थिथामनि मोनफ्रोम खनानि जखाया आखान्थिथामनि सोरगिदिं सिमानि से बाहागोनि थाम बाहागोजों समान जायो। अब्ला आखान्थिथामनि रोखोमा मा ?
- (A) Isosceles (गोरोब नै आखान्थि) (B) Right-angled (खनाथि)
(C) Equilateral (सामान आखान्थि) (D) Obtuse (खनामा)
31. यदि एक त्रिकोण का प्रत्येक पक्ष उसके परिधि का एक-तिहाई है, त्रिकोण किस प्रकार का होगा ?
- (A) isosceles (समद्विबाहु) (B) right-angled (समकोण)
(C) equilateral (समभुज) (D) obtuse (तिरस्कार)
31. If each side of a triangle is one-third of its perimeter, what kind of triangle is this ?
- (A) Isosceles (B) Right-angled
(C) Equilateral (D) Obtuse
-
32. যদি কোনো এক বাছনী পৰীক্ষাৰ বাবে 200 জন শিক্ষার্থীয়ে আবেদন কৰে আৰু 180 জন পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হয়, তাৰ মাজৰে মাত্ৰ 70% পৰীক্ষার্থীয়ে উত্তীৰ্ণ হয়, তেন্তে পৰীক্ষাত অনুত্তীৰ্ণ পৰীক্ষাত্ৰীৰ সংখ্যা কিমান ?
- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65
32. যদি কোনো এটা প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাৰ জন্য 200 জন শিক্ষার্থী আবেদন করে এবং 180 জন পরীক্ষায় উপস্থিত থাকে, তার মধ্যে মাত্র 70% পরীক্ষার্থী পাশ করে, তবে কতজন পরীক্ষার্থী ফেল করে ?
- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65
32. जुदि बबेबा सायख' आन्जादनि थाखाय सा 200 फरायसाया आरजलाइ होयो आरो सा 180 फरायसाया आन्जादाव जिरायो, बेनिनो गासै 70% आन्जाद होयाया उथिनो हायो। अब्ला बेसेबां फरायसाफोरा सायख' आनजादाव उथिनो हायाखिसै ?
- (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65

SPACE FOR ROUGH WORK

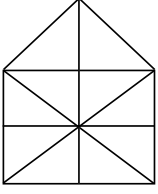
32. यदि किसी प्रवेश परीक्षा के लिए 200 विद्यार्थी आवेदन करते हैं और 180 विद्यार्थी परीक्षा में उपस्थित रहते हैं, उसके बीच से केवल 70% परीक्षार्थी उत्तीर्ण होते हैं, तब परीक्षा में अनुत्तीर्ण विद्यार्थियों की संख्या कितनी होगी ?
 (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65
32. If 200 students filled form for an entrance test and 180 appeared in the test out of which only 70% have passed the test, then how many number of students failed the test ?
 (A) 68 (B) 54 (C) 58 (D) 65
-
33. এটা শ্রেণীকোঠার সকলো ল'বাক এক বেখাত থিয় কৰোৱা হ'ল। সেই শৃংখলত, কোনো এক ল'বাব স্থান দুই মূৰৰ পৰা ঊনবিংশ পোৱা গ'ল। শ্রেণীকোঠাত থকা ল'বাব সংখ্যা কিমান ?
 (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
33. একটি শ্রেণীকক্ষে সকল ছেলেকে এক সারিতে দাড় করানো হল। সেই শৃঙ্খল অনুযায়ী কোনো একটি ছেলের স্থান দুই প্রান্ত থেকে ঊনবিংশ পাওয়া গেল। তবে শ্রেণীকক্ষে ছেলের সংখ্যা কত ?
 (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
33. मोनसे थाखो खथानि गासै हौवासा गथ 'फोरखौ मोनसे सिरियावनो गसहोनाय जाबाय। बे सिरि फारियाव सासे हौवासानि जायगाखौ मोननै खर'निफ्राय जिगुथि मोनाय जाबाय। थाखो खथायाव थानाय हौवासानि अनजिमाया बेसेबां ?
 (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
33. एक कक्षा के छात्रों को एक रेखा में खड़ा किया गया। एक छात्र की क्रम संख्या दोनों तरफ से उन्नीसवाँ था। कक्षा में कितने छात्र हैं ?
 (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
33. A class of boys stands in a single line. One boy is nineteenth in order from both the ends. How many boys are there in the class ?
 (A) 27 (B) 37 (C) 38 (D) 39
-
34. यदि एटा संख्या 35% बढाले ताब मान 189 ह्य, तेजे संख्याटो ह'ब :
 (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
34. यदि একটি সংখ্যা 35% বৃদ্ধি করলে তার মান 189 হয়, তবে সংখ্যাটি কত হবে ?
 (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
34. जुदि मोनसे अनजिमाखौ 35% बांहोयोब्ला बेनि माना 189 जायो, अब्ला अनजिमाया जागोन -
 (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
34. यदि एक संख्या 35% बढ़कर 189 हो जाती है। तब वह संख्या है :
 (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150
34. A number if increased by 35% becomes 189. Then the number is :
 (A) 120 (B) 130 (C) 140 (D) 150

SPACE FOR ROUGH WORK

35. যদি এটা চতুর্ভুজৰ কৰ্ণ দুডালে পৰস্পৰক লম্বভাৱে সমদ্বিখণ্ডিত কৰে, তেন্তে সেই চতুর্ভুজটো এটা :
- (A) ট্ৰেপিজিয়াম (B) বম্বাছ
(C) সামান্তৰিক (D) ওপৰৰ এটাও নহয়
35. যদি এটা চতুর্ভুজৰ কৰ্ণ দুইভাগে পৰস্পৰকে লম্বভাৱে সমদ্বিখণ্ডিত কৰে, তৰে সেই চতুর্ভুজটি এটা :
- (A) ট্ৰ্যাপেজিয়াম (B) ৰম্বাস
(C) সামান্তৰিক ক্ষেত্ৰ (parallelogram) (D) উপৰেৰে দেওয়া একটিও নয়
35. যদি মোনসে আখ্ৰান্থিৰ্ৰৈনি খনাখ্ৰৌ গাবজৌ গাব গোলাবৈ সমান খোন্দোআব সিনখাবো, অল্লা বৈ আখ্ৰান্থিৰ্ৰৈয়া মোনসে :
- (A) ট্ৰেপিজিয়াম (B) ৰম্বাস
(C) সমান আখ্ৰান্থি (D) গৌজৌনি মোনসেবো নহা
35. यदि एक चतुर्भुज के विकर्ण दोनों एक दूसरे को समकोण भाव से द्विविभाजित करते हैं, तब यह चतुर्भुज एक :
- (A) समलंब चतुर्भुज (trapezium) (B) समचतुर्भुज (rhombus)
(C) समांतर चतुर्भुज (parallelogram) (D) एक भी नहीं
35. If the diagonals of a quadrilateral bisect each other at right-angles, then this quadrilateral is a :
- (A) trapezium (B) rhombus
(C) parallelogram (D) none of the above

36. ওপৰৰ চিত্ৰটোত থকা ত্ৰিভুজৰ সংখ্যা হ'ল :
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
36. উপরে দেওয়া চিত্রটিতে ত্ৰিভুজের সংখ্যা কত ?
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
36. गोजौआव होनाय सावगारिनि आख्खान्थिथामनि अनजिमाया जाबाय -
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
36. ऊपर दिए गए आकृति में कितने त्रिकोण (triangles) हैं ?
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23
36. Find the number of triangles in the figure given above.
- (A) 10 (B) 19 (C) 21 (D) 23

SPACE FOR ROUGH WORK

37. যদি এটা বর্গক্ষেত্রের কালি 9 cm আৰু 3 cm যুক্ত এটা আয়তৰ কালিৰ সমান হয়, তেন্তে বর্গক্ষেত্রটোৰ প্রতিটো বাহুৰ মাপ হ'ব :
- (A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
37. যদি একটা বর্গক্ষেত্রের ক্ষেত্রফল 9 cm এবং 3 cm যুক্ত একটা আয়তক্ষেত্রের ক্ষেত্রফলের সমান হয়, তবে বর্গক্ষেত্রটির প্রতিটি বাহুর মাপ কত ?
- (A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
37. জুদি মোনসে বর্গ দ্বায়াখনি খালিয়া 9 cm আরো 3 cm দাজাৰথাই মোনসে আয়তনি খালিনি সমান জায়ো, অল্লা মোনফ্রোম বর্গ দ্বায়াখনি লাউথাইয়া জাগোন :
- (A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
37. यदि एक वर्ग का क्षेत्रफल (area of square) एक आयत के क्षेत्रफल (area of rectangle) के समान हो जिसके किनारों की लम्बाई 9 cm और 3 cm हो, तब प्रत्येक वर्ग (square) के पक्ष की लम्बाई होगी :
- (A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
37. If the area of a square is equal to the area of a rectangle having sides of length 9 cm and 3 cm, then the length of each side of the square is :
- (A) 3 cm (B) 9 cm (C) 27 cm (D) 81 cm
-
38. যদি এটা আয়তৰ পৰিসীমা, এটা 4 m বাহু বিশিষ্ট বর্গৰ পৰিসীমাৰ সৈতে সমান হয় আৰু আয়তৰ দীঘ তাৰ প্ৰস্থৰ তিনিগুণ হয়, তেন্তে আয়তটোৰ কালি হ'ব :
- (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
38. যদি একটি আয়তক্ষেত্রের পরিসীমা, একটি 4 m বাহু বিশিষ্ট বর্গক্ষেত্রের পরিসীমার সমান হয় এবং আয়তক্ষেত্রের দৈর্ঘ্য প্ৰস্থের তিনগুণ হয়, তবে আয়তক্ষেত্রটির ক্ষেত্রফল কত হবে ?
- (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
38. জুদি মোনসে আয়তনি সোরগিদিঁ সিমায়ো মোনসে 4 m খনা বর্গজোঁ সমান জায়ো আরো আয়তনি লাৰথাইয়া বেনি অৰথাইনি থাম গুন জায়ো। অল্লা আয়তনি খালিয়া জাগোন -
- (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
38. यदि एक आयत की परिधि, एक वर्ग जिसके प्रत्येक पक्ष 4 m है, के समान है। आयत की लम्बाई उसके चौड़ाई से तीन गुणा है। तब आयत का क्षेत्र होगा :
- (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²
38. If the perimeter of a rectangle is equal to perimeter of a square with sides 4 m each and the length of the rectangle is thrice its breadth, then the area of the rectangle would be :
- (A) 4 m² (B) 8 m² (C) 9 m² (D) 12 m²

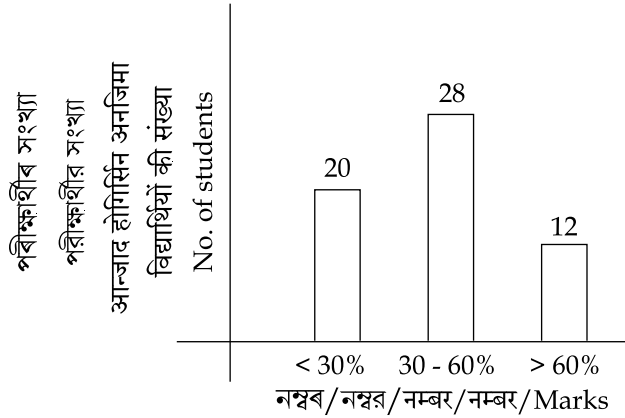
SPACE FOR ROUGH WORK

39. এটা টেংকীত 50 লিটার পানী ভৰাব পাৰি। বৰ্তমান, টেংকীটোৰ কেৱল 30% ভৰ্তি হৈ আছে। টেংকীটো 50% ভৰ্তি কৰিবলৈ আৰু কিমান লিটাৰ পানীৰ প্ৰয়োজন ?
- (A) 5 লিটাৰ (B) 10 লিটাৰ (C) 15 লিটাৰ (D) 20 লিটাৰ
39. একটি ট্যাঙ্কিতে 50 লিটার জল ধরে। বৰ্তমানে ট্যাঙ্কিটি মাত্ৰ 30% জল ভৰ্তি হৈছে, ট্যাঙ্কিটি 50% ভৰ্তি কৰতে আৰো কত লিটাৰ জলৰ প্ৰয়োজন ?
- (A) 5 লিটাৰ (B) 10 লিটাৰ (C) 15 লিটাৰ (D) 20 লিটাৰ
39. गंसे टेंकियाव 50 लिटर दै सोनो हायो। दा टेंकियाव 30% आबुं जाना दं। टेंकियाव 50% दै सोनो आरो बेसेबां लिटर दै नांगोन ?
- (A) 5 लिटर (B) 10 लिटर (C) 15 लिटर (D) 20 लिटर
39. एक टंकी में 50 लीटर पानी भर सकते हैं। वर्तमान, टंकी केवल 30% भरा हुआ है। टंकी को 50% भरने के लिए कितने लीटर पानी की जरूरत होगी ?
- (A) 5 litres (लीटर) (B) 10 litres (लीटर) (C) 15 litres (लीटर) (D) 20 litres (लीटर)
39. A tank can hold 50 litres of water. At present, it is only 30% full. How many litres of water is required to fill 50% of the tank ?
- (A) 5 Litres (B) 10 Litres (C) 15 Litres (D) 20 Litres
-
40. যদি A, B, C য়ে ক্ৰমে +, -, × সূচায়, তেন্তে (10C4)A(4C4)B6 ৰ মান কি হ'ব ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
40. যদি A, B, C এর মান ক্ৰমে (সূচক) +, -, × হয়, তবে (10C4)A(4C4)B6 এর মান কত হবে ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
40. जुदि A, B, C या फारियै +, -, × खौ दिन्थियो अब्ला (10C4)A(4C4)B6 नि माना जागोन -
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
40. यदि A, B, C क्रम से +, -, × माना जाय, तब (10C4)A(4C4)B6 का मान क्या होगा ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46
40. If A stands for +, B stands for -, C stands for ×, then what is the value of (10C4)A(4C4)B6 ?
- (A) 60 (B) 56 (C) 50 (D) 46

SPACE FOR ROUGH WORK

41. কোনো এক পৰীক্ষাৰ ফলাফল ওপৰৰ স্তম্ভলেখৰ দ্বাৰা সূচোৱা হ'ল। কিমান শতাংশ পৰীক্ষার্থীৰ নম্বৰ 60% তকৈ বেছি ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
41. কোনো একটি পৰীক্ষাৰ ফলাফল উপৰে দেওয়া স্তম্ভলেখৰ দ্বাৰা পরিমাপ করা হল। তবে কত শতাংশ পৰীক্ষার্থীৰ নম্বৰ 60% থেকে বেশি ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
41. বৰেবা মোনসে আন্সাদনি ফিথাইখ্রৌ গোজৌআব হোনায় লাবখি সাবগারিনি হেফাজাবজৌ দিখিনায় জাৰায়। বেসেবাঁ জৌখ্রৌন্দৌ আন্সাদ হোগিৰিনি নম্বৰা 60% নিখুহু বাঁসিন ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
41. एक परीक्षा के परिणाम को ऊपर दंड-आरेख (Bar-diagram) से दर्शाया गया है। कितने प्रतिशत विद्यार्थियों के नम्वर 60% से अधिक हैं ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
41. In an examination, the performance of students are represented by the bar diagram given above. What is the percentage of students, who have obtained more than 60% marks ?
(A) 10% (B) 20% (C) 50% (D) 25%
-
42. যদি এটা চুঙাৰ ব্যাস 5 cm আৰু আয়তন 650 cm^3 হয়, তেন্তে চুঙাটোৰ উচ্চতা হ'ব :
(A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
42. যদি একটি বেলনাকার বস্তুর (cylinder) ব্যাস 5 cm এবং আয়তন 650 cm^3 হয়, তবে বেলনাকার বস্তুর (cylinder) উচ্চতা কত হবে ?
(A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm

SPACE FOR ROUGH WORK

42. जुदि गंसे हासुनि खालिया 5 cm आरो रोजागासैया 650 cm³ जायो अब्ला हासुनि जौथाइया जागोन -
 (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
42. यदि एक सिलेंडर का व्यास 5 cm और सिलेंडर की मात्रा 650 cm³, तब सिलेंडर की लम्बाई होगी :
 (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm
42. If the diameter of a cylinder is 5 cm and volume of the cylinder is 650 cm³, then height of the cylinder is :
 (A) 40 cm (B) 25 cm (C) 33 cm (D) 45 cm

43. 4 : 20 बजात, मिनिट आरु घण्टा काँटा दुडालर माजब कोणर परिमाण ह'व :
 (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
43. 4 : 20 समये मिनिट एबं घण्टार काँटा दुटिर मध्ये कोणेर परिमाण कत हवे ?
 (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
43. 4 : 20 रिंगायाव, मिनिट आरो घन्टा सुनि मोननैनि गेजेरनि खनानि बिबाडा जागोन -
 (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
43. जब घड़ी का समय 4 : 20 होता है, मिनट और घण्टे की दोनों सुई के बीच का कोण होगा :
 (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°
43. The angle between the minute hand and the hour hand of a clock when the time is 4 : 20, is :
 (A) 0° (B) 10° (C) 5° (D) 20°

44. यदि एटा संख्यार 100% ब मान 16 ह्य, तेजे संख्याटोर 50% ब मान किमान ह'व ?
 (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
44. यदि एकटि संख्यार 100% एर मान 16 ह्य, तवे संख्याटिर 50% एर मान कत हवे ?
 (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
44. जुदि मोनसे अनजिमानि 100% नि माना 16 जायो, अब्ला बै अनजिमानि 50% नि माना बेसेबां जागोन ?
 (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
44. यदि एक संख्या का 100% (प्रतिशत) 16 है। तब उस संख्या का 50% कितना होगा ?
 (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8
44. If 100% of a number is 16, what is the 50% of that number ?
 (A) 16 (B) 12 (C) 10 (D) 8

SPACE FOR ROUGH WORK

45. 10 জন মানুহৰ গড় বয়স 60 বছৰ। যদি তাৰে 8 জনৰ মুঠ বয়স 488 হয়, তেন্তে বাকী দুজনৰ গড় বয়স উলিওৱা।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
45. 10 জন মানুহৰ গড় বয়স 60 বছৰ। যদি তাৰ মध्ये 8 জনৰ মোট বয়স 488 হয়, তবে বাকী দুইজনৰ গড় বয়স কত হবে ?
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
45. সা 10 মানসিনি गर बैसोआ 60 बोसोर। जुदि सा 8 सुबुंनि गासै बैसोआ 488 जायो, अब्ला आद्रा सानै मानसिनि गर बैसोखौ दिहुन।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
45. 10 व्यक्तियों की औसत आयु 60 वर्ष है। यदि उनमें से 8 व्यक्तियों की कुल आयु 488 है, तब बाकी दो व्यक्तियों की औसत आयु खोज निकालिए।
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60
45. The average age of 10 persons is 60 years. If the total age of 8 persons be 488, then find the average age of the rest of the two persons.
 (A) 50 (B) 52 (C) 56 (D) 60

46. GH, JL, NQ, SW, YD, _____ ?

- (A) LF (B) EJ
 (C) FL (D) EL

47. ल:सा:शु: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ ग:सा:शु: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

47. ल.सा.शु. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ ग.सा.शु. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

47. दु:सा:सा: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ दे:सा:सा: $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

SPACE FOR ROUGH WORK

47. लघुत्तम समापवर्त्य $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ महत्तम समापवर्त्य $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

47. L.C.M. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) \times$ H.C.F. $\left(\frac{4}{3}, \frac{9}{16}\right) = ?$

- (A) $\frac{3}{4}$ (B) $\frac{4}{3}$ (C) $\frac{9}{16}$ (D) $\frac{16}{9}$

---

48. তলত উল্লেখ কৰা সংখ্যাবোৰৰ ভিতৰত অমিলটো বাছি উলিওৱা।

- (A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

48. নিচের উল্লেখ করা সংখ্যাগুলোর মধ্যে অমিল সংখ্যাটি বেৰ কর।

- (A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

48. गाहायाव होनाय अनजिमाफोरनिफ्राय गोरोबि अनजिमाखौ सायख 'ना दिहुन।

- (A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

48. नीचे दिए गए संख्याओं के भीतर पृथक संख्या को खोज निकालिए।

- (A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

48. Choose the number which is different from others in the group :

- (A) 25 (B) 36 (C) 64 (D) 78

---

49. NME-ICT কোন বছৰত আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

49. NME-ICT কোন বছৰে আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

49. NME-ICT खौ बबे बोसोराव जागायनाय जादोंमोन -

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

SPACE FOR ROUGH WORK

49. NME-ICT कौन से वर्ष से प्रारम्भ हुआ था ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

49. In which year NME-ICT was launched ?

- (A) 2009 (B) 2011 (C) 2013 (D) 2015

50. यदि एटा ट्रेपिजियाम्ब उच्चता 8 cm आरु समान्तराल बाहू दुडालर योगफल 16 cm हय, तेन्ते ट्रेपिजियाम्बोर् कालि ह'व :

- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

50. यदि एकटि ट्रेपिजियाम्बे उच्चता 8 cm एवम् समान्तराल बाहूदुटिर् योगफल 16 cm हय, तबे ट्रेपिजियाम्बे क्षेत्रफल (area) कत हबे ?

- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

50. जुदि मोनसे ट्रेपिजियाम्बि जौथाइया 8 cm आरु समानथाइ खनानि गासै बिबाडा 16 cm जायो, अब्ला ट्रेपिजियाम्बि खालिया जागोन -

- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

50. यदि एक समलम्ब चतुर्भुज (trapezium) की लम्बाई 8 cm है और समानांतर पक्ष का जोड़ 16 cm है, तब समलम्ब चतुर्भुज (trapezium) का क्षेत्र होगा :

- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

50. If the height of a trapezium is 8 cm and sum of parallel sides is 16 cm, then the area of the trapezium is :

- (A) 85 cm² (B) 54 cm² (C) 64 cm² (D) 32 cm²

51. बाजे दुटा घौंबा प्रतिटोते 18,000 टककै विक्री करे । सि एटा घौंबाट 20% लाड आरु आनटोते 20% लोकचान भरिब लगा हय । बाजेर मुठ लाड वा लोकचानर परिमाण ह'ल :

- (A) 2% लोकचान (B) 2.5% लाड (C) 4% लोकचान (D) 4.5% लाड

51. राज दुटि घोडा विक्री करे । प्रतिटिर् विक्रय मूल्य 18,000 टाका । से एकटि घोडा 20% लाडे ओ अन्यटि 20% लोकसाने विक्री करे । तबे राजेर कत लाड वा लोकसान हयेछे ता बेर कर ?

- (A) 2% लोकसान (B) 2.5% लाड (C) 4% लोकसान (D) 4.5% लाड

51. राजआ मानै गराइखौ मासेयाव 18,000 राडै फानो । बियो मासे गराइयाव 20% मुलाम्फा आरु गुबुन मासेयाव 20% खहा जाजायो । राजानि गासै मुलाम्फा आरु खहानि बिबाडा जाबाय -

- (A) 2% खहा (B) 2.5% मुलाम्फा (C) 4% खहा (D) 4.5% मुलाम्फा

SPACE FOR ROUGH WORK

51. राज ने दो घोड़े प्रत्येक को ₹ 18,000 में बेचा। उसे एक घोड़े में 20% लाभ और दूसरे में 20% नुकसान भरना पड़ा। राज का कुल नुकसान या लाभ का प्रतिशत है :
- (A) 2% loss (नुकसान) (B) 2.5% profit (लाभ) (C) 4% loss (नुकसान) (D) 4.5% profit (लाभ)
51. Raj sold two horses for ₹ 18,000 each. On one he gained 20% and on the other he lost 20%. His total lost or gain is :
- (A) 2% loss (B) 2.5% profit (C) 4% loss (D) 4.5% profit
-
52. যদি এটা আয়তৰ প্ৰস্থ, দৈৰ্ঘ্যতকৈ 10 m কম আৰু আয়তটোৰ পৰিসীমা 40 m হয়, তেন্তে আয়তটোৰ প্ৰস্থ হ'ব :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
52. যদি একটি আয়তক্ষেত্ৰৰ প্ৰস্থ, দৈৰ্ঘ্যৰ থেকে 10 m কম এবং আয়তক্ষেত্ৰৰ পৰিসীমা 40 m হয়, তবে আয়তক্ষেত্ৰটিৰ প্ৰস্থ কত হ'বে ?
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
52. जुदि मोनसे आयतनि अरथाया लाउथायनिखुइ 10 m खम आरो आयतनि सोरगिदिं सिमाया 40 m जायो, अब्ला आयतनि अरथाया जागोन -
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
52. यदि एक आयत की चौड़ाई उसकी लम्बाई से 10 m कम है, और उसकी परिधि 40 m है, तब आयत की चौड़ाई होगी :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
52. If width of a rectangle is 10 m less than its length and the perimeter is 40 m, then the width of the rectangle is :
- (A) 5 m (B) 10 m (C) 15 m (D) 20 m
-
53. যদি এটা সংখ্যাৰ দুগুণ, 200 ৰ 60% ৰ সমান হয়, তেন্তে সংখ্যাটোৰ আধা হ'ব :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
53. যদি একটি সংখ্যাৰ দ্বিগুণ, 200 এর 60% এর সমান হয়, তবে সংখ্যাটির অর্ধেক কত হ'বে ?
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
53. जुदि मोनसे अनजिमानि नै गुना 200 नि 60% नि समान जायो, अब्ला अनजिमानि खावसेया जागोन -
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200

SPACE FOR ROUGH WORK

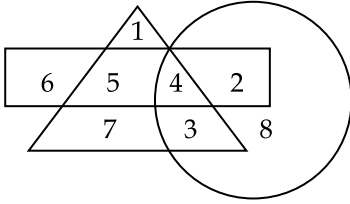

53. यदि एक संख्या का दुगुना, 200 का 60% के समान होता है, तब उस संख्या का आधा होगा :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200
53. If twice of a number is 60% of 200, then half of that number will be :
- (A) 30 (B) 60 (C) 120 (D) 200

54.

3C	2B	4A
27A	?	64B
9C	4A	16B

- (A) 8C (B) 12B
- (C) 16C (D) 18C

55. ওপরত দিয়া চিত্রানুসারত কোনটো সংখ্যা সকলো জ্যামিতীয় আকারত অন্তর্ভুক্ত ?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
55. উপরে দেওয়া চিত্রানুসারে কোন সংখ্যাটি সকল জ্যামিতীর আকারের অন্তর্ভুক্ত ?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
55. गोजौआव होनाय सावगारिनि गासै भुमसुनि महराव हाबफानाय अनजिमाया बबे -
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
55. ऊपर दिए गए आकृति कौन-सी संख्या सभी ज्यामिति (geometry) के आकारों में मौजूद है ?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8
55. Which number is present in all the geometrical shapes in the figure given above ?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 8

SPACE FOR ROUGH WORK

56. তলত উল্লেখ কৰা উক্তিকেইটাৰ ভিতৰত কোনটো শুদ্ধ ?
- (A) সকলো যুগ্ম সংখ্যাই যৌগিক (B) শূন্য এটা মৌলিক সংখ্যা
(C) সকলো মৌলিক সংখ্যাই অযুগ্ম (D) মৌলিক সংখ্যাৰ সংখ্যা অসংখ্য
56. নিম্নে উল্লেখ কৰা উক্তিগুলিৰ মध्ये কোনটি শুদ্ধ ?
- (A) সব যুগ্ম সংখ্যাই যৌগিক (B) শূন্য একটি মৌলিক সংখ্যা
(C) সব মৌলিক সংখ্যাই অযুগ্ম (D) মৌলিক সংখ্যাৰ সংখ্যা অসংখ্য
56. गाहायनि बबे बुंधिया (बुंफोरथिया) थार ?
- (A) गासै जरा गोनं अन्जिमायानो दाजाबयागोनं (composite)
(B) लाथिखवा गुदि अन्जिमा
(C) गासै गुदि अन्जिमायानो बेजरा (odd) अन्जिमा
(D) गुदि अनजिमानि अन्जिमाया जोबनाय गैयि
56. निम्नलिखित में से कौन-सा सही है ?
- (A) सब सम संख्या (even numbers) संयुक्त संख्या (composite) है।
(B) शून्य एक अभाज्य संख्या (prime number) है।
(C) सब अभाज्य संख्या (prime numbers) विषम (odd) है।
(D) अभाज्य संख्या (prime number) की संख्या असंख्य (infinite) है।
56. Which of the following statements is TRUE ?
- (A) All even numbers are composite (B) Zero is a prime number
(C) All prime numbers are odd (D) There are infinite number of prime numbers

57. ধৰা হ'ল দুটা সংখ্যাৰ ল: সা: গু: আৰু গ: সা: গু: ক্ৰমে 276 আৰু 3। যদি তাৰে এটা সংখ্যাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ মান 23 হয়, তেন্তে আনটো সংখ্যা হ'ব:
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
57. যদি দুটি সংখ্যাৰ ল.সা.গু. ও গ.সা.গু. ক্ৰমে 276 ও 3 হয়। তাৰ একটা সংখ্যাৰ এক-তৃতীয়াংশৰ মান 23 হয়, তৰে অন্য সংখ্যাটি হ'বে :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92

SPACE FOR ROUGH WORK

57. हमना लानाय जाबाय मोननै अनजिमानि दुःसाःसाः आरो देःसाःसाः अन्जिमाया फारिये 276 आरो 3। जुदि बेनि मोनसे अनजिमानि से बाहागोनि थाम बाहागोनि माना 23 जायो, अब्ला गुबुन अनजिमाया जागोन -
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
57. मान लीजिए दो संख्या के लघुत्तम समापवर्त्य (LCM) और महत्तम समापवर्त्य (HCF) क्रम से 276 और 3 है। यदि उसके एक संख्या का एक-तिहाई 23 है, तब दूसरी संख्या होगी :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
57. Let the LCM and HCF of two numbers are 276 and 3 respectively. If the one-third of one number is 23, then the other number is :
- (A) 10 (B) 23 (C) 12 (D) 92
-

58. দুটা বিন্দুর মাজেৰে কিমান রেখা আঁকিব পাৰি ?
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) অসংখ্য
58. দুইটি বিন্দুর মধ্যে কতগুলি রেখা আঁকতে পাৰি ?
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) অসংখ্য
58. मोननै बिन्दुनि गेजेरजों मोन बेसेबां सिन बोनो हागोन ?
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) Infinity (जोबनायगैयि)
58. दो बिन्दुओं के बीच से कितनी रेखाएँ खींची जा सकती है ?
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) असंख्य (Infinity)
58. How many lines can be drawn through two given points ?
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) Infinity
-

SPACE FOR ROUGH WORK

59. $60\text{ cm} \times 54\text{ cm} \times 30\text{ cm}$ আয়তনৰ এটা ডাঙৰ বাকছ কিছুমান 6 cm বাহুযুক্ত ঘনকৰ সহায়ত ভৰ্ত্তি কৰা হ'ল। যদি প্রতিটো ঘনকৰ বাকছত 25 টাকৈ চক্লেট থাকে, তেন্তে ডাঙৰ বাকছটোত কিমান চক্লেট থাকিব ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
59. $60\text{ cm} \times 54\text{ cm} \times 30\text{ cm}$ আয়তনৰ একটা বড় বাক্সে, 6 cm বাহুযুক্ত ছোট কিছু ঘনক্ৰেৰ (cubes) দ্বাৰা ভৰ্ত্তি কৰা হ'ল। যদি প্রতিটি ঘনক্ৰেৰ বাক্সে 25টা করে চক্লেট থাকে, তবে বড় বাক্সে কতগুলি চক্লেট থাকবে ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
59. $60\text{ cm} \times 54\text{ cm} \times 30\text{ cm}$ আয়তন গিৰি গৈদেৰ বাকসুবাৰ মাখাসে 6 cm খনা গোনা ঘনক (cube) নি হেফাজাবাৰ সুফুনায জাৰায়। জুদি মোনফ্রোম ঘনকনি (cube) বাকসুবাৰ গর 25 চক্লেট থায়ো, হোনব্লা গৈদেৰ বাকসুবাৰ গর বেৰেবা চক্লেট থাগোন ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
59. एक बड़े बक्से का आयाम (dimension) $60\text{ cm} \times 54\text{ cm} \times 30\text{ cm}$ है। उसको छोटे घनों (cubes) जिसके पक्ष 6 cm से भरा गया है। यदि प्रत्येक घन (cube) बक्से में 25 चॉकलेट है, तब बड़े बक्से में कितने चॉकलेट हो सकते हैं ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700
59. A large box of dimension $60\text{ cm} \times 54\text{ cm} \times 30\text{ cm}$ is filled with small cubes with side 6 cm . If each cube contains 25 chocolates, then how many chocolates can be placed in the large box ?
- (A) 11,250 (B) 15,625 (C) 4,500 (D) 2,700

60. আটাইতকৈ সৰু যৌগিক সংখ্যাটো হ'ল :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
60. সবচেয়ে ছোট যৌগিক সংখ্যাটি হল :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
60. दुइसिन दाजाबथाइयारि अनजिमाया जाबाय -
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
60. सबसे छोटी संयुक्त संख्या (Composite number) है :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4
60. Smallest composite number is :
- (A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4

SPACE FOR ROUGH WORK

PART - III : Environmental Studies

61. এটা শক্তি পিরামিডৰ একেবাৰে শীৰ্ষ অংশ কি ?
(A) মুখ্য উৎপাদক (B) মুখ্য উপভোক্তা
(C) গৌণ উপভোক্তা (D) বিয়োজক
61. একটি শক্তি পিরামিডের একদম শীর্ষের অংশ কি ?
(A) মুখ্য উৎপাদক (B) মুখ্য উপভোক্তা
(C) গৌণ উপভোক্তা (D) বিয়োজক/পচনশীল
61. Energy Pyramid নি বয়নিখুঁত্বো গোনাঁসিন বাহাগোআ মা ?
(A) গাহায় দিহুনগিরি (B) গাহায় বাহায়গ্ৰা
(C) সরাসনস্ৰা বাহায়গ্ৰা (D) আৰ্জিনো থাখায় দোনথুমগ্ৰা
61. एक ऊर्जा पिरामिड का सबसे ऊपरी भाग कौन-सा है ?
(A) प्राथमिक उत्पादक (Primary Producers) (B) प्राथमिक उपभोक्ता (Primary Consumers)
(C) गौण उपभोक्ता (Secondary Consumers) (D) जैव अपघटक (Decomposers)
61. The topmost portion of an 'Energy Pyramid' is of :
(A) Primary producers (B) Primary consumers
(C) Secondary consumers (D) Decomposers
-
62. উদ্ভিদৰ কোনটো অংশই পানী বাষ্পীভূত কৰে ?
(A) পত্ররন্ধ (B) ফল
(C) গছৰ ডাল (D) শিপা
62. উদ্ভিদের কোন অংশটি জল বাষ্পীভবন (water evaporates) করে ?
(A) পত্ররন্ধ (Stomata) (B) ফল (Fruit)
(C) শাখা-প্রশাখা (Branch) (D) শিকড় বা মূল (Root)
62. बिफांनि बबे मोनसे बाहगोआ दैखौ खरफ'आव दैथायहरो ?
(A) स्ट'माता (Stomata) (B) फिथाइ
(C) दालाइ (D) रोदा
62. उद्भिद का कौन सा भाग पानी को वाष्पित करता है ?
(A) रंध (stomata) (B) फल
(C) शाखा (D) जड़े
62. Which part of a plant evaporates water ?
(A) Stomata (B) Fruit
(C) Branch (D) Root
-

63. परिस्थिति तन्त्रत शक्ति प्रवाह ह्य :
- (A) एक दिशात्मक (B) द्वि-दिशात्मक
(C) बहुदिशात्मक (D) उपर कोनो टोरेई नह्य
63. परिस्थिति तन्त्रे वा वास्तुतन्त्रे शक्ति प्रवाह ह्य :
- (A) एक दिशात्मक (B) द्वि-दिशात्मक
(C) बहुदिशात्मक (D) उपर के देओया कोन टिई नय
63. Ecosystem आव गोहोआ गोसारलाडो -
- (A) फार्से बिथिंजो (B) फार्ने बिथिंजो
(C) फारफ्रोमथिंबो (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
63. पारिस्थितिकी तंत्र (ईकोसिस्टम) में शक्ति प्रवाह होता है :
- (A) एकदिशात्मक (Unidirectional) (B) द्विदिशात्मक (Bidirectional)
(C) बहुदिशात्मक (Multidirectional) (D) एक भी नहीं
63. Energy flows in ecosystem is :
- (A) Unidirectional (B) Bidirectional
(C) Multidirectional (D) None of the above

64. वन्यप्राणी सप्ताह उदयापन करा ह्य :
- (A) अक्टोबर 1 तारिख पवा 7 तारिखलै (B) अक्टोबर 15 तारिख पवा 21 तारिखलै
(C) जून 1 तारिख पवा 7 तारिखलै (D) जून 15 तारिख पवा 21 तारिखलै
64. वन्यप्राणी सप्ताह उदयापन करा ह्य :
- (A) अक्टोबर 1 तारिख थेके 7 तारिख पर्यंत (B) अक्टोबर 15 तारिख थेके 21 तारिख पर्यंत
(C) जून 1 तारिख थेके 7 तारिख पर्यंत (D) जून 15 तारिख थेके 21 तारिख पर्यंत
64. हाग्रामा जिवारि सप्ताह फालिनाय जायो -
- (A) अक्ट 'बर दाननि 1 अक्ट 'निफ्राय 7 अक्ट 'सिम। (B) अक्ट 'बर दाननि 15 अक्ट 'निफ्राय 21 अक्ट 'सिम।
(C) जून दाननि 1 अक्ट 'निफ्राय 7 अक्ट 'सिम। (D) जून दाननि 15 अक्ट 'निफ्राय 21 अक्ट 'सिम।
64. वन्य प्राणी सप्ताह मनाया जाता है :
- (A) 1 अक्टूबर से 7 अक्टूबर तक (B) 15 अक्टूबर से 21 अक्टूबर तक
(C) 1 जून से 7 जून तक (D) 15 जून से 21 जून तक
64. Wild Life Week is celebrated on :
- (A) 1st October to 7th October (B) 15th October to 21st October
(C) 1st June to 7th June (D) 15th June to 21st June

65. তলৰ কোনটো প্রজাতি শৃংখলিত প্রজাতিৰ উদাহৰণ ?
- (A) ক্লাউন মাছ (B) আকাশীলতা
(C) মাইকৰহাইয়া (D) লাইকেন
65. নিম্নে দেওয়া কোন প্রজাতিটি শৃংখলিত প্রজাতিৰ উদাহৰণ ?
- (A) ক্লাউন মাছ (B) স্বৰ্ণলতা (Cuscuta)
(C) মাইকৰহাইয়া (D) লাইকেন
65. গাহায়নি বৰে জিৱাৰিয়া মোনসে ফোনাঁজাৰগ্ৰা জিৱাৰিনি দিখি -
- (A) ক্লাউন ফিস (Clown fish) (B) কাসকাটা (Cuscuta)
(C) মাইকৰহাইজা (Mycorrhiza) (D) লাইকেন (Lichen)
65. निम्नलिखित में से कौन-सी प्रजाति शृंखलित प्रजाति का उदाहरण है ?
- (A) क्लाउन मछली (B) आकाश बेल
(C) माइकोराइजा (D) काई
65. Which of the following species is an example for link species ?
- (A) Clown fish (B) Cuscuta
(C) Mycorrhiza (D) Lichen
-
66. সেউজগৃহৰ প্ৰভাৱৰ ফলত পৃথিৱীৰ উপৰিভাগে কোনবিধ বিকিৰণ ধৰি ৰাখে ?
- (A) বিটা ৰশ্মি (B) আল্ট্ৰাভায়োলেট ৰশ্মি
(C) এক্সৰে ৰশ্মি (D) ইনফ্ৰাৰেড ৰশ্মি
66. গ্রীনহাউস-এৰ প্ৰভাৱেৰ ফলে পৃথিৱীৰ উপৰিভাগে কি ধৰনেৰ বিকিৰণ ধৰে ৰাখে ?
- (A) বিটা ৰশ্মি (B) আল্ট্ৰাভায়োলেট ৰশ্মি
(C) এক্সৰে ৰশ্মি (D) ইনফ্ৰাৰেড ৰশ্মি (IR rays)
66. ग्रीन हाउसनि बिजाउनाव बुहुम सायाव गहायनि बबे मोनसेया रिफिनायख्रौ हमथाना लाखियो ?
- (A) बिटा रोदा (Beta-Ray) (B) आलट्टा भाय 'लेट रोदा (UV-Rays)
(C) एक्स रोदा (X-Rays) (D) आइ.आर. रोदा (IR-Rays)

66. हरितगृह प्रभाव (Green House Effect) से पृथ्वी का ऊपरी भाग कौन-सा विकिरण रोकता है ?
(A) बीटा किरणें (B) पराबैंगनी किरणें (अल्ट्रावायलेट किरणें)
(C) एक्स किरणें (D) इनफ्रारेड किरणें
66. What type of radiation is trapped on the earth's surface by the green house effect ?
(A) Beta-rays (B) UV rays
(C) X-rays (D) IR rays
-

67. विशेष बाधाৰ দ্বাৰা पृथक कर्वा विभिन्न भौगोलिक अञ्चलत पोरवा प्रजातिक कोर्वा हय :
(A) एल'पेट्रिक (B) छिमपेट्रिक
(C) सहोदर (D) ओपबर्ब कोनोटोरेई नहय
67. विशेष बाधाৰ द्वाৰा पृथक कर्वा विभिन्न भौगोलिक अञ्चले पाओया प्रजातिके बला हय :
(A) अयलपेट्रिक (B) सिमपेट्रिक
(C) सहोदर (Sibling) (D) उपरेर देओया कोनटिई नय
67. माबा मोनसे हेँथानि जाहोनाव आलादा जानानाय, गुबुन गुबुन भुमखौराडारि ओनसोलाव मोननो हानाय जिवारिखौ बुंनाय जायो -
(A) Allopatric (B) Sympatric
(C) Sibling (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
67. विशेष बाधा के द्वारा अलग किए गए विभिन्न भौगोलिक अंचल में पाए जाने वाले प्रजाती हैं :
(A) अलोपेट्रिक (B) सिमपेट्रिक
(C) सहोदर (sibling) (D) एक भी नहीं
67. Species that occur in different geographical regions separated by special barrier :
(A) Allopatric (B) Sympatric
(C) Sibling (D) None of the above
-

68. BAST किहर्ब लगत जडित ?
(A) गोलकीय उँसता (B) अज'न सुबर्ब बिक्रा
(C) बन्यप्राणी (D) ISO ब दबे परिबेश ब्यबस्थापना
68. BAST किसेर सङ्गे युक्त ?
(A) विश्व उँसता (B) ओजोन सुतरेर गर्त
(C) बन्यप्राणी (D) ISO -र मतो परिबेश ब्यबस्थापना

68. BAST आ गाहायनि माजों सोमोन्दो दं ?
- (A) ग्लबेल वारमिं (B) अजन ह'लस
(C) जिब मुलुग (D) ISO नि बादि आबहावा थि खालामनाय
68. BAST किसके साथ जुड़े है ?
- (A) भूमंडलीय ऊष्मीकरण (Global Warming)
(B) ओजोन छिद्र (Ozone holes)
(C) वन्य प्राणी (Wild Life)
(D) ISO जैसा पर्यावरण प्रबंधन (Environmental Management Like ISO)
68. BAST is associated with :
- (A) Global warming (B) Ozone holes
(C) Wild life (D) Environmental management like ISO
-
69. उच्च पोषक खापत DDT ब दरे कीटनाशक द्रव्यर उपस्थितिक कोरा ह्य :
- (A) बाय'रिमेडियेशन (B) बाय'मेगनिफिकेशन
(C) जैब वृद्धि (D) जैब प्रदूषण
69. उच्चतर ट्रॉफिक (डि.डि.टि.)-र मतो कीटनाशक द्रव्यर संघटनके बला ह्य :
- (A) बायोरिमेडियेशन (B) बायोमैगनिफिकेशन
(C) जैबिक वर्धन (D) जैबिक प्रदूषण
69. Higher trophic level आव DDT बादि एम्फौ बुथारया मुलिखौ बुंनाय जायो :
- (A) बाय 'रिमेडियेशन (B) बाय 'मेगनिफिकेशन
(C) बाय 'लजिकेल इनहेन्समेन्ट (D) बाय 'पलुसन
69. उच्च पोषक स्तर पर DDT जैसे कीटनाशक द्रव्य की उपस्थिति को कहा जाता है :
- (A) जैविक उपचार (Bioremediation) (B) जैवआवर्धिकरण (Biomagnification)
(C) जैविक वृद्धि (Biological Enhancement) (D) जैविक प्रदूषण (Biopollution)
69. The occurrence of pesticides like DDT in higher trophic levels is termed as :
- (A) bioremediation (B) biomagnification
(C) biological enhancement (D) biopollution
-

70. CNG ৰ সম্পূৰ্ণ নাম হৈছে :
- (A) কমন নেচনেল গেছ (B) কম্প্ৰেছড নেচাৰেল গেছ
(C) কমন নেচাৰেল গেছ (D) চাৰ্টিফাইড নেচাৰেল গেছ
70. সি.এন.জি. (C.N.G.) -ৰ সম্পূৰ্ণ নাম কি ?
- (A) কমন ন্যাশনাল গ্যাস (B) কম্প্ৰেছড ন্যাচাৰাল গ্যাস
(C) কমন ন্যাচাৰাল গ্যাস (D) সার্টিফাইড ন্যাচাৰাল গ্যাস
70. CNG নি আৰুঁ মুড়া জাৰায় :
- (A) কমন নেসনেল গেছ (B) কমপ্ৰেস্ত নেসারেলে গেছ
(C) কমন নেসারেলে গেছ (D) সার্টিফাইড নেসারেলে গেছ
70. CNG কা পূৰা নাম হৈ :
- (A) Common National Gas (B) Compressed Natural Gas
(C) Common Natural Gas (D) Certified Natural Gas
70. Full form of CNG is :
- (A) Common National Gas (B) Compressed Natural Gas
(C) Common Natural Gas (D) Certified Natural Gas

71. তলত দিয়া কোনখন দেশত শিশু শ্ৰমিক খনিত নিযুক্তি দিয়া হয় ?
- (A) ভাৰত (B) ব্ৰাজিল (C) মেক্সিকো (D) ইন্দোনেছিয়া
71. নীচের দেওয়া কোন দেশে শিশু শ্রমিকদের খনিতে নিযুক্তি দেওয়া হয় ?
- (A) ভাৰত (B) ব্ৰাজিল (C) মেক্সিকো (D) ইন্দোনেছিয়া
71. गाहायनि बबे हादोदआव खनिफ्राव उन्दै गथ 'फोरखौ हाबा मावहोनाय जायो ?
- (A) भारत (B) ब्राजिल (C) मेक्सिक' (D) इन्द 'नेसिया
71. निम्नलिखित में से कौन-से देश में बाल प्रमिकों को खान में नियुक्त किया जाता है ?
- (A) भारत (B) ब्राज़ील (C) मैक्सिको (D) इंडोनेशिया
71. Which of these countries employs child miners ?
- (A) India (B) Brazil (C) Mexico (D) Indonesia

72. 'পেডাগজি' মানে কিহৰ অধ্যয়ন ?
- (A) শিক্ষা (B) ছাত্ৰক পথ দেখুৱা
(C) শিক্ষা কাৰ্য্য প্ৰণালী (D) শিক্ষা পদ্ধতি
72. শিক্ষানীতি বা শিক্ষা বিজ্ঞান (pedagogy) কি ধৰনেৰ অধ্যয়ন ?
- (A) শিক্ষা (B) ছাত্ৰকে পথ প্ৰদৰ্শন
(C) শিক্ষা কাৰ্য্য প্ৰণালী (D) শিক্ষা পদ্ধতি
72. পেদাগজী (Pedagogy) যা মানি সায়াব নাযবিজিৰো :
- (A) সোলোঁথাইনি সায়াব (B) ফৰায়সানো লামা দিন্থিনাযনি সায়াব
(C) ফোৰোঁনাযনি মাৰুখ্ৰান্থিনি সায়াব (D) ফোৰোঁনায আদব-খ্ৰান্থিনি সায়াব
72. শিক্ষা শাস্ত্ৰ (Pedagogy) কিসকা অধ্যয়ন হৈ ?
- (A) শিক্ষা (B) ছাত্ৰোঁ কো মাৰ্গদৰ্শন কৰনা
(C) শিক্ষা কাৰ্য্যপ্ৰণালী (D) শিক্ষা পদ্ধতি
72. Pedagogy is the study of :
- (A) education (B) guiding students
(C) teaching process (D) teaching method
-
73. তলৰ কোনটো পৰস্পৰ ক্ৰিয়াই উপ-বিবৰ্তনত সহায় নকৰে ?
- (A) সহভুক্ততা (B) সহোপকাৰিতা
(C) পৰজীৱিতা (D) দুই প্ৰজাতিৰ মাজৰ প্ৰতিযোগিতা
73. নীচের দেওয়া কোন পরস্পর ক্রিয়া সহ-বিবর্তনে সহযোগিতা করে না ?
- (A) সহভুক্ততা (B) সহউপকাৰিতা
(C) পৰজীৱিতা (D) দুই প্ৰজাতিৰ মध्ये প্ৰতিযোগিতা
73. ग्राहायनि बबे मोनसेया Co-evolution नि दाथायाव हेफाजाब होआ ?
- (A) Commensalism (B) Mutualism
(C) Parasitism (D) Interspecific competition

73. निम्नलिखित कौन-सी परस्पर क्रिया सहविकास (Co-evolution) में सहायक नहीं है ?
- (A) सहभोजिता (Commensalism) (B) पारस्परिक आश्रय का सिद्धांत (Mutualism)
- (C) परजीविता (Parasitism) (D) प्रतिस्पर्धात्मक प्रतियोगिता (Interspecific Competition)

73. Which of the following interactions will not promote Co-evolution ?
- (A) Commensalism (B) Mutualism
- (C) Parasitism (D) Interspecific competition

-
74. শিক্ষাত জ্ঞান আহরণৰ পদ্ধতিটো বেচি ফলপ্ৰসূ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰযুক্তি :

- (A) আই টি (IT) (B) আই সি টি (ICT)
- (C) সূচনা প্ৰযুক্তি (D) যোগাযোগ প্ৰযুক্তি

74. শিক্ষাতে জ্ঞান আহরণ পদ্ধতিটি বেশি ফলপ্ৰসূ করার জন্য ব্যবহার করা প্রযুক্তি :

- (A) আই টি (IT) (B) আই সি টি (ICT)
- (C) সূচনা প্ৰযুক্তি (D) যোগাযোগ প্ৰযুক্তি

74. सोलौंथाइव गियान बुथुमनो गोरलैसिन जानायनि थाखाय बाहायनाय बिरोंदामिनखौ बुडो :

- (A) IT (B) ICT
- (C) इनपरमेसन टेकन 'ल 'जि (D) कमिउनिकेसन टेकन 'ल 'जि

74. शिक्षा में ज्ञान आहरण पद्धति को अधिक समृद्ध करने के लिए व्यवहार करने वाला प्रौद्योगिकी है :

- (A) IT (B) ICT
- (C) सूचना प्रौद्योगिकी (D) संचार प्रौद्योगिकी

74. The use of technology to enhance learning process is called _____ in education.

- (A) IT (B) ICT
- (C) Information Technology (D) Communication Technology

-
75. অজ'ন স্তৰ পোৱা যায় :

- (A) থাৰ্মোস্ফেয়াৰত (B) স্ট্ৰেটোস্ফেয়াৰত
- (C) ট্ৰপোস্ফেয়াৰত (D) মেজোস্ফেয়াৰত

75. ওজন স্তর পাওয়া যায় :

- (A) থাৰ্মোস্ফেয়াৰে (B) স্ট্ৰেটোস্ফেয়াৰে
- (C) ট্ৰপোস্ফেয়াৰে (D) মেজোস্ফেয়াৰে

75. अजन थाखोखौ मोननो हायो -

- (A) थार्म 'स्पेयाराव (B) स्ट्रेट 'स्पेयाराव
(C) ट्रप 'स्पेयाराव (D) मेज 'स्पेयाराव

75. ओज़ोन (Ozone) स्तर पाया जाता है :

- (A) थर्मोस्फीयर (Thermosphere) (B) स्ट्रेटोस्फीयर (Stratosphere)
(C) ट्रोपोस्फीयर (Troposphere) (D) मेसोस्फीयर (Mesosphere)

75. Ozone layer is found in :

- (A) Thermosphere (B) Stratosphere
(C) Troposphere (D) Mesosphere

76. 'बेड् डाटा बुक'त (बङा तथ्य पुथि) तथ्य थाके :

- (A) सकलो उड्दिद प्रजातिर (B) सकलो प्राणी प्रजातिर
(C) अर्थनैतिक गुरुत्त्व थका प्रजातिर (D) विपन्न प्रजातिर

76. रेड डाटा बुके (लाल तथ्य ग्रह्छे) तथ्य थाके :

- (A) सकल उड्दिद प्रजातिर (B) सकल प्राणी प्रजातिर
(C) अर्थनैतिक गुरुत्त्व थका प्रजातिर (D) विपन्न प्रजातिर

76. Red Data Book बिजाबाव थायो -

- (A) गासैबो बिफां - लाइफांफोर (B) गासैबो जिवारिफोर
(C) रांखान्थियाव गोनांथार जिवारिफोर (D) नारसेबजानाय जिवारिफोर

76. रेड डाटा बुक (Red Data Book) में तथ्य है :

- (A) सब उड्दिद प्रजाती (B) सब प्राणी प्रजाती
(C) अर्थनैतिक महत्त्व वाला प्रजाती (D) विपन्न प्रजाती

76. Red Data Book contains data of :

- (A) all plant species (B) all animal species
(C) economically important species (D) threatened species

77. মিনামাটা ৰোগ কিহৰ প্ৰভাৱত হয় ?

- (A) পাৰা (B) আয়োডিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম

77. মিনামাতা ৰোগ কি কাৰণে হয় ?

- (A) পাৰা (mercury) (B) আয়োডিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম

77. মিনামাটা (Minamata) ৰেমা মাৰিফ্ৰায় জায়ো ?

- (A) মাৰকিউৰি (B) আয়'ডিন
(C) আৰ্চেনিক (D) কেডমিয়াম

77. মিনামাতা ৰোগ কিসকে প্ৰভাৱ সে হোতা হৈ ?

- (A) পাৰা (Mercury) (B) আয়োডিন (Iodine)
(C) হৰতাল (Arsenic) (D) কেডমিয়াম (Cadmium)

77. Minamata disease is due to :

- (A) Mercury (B) Iodine
(C) Arsenic (D) Cadmium

78. একক পৰিয়াল মানে :

- (A) 1950 চনৰ পিচত জন্মগ্ৰহণ কৰা যিকোনো পৰিয়াল
(B) যিটো পৰিয়ালত পিতৃ-মাতৃ আৰু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালী থাকে
(C) ল'ৰা-ছোৱালী, তেওঁলোকৰ পিতৃ-মাতৃ আৰু ককাক আইটাক অন্তৰ্গত
(D) কেৱল স্বামী আৰু পত্নী

78. অণু পৰিবাৰ (Nuclear Family) মানে :

- (A) 1950 সালৰ পৰে জন্মগ্ৰহণ কৰা যে কোনো পৰিবাৰ
(B) যে পৰিবাৰে পিতা-মাতা ও তাৰে ছেলে-মেয়ে বা সন্তান থাকে
(C) ছেলে-মেয়ে বা সন্তান, তাৰে পিতামাতা ও ঠাকুৱদা-ঠাকুমা অন্তৰ্গত
(D) শুধু স্বামী ও স্ত্ৰী

78. आलादा नखर (Nuclear family) बुंनय जायो :
- (A) 1950 माइथाइनि उनाव जोनोम जानाय जायखिजाया नखर।
(B) जाय नखराव बिमा-बिफा आरो बिसोरनि फिसाज्ला फिसाजो थायो।
(C) फिसाज्ला-फिसाजोजों लोगोसे बिसोरनि बिमा-बिफा आरो बिबौ बिबैयाबो थायो।
(D) बिसि आरो फिसाइल' थायो।
78. एकल परिवार का अर्थ :
- (A) सन् 1950 के बाद जन्म लेने वाला कोई भी परिवार।
(B) जिस परिवार के अन्तर्गत माता-पिता और उनके बच्चे हैं।
(C) पूरा परिवार जिसमें बच्चे, उनके माता-पिता और दादा-दादी हैं।
(D) केवल पति-पत्नी।
78. Nuclear family refers to :
- (A) Any family born after 1950
(B) Family includes parents and their children
(C) Entire family including children, their parents and grandparents
(D) Only husband and wife

---

79. डेङ्गो बोगब वाहक ह'ल :

- (A) एइड्च म'ह (B) किडलेक्क म'ह
(C) माथि (D) एन'फिलिच म'ह

79. डेङ्गु रोगेर वाहक ह'छे :

- (A) एडिस मशा (Aedes Mosquito) (B) किडलेक्क मशा (Culex Mosquito)
(C) माछि (Housefly) (D) अ्यानोफिलिस मशा (Anopheles Mosquito)

79. डेंगु बेराम दैबायग्राया जाबाय -

- (A) एडिस थाम्फै (B) किडलेक्क थाम्फै
(C) न'नि थाम्फै (D) एन'फिलिस थाम्फै

79. डेंगू रोग का वाहक है :

- (A) एडीज मच्छर (B) क्यूलेक्स मच्छर
(C) घरेलू मक्खी (D) एनोफेलीज मच्छर

79. Carrier of Dengue disease is :

- (A) Aedes Mosquito (B) Culex Mosquito
(C) Housefly (D) Anopheles Mosquito

80. জৈৱবৈচিত্ৰতা :

- (A) বিষুবীয় অঞ্চলৰ ফালে বৃদ্ধি পায়। (B) বিষুবীয় অঞ্চলৰ ফালে কমি যায়।
(C) সমগ্ৰ অঞ্চলত একেই থাকে। (D) অক্ষাংশৰ পৰিৱৰ্তনৰ কোনো প্ৰভাৱ নাথাকে।

80. জীৱবৈচিত্ৰ্য :

- (A) নিরক্ষীয় অঞ্চলৰ দিকে বৃদ্ধি পায় (B) নিরক্ষীয় অঞ্চলৰ দিকে কমে যায়
(C) সমগ্ৰ অঞ্চলে একেই থাকে (D) অক্ষাংশৰ পৰিবৰ্তনৰ কোনো প্ৰভাৱ পড়ে না

80. Biodiversity আ :

- (A) বিষুব আনসোলথিং ব্যায়লাভো। (B) বিষুব আনসোলথিং খ্ৰমায়লাভো।
(C) গাৰ্শ্বো আনসোলাব সমান থায়ো। (D) অক্ষ হাংখোআব জেবো সোলায়নায জায়া।

80. জৈৱ বিবিধতা (Biodiversity) :

- (A) বিশ্ববৃত্তীয় অঞ্চল কী তৰফ বৃদ্ধি হোতা হৈ। (B) বিশ্ববৃত্তীয় অঞ্চল কী তৰফ ঘটতা হৈ।
(C) সমগ্ৰ অঞ্চল মেন্ একসা রহতা হৈ। (D) অক্ষাংশ পৰিবৰ্তন কা কোই প্ৰভাৱ নহী রহতা হৈ।

80. Biodiversity :

- (A) increases towards the equator (B) decreases towards the equator
(C) remains same throughout the planet (D) has no effect on change in latitude

81. মানুহৰ ক্ৰিয়াকলাপৰ কাৰণে সৃষ্টি হোৱা পৰিৱেশৰ অসুবিধাজনক পৰিবৰ্তনক কোৱা হয় :

- (A) পাৰিস্থিতিক উপদ্ৰৱ (B) বিপৰ্যয়
(C) পাৰিস্থিতিক নিম্নীকৰণ (D) প্ৰদূষণ

81. মানুহৰ কাৰ্যকলাপেৰ (ক্ৰিয়া) কাৰণে (জন্য) সৃষ্টি হওয়া পৰিবেশেৰ অসুবিধাজনক পৰিবৰ্তনকে বলা হয় :

- (A) পৰিবেশগত বা পাৰিস্থিতিক উপদ্ৰৱ (B) বিপৰ্যয়
(C) পৰিবেশগত মানেৰ অবনয়ন (D) দূষণ বা প্ৰদূষণ

81. সুবুনি বায়দি মাৱবিদিন্থিনি জাহোনাৱ সোমজিনায় আৰহাৱা সোলায়নাযখ্ৰৌ বুভো।

- (A) সোৱবিধিনি নাখ্ৰেবনায (B) মিথিংগায়াৰি ফোজোবস্ৰানায
(C) সোৱবিধিনি সায়াৱ নোজোৱ লাখ্ৰিযৈ (D) আৰহাৱা গুবুংলে জানায

81. मनुष्य के क्रियाकलापों के कारण सृष्टि होने वाले परिवेश के असुविधाजनक परिवर्तन को कहा जाता है :

- (A) पारिस्थितिक उपद्रव (B) विपर्यय
(C) पारिस्थितिक निम्नीकरण (D) प्रदूषण

81. The unfavourable alteration of environment due to human activities is termed as :

- (A) Ecological disturbance (B) Catastrophe
(C) Ecological degradation (D) Pollution

82. তলৰ কোনবিধ আবৰ্জনা জৈৱিকভাৱে দ্ৰৱণীয় ?

- (A) প্লাষ্টিক (B) পলিথিন
(C) চিচা (D) ওপৰৰ কোনো এটাই নহয়

82. নীচের দেওয়া কোন ধরনের আবর্জনা জৈবিকভাবে দ্রবণীয় ?

- (A) প্লাষ্টিক (B) পলিথিন
(C) কাচ (D) উপরের কোনোটিই নয়

82. गहायनि बबे मोनसेया 'biodegradable waste' आव गोग्लैयो ?

- (A) प्लास्टिक (B) पलिटिन
(C) बथल बाइनाय (D) गोजौनि मोनसेबो नडा

82. निम्नलिखित में से बायोडिग्रेडेबल अपशिष्ट (Biodegradable Waste) कौन-सा है ?

- (A) प्लास्टिक (Plastic) (B) पोलिथिन (Polythene)
(C) काँच (Glass) (D) एक भी नहीं

82. Which of the following is a biodegradable waste ?

- (A) Plastics (B) Polythene
(C) Glass (D) None of these

83. আঞ্চলিক আৰু স্থানীয় প্ৰজাতি ভিন্নতাৰ অনুপাত জোখা প্ৰথাক কোৱা হয় :

- (A) আলফা ভিন্নতা (B) বিটা ভিন্নতা
(C) গামা ভিন্নতা (D) ডেল্টা ভিন্নতা

83. আঞ্চলিক ও স্থানীয় প্ৰজাতিৰ বৈচিত্ৰ (ভিন্নতাৰ) অনুপাত পৰিমাপ প্ৰথাকে বলা হয় :

- (A) আলফা বৈচিত্ৰতা (B) বিটা বৈচিত্ৰতা
(C) গামা বৈচিত্ৰতা (D) ডেল্টা বৈচিত্ৰতা

83. ओन्सोलारि आरो गाव जायगायारि बायदि बायदि जिवारिफोरनि गोसारथि रूजुजखाखौ सुनाय जायो :
- (A) आलफा दाइभारसिति (Alpha diversity) (B) बेटा दाइभारसिति (Beta diversity)
(C) गामा दाइभारसिति (Gamma diversity) (D) देलटा दाइभारसिति (Delta diversity)
83. आंचलिक और स्थानीय प्रजाती की विविधता के अनुपात को कहा जाता है :
- (A) अल्फा विविधता (B) बिटा विविधता
(C) गामा विविधता (D) डेल्टा विविधता
83. The ratio between regional and local species diversity is measured as :
- (A) Alpha diversity (B) Beta diversity
(C) Gamma diversity (D) Delta diversity
-

84. वन्य प्राणी क्रमागत कमि योराब प्रधान कारण ह'ल :
- (A) परभक्षिता (B) वनाक्षल ध्वंशीकरण
(C) आवास ध्वंशीकरण (D) चिकार
84. वन्यप्राणीर क्रमागत ह्रास वा कमे याओयार प्रधान कारण हल :
- (A) परभक्षिता (B) वनाक्षल ध्वंशीकरण
(C) आवास ध्वंशीकरण (D) शिकार
84. अरनारि जिब-जुनादफ्रा फारियै खमायलांनायनि गुबै जाहोना जाबाय -
- (A) जुनादजों जुनाद जालायनायनि थाखाय। (B) अरनबारि जोबस्त्रांलांनायनि थाखाय।
(C) थाग्रा जायगा जोबस्त्रांलांनायनि थाखाय। (D) मैहुर खालामनायनि थाखाय।
84. वन्य प्राणियों के क्रमागत लुप्त होने का प्रधान कारण है :
- (A) परभक्षिता (B) वनांचल ध्वंसीकरण
(C) आवास ध्वंसीकरण (D) शिकार
84. Main reason of continuous decreasing of wild life :
- (A) Predation (B) Cutting down of forests
(C) Destruction of habitat (D) Hunting
-

85. জনসংখ্যাৰ বহনক্ষমতা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হয় ইয়াৰ :
- (A) জনসংখ্যা বৃদ্ধি নিৰিখৰ পৰা (B) জন্মৰ সংখ্যাৰ পৰা
(C) মৃত্যুৰ সংখ্যাৰ পৰা (D) নিৰ্দ্ধাৰিত উপাদানৰ পৰা
85. জনসংখ্যাৰ বহনক্ষমতা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হয় ইহাৰ :
- (A) জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ অনুপাতের উপর (B) জন্মের হাৰের উপর
(C) মৃত্যুৰ হাৰের উপর (D) নিৰ্দ্ধাৰিত উপাদান থেকে
85. সুবুঁ সানখো বাঁনাযখৌ থি খ্বালামনায জায়ো -
- (A) সুবুঁ সানখো বাঁনায হারনিফ্রায় (B) জনোম সানখোনিফ্রায়
(C) থৈনায সানখোনিফ্রায় (D) থি থাখানায ফুংখানিফ্রায়
85. जनसंख्या की वहन क्षमता निर्धारित की जाती है, इसके :
- (A) जनसंख्या वृद्धि दर से (B) जन्म दर से
(C) मृत्यु दर से (D) सीमाकारी कारकों से
85. The carrying capacity of population is determined by its :
- (A) population growth rate (B) natality
(C) mortality (D) limiting resources

86. জনসংখ্যাৰ সূচকীয় বৃদ্ধিৰ সূত্রটো হৈছে :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
86. জনসংখ্যা সূচকীয় বৃদ্ধিৰ সূত্রটি হচ্ছে :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
86. সুবুঁ সানখো বাঁনায দিঐথিগ্ৰা ফরমুলায়া জাৰায় -
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
86. घातीय जनसंख्या वृद्धि का सूत्र है :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$
86. The formula for exponential population growth is :
- (A) $dN/dt = rN$ (B) $dt/dN = rN$ (C) $dN/rN = dt$ (D) $rN/dN = dt$

87. তলৰ কোনটো বায়ু প্ৰদূষক নহয় ?
 (A) ধোৱা (B) কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড
 (C) নাইট্ৰ'জেন গেছ (D) চালফাৰ ডাইঅক্সাইড
87. নীচের দেওয়া কোনটি বায়ু প্ৰদূষক নয় ?
 (A) ধোঁয়া (Smoke) (B) কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড (Carbon dioxide)
 (C) নাইট্ৰ'জেন গ্যাস (Nitrogen gas) (D) সালফাৰ ডাইঅক্সাইড (Sulphur dioxide)
87. गाहायनि बबे मोनसेया बारहावा गुबुले खालामग्रा नडा ?
 (A) उबुन्दै (B) कार्बन दाइअक्साइद
 (C) नाइट्र 'जेन गेस (D) सालफार-दाइअक्साइद
87. निम्नलिखित में से कौन सा वायु प्रदूषक नहीं है ?
 (A) धुँआ (B) कार्बन डाइऑक्साइड
 (C) नाइट्रोजन गैस (D) सल्फर-डाइऑक्साइड
87. Which of the following is not an air pollutant ?
 (A) Smoke (B) Carbon dioxide
 (C) Nitrogen gas (D) Sulphur-dioxide
-
88. নৱীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উৎস হৈছে :
 (A) কয়লা (B) পেট্ৰ'লিয়াম (C) উদ্ভিদ (D) ইউৰেনিয়াম
88. शक्तिर नवीकरणेर उৎस कि ?
 (A) कयला (B) पेट्रोलियाम (C) उद्भिद (D) ইউৰেনিয়াম
88. गोहो सोमजि होफिनो हानाय फुंखाया जाबाय -
 (A) खैला (B) पेट्र 'लियाम (C) बिफां-लाइफां (D) इउरेनियाम
88. शक्ति के नवीकरण के स्रोत है :
 (A) कोयला (B) पेट्रोलियम (C) उद्भिद (D) यूरेनियम
88. Renewable source of energy is :
 (A) Coal (B) Petroleum (C) Plants (D) Uranium
-
89. চিমেন্ট ফেক্টৰীত কৰ্মৰত কৰ্মীসকলৰ কি ৰোগ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে ?
 (A) তেজৰ কৰ্কট ৰোগ (B) অস্থিমজ্জাৰ ৰোগ
 (C) এচবেচট'চিচ্ (D) চাইট'চিলিক'চিচ্
89. सिमेंट फ्याक्टारिती कर्मरत कर्मिदर कि रोग हउयार सभारना थारके ?
 (A) रक्ते कर्कट रोग (Leukemia) (B) अस्थिमज्जा रोग (bone marrow disease)
 (C) एसबेसटोसिस (D) साइटोसिलिकोसिस

89. सिमेन्ट फेक्ट 'रीयाव मावग्रा सुबुंफोरनाव मा बेरामा साबफानो हाथाव ?
- (A) लिउकेमिया (B) बन मेर' बेराम
(C) एस्बेसट 'सिस (D) साइट 'सिलिक 'सिस
89. सीमेंट फ़ैक्टरी में काम करने वाले कर्मचारियों को कौन-सा रोग होने की संभावना रहती है ?
- (A) रक्त का कर्कट रोग (Leukemia) (B) अस्थिमज्जा का रोग (Bone Marrow Disease)
(C) एस्बेस्टॉसिस (Asbestosis) (D) साइटोसिलिकोसिस (Cytosilicosis)
89. Cement factory labourers are prone to :
- (A) leukemia (B) bone marrow disease
(C) asbestosis (D) cytosilicosis
-
90. शारी शारीकै बोरार गछर शारीर माजत होरार कृषि शस्यक कोरार ह्य :
- (A) सामाजिक बनानिकरण (B) बूम
(C) टाउञ्ज्या पद्धति (Taungya system) (D) कृषि बनानिकरण
90. सारि सारि करे लागानो गाछेर मारो कृषि शस्यके बला ह्य :
- (A) सामाजिक बनानिकरण (B) बूम
(C) टाउञ्ज्या पद्धति (Taungya System) (D) कृषि बनानिकरण
90. सारि सारि गायनाय बिफानि गेजेराव मावनाय आबादखौ बुंनाय जायो -
- (A) ससियेल फरेसट्रि (B) जुम आबाद
(C) टाउग्या खान्थि (D) एग्र 'फरेसट्रि
90. पंक्तिबद्ध तरीके से लगाए गए वृक्षों के बीच होने वाली कृषि फसलों को कहा जाता है :
- (A) सामाजिक वानिकी (B) झूम कृषि
(C) टोंग्या पद्धति (Taungya System) (D) कृषि वानिकी
90. Growing agricultural crops between rows of planted trees is known as :
- (A) Social forestry (B) Jhum
(C) Taungya system (D) Agroforestry
-

PART - IV : Language - II [English (Compulsory)]

- দরকারী : এই অংশ ভাষা-II (ইংরাজী)-ত মুঠ 30টা প্রশ্ন আছে আৰু এই অংশ সকলো পরীক্ষার্থীৰ বাবে বাধ্যতামূলক।
- দরকারী : এই ভাগে ভাষা-II (ইংরাজী) -তে মোট 30টি প্রশ্ন আছে এবং এই ভাগ সকল পরীক্ষার্থীর জন্য বাধ্যতামূলক।
- नायनो गोनां : ब्रैथि बाहागोयाव राव -II (इंग्राजी) नि मोन 30 सोंनायनि गासैनिबो फिन होनाया गासैबो बिनायसानि थाखाय एंगार हायै।
- महत्त्वपूर्ण : सभी परीक्षार्थियों के लिए इस भाग में भाषा-II (अंग्रेजी) के सभी 30 प्रश्न अनिवार्य हैं।
- Important :** This Part contains 30 questions for Language -II (English) and it is compulsory for all candidates.

(E N G L I S H)

Direction (Q.No. 91 to 93) :

Each set of the following items has four (4) alternatives marked as (A), (B), (C) and (D). Choose the most suitable alternative.

91. (A) It is high time he will start earning. (B) It is high time he started earning.
(C) It is high time he starts earning. (D) It is high time he has started earning.
92. (A) For the last three months I am preparing for the exam.
(B) For the last three months I have been preparing for the exam.
(C) For the last three months I have prepared for the exam.
(D) For the last three months I was preparing for the exam.
93. (A) We usually have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we have to go to the yoga class we are having it at 7 A.M.
(B) We usually have to have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we have to go to the yoga class we have it at 7 A.M.
(C) We usually had breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we went to the yoga class we have it at 7 A.M.
(D) We usually have breakfast at 8 O'clock in the morning but this week as we will go to the yoga class we have it at 7 A.M.

Direction (Q.No. 94 to 96) :

Read the following items. There are four alternatives given against the underlined words in the sentences. Choose the most appropriate alternative for the underlined words.

94. Learning a language more refers to development of communicative skill than mastery over the content.
(A) ability (B) efficiency (C) proficiency (D) fluency

95. Vocabulary teaching and testing begins from the first day in school and continues throughout one's career.
 (A) formal education (B) life
 (C) progress through life (D) academic session
-
96. Teaching and testing should go together with neither being subservient to the other.
 (A) common (B) dominant (C) subordinate (D) useful
-
97. The main purpose of teaching a language is to :
 (A) acquire elements of language. (B) express one's ideas.
 (C) develop communicative competence. (D) master its grammar and vocabulary.
-
98. Which of the following statements is **correct** ?
 (A) Reading and writing must precede listening and speaking.
 (B) Speaking and reading must precede listening and writing.
 (C) Listening and speaking must precede reading and writing.
 (D) Speaking and writing must precede reading and listening.

Direction (Q.No. 99 to 102) :

In the following items some parts of the sentences have been jumbled. You are required to rearrange these parts in the proper order. Parts are labelled as P, Q, R, S. Choose the proper sequence.

99. through incessant research / Science does / but it also destroys old fallacies /
 (S) (P) (Q)
not only discover new truths
 (R)
 (A) SQRP (B) PQSR (C) PRQS (D) PSRQ
-
100. Good writing is an art / like any other art / through constant practice / which can be acquired
 (P) (Q) (R) (S)
 (A) RPQS (B) PQSR (C) PSRQ (D) PSQR
-
101. It is wonder that migratory birds / without ever getting lost /
 (P) (Q)
always manage to find home / flying thousands of kilometers
 (R) (S)
 (A) PQRS (B) SPQR (C) SQRP (D) PSQR

102. Each problem child in the class / and should be treated differently /

(P)

(Q)

is an individual entity / to help him to adjust with environment

(R)

(S)

(A) SRQP

(B) PSQR

(C) PRQS

(D) PQRS

Direction (Q.No. 103 to 105) :

For the following items, match the correct alternative given against them as tag question.

103. Something must be done for us .....

(A) will you ?

(B) won't you ?

(C) shan't you ?

(D) would you ?

104. Some of us wanted to stay longer .....

(A) Did we ?

(B) Didn't we ?

(C) Aren't we ?

(D) Do we ?

105. Do as I say .....

(A) will you ?

(B) shan't you ?

(C) won't you ?

(D) don't you ?

Direction (Q.No. 106 to 108) :

Complete the following questions by selecting the most appropriate word/ words from the set of alternatives given against each item :

106. Every child has four stages of development.

_____ stages of development are there for every child ?

(A) How long

(B) How many

(C) How often

(D) Which one

107. According to Socrates education means creation of a sound mind in a sound body.

_____ does Socrates mean by education ?

(A) Who

(B) What

(C) When

(D) How

108. I used to go the library everyday.

_____ do you go to the library ?

(A) Why

(B) How

(C) How often

(D) When

Direction (Q.No. 109 to 113) :

Read the following passage given below. There are five gaps in the passage which are numbered serially. Against each numbered gap four alternatives are given below. Select the most appropriate alternative.

A passage used in (109) cloze test is a (110) of written material in (111) words have been regularly removed. The students must then (112) to reconstruct the passage (113) filling in the missing words.

109. (A) the;

(B) a;

(C) of;

(D) one

110. (A) paragraph; (B) write up; (C) passage; (D) description

---

111. (A) it; (B) which; (C) this; (D) what

---

112. (A) look; (B) select; (C) ensure; (D) try

---

113. (A) while; (B) when; (C) by; (D) with

Direction (Q.No. 114 to 116) :

Read the following items. In each item one word is underlined against which four alternatives are given. Choose the most appropriate alternative which is opposite in meaning to the underlined word.

---

114. Human civilization discards many obsolete ideas as superstition.

(A) Occasional (B) up-to-date (C) dominant (D) remote

---

115. Conciseness of his expression surprised the audience.

(A) Terseness (B) Felicity (C) Precision (D) Renundancy

---

116. In course of time we may exhaust many of our natural resources.

(A) Replenish (B) Increase (C) Decrease (D) Renew

Direction (Q.No. 117 to 120) :

There are some gaps in each of the following items. Fill in the gaps with the correct alternative from the options given as (A), (B), (C) and (D) against each item.

---

117. Human brain is the _____ understood part of the body.

(A) a little (B) less (C) least (D) most

---

118. There is a knock at the door. Who can be calling _____ us at this odd hours ?

(A) for (B) in (C) to (D) on

---

119. In 1922 Albert Einstein was awarded _____ Nobel Prize.

(A) a (B) the (C) an (D) one

---

120. Now a days children read only _____ books as they are more involved with their mobiles.

(A) few (B) the few (C) a little (D) a few

PART - V : Language - I (Optional)

- দৰকাৰী :** এই অংশৰ ভাষা-I-ত অসমীয়া, বঙালী, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি আৰু কাৰ্বি - প্ৰতিটো ভাষাৰ 30 টাকৈ প্ৰশ্ন আছে। পৰীক্ষাৰ্থীসকলে আবেদন পত্ৰ আৰু OMR উত্তৰ-পত্ৰৰ ভাষা-I-ত উল্লেখ কৰা ভাষাৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ দিব লাগিব।
- দৰকাৰী :** এই ভাগেৰ ভাষা-I-এ অসমীয়া, বাংলা, বড়ো, গাৰো, হিন্দী, মাৰ, নেপালী, মণিপুৰি এবং কাৰ্বি - প্ৰতিটি ভাষাৰ 30টি করে প্রশ্ন আছে। পৰীক্ষাৰ্থীদেৰ আবেদন পত্ৰে এবং OMR উত্তৰ-পত্ৰেৰ ভাষা-I তে উল্লেখ কৰা ভাষায় প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দিতে হবে।
- নায়নো গোনা :** बाथि बाहागोयाव राव -I नि असमीया, बांला, बर', गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी आरो कार्बी - जायखि-जाया मोनसेनि मोन 30 सौथि थागोन। जायफोर बिनायसाया आरजलाइ आरो OMR फिननाय बिलाइनि राव-I याव मख 'नाय रावनि फिन हगोन।
- महत्त्वपूर्ण :** इस भाग के भाषा - I के लिए दिए गए विकल्पों में असमिया, बंगला, बोडो, गारो, हिन्दी, मार, नेपाली, मणिपुरी एवं कार्बी - प्रत्येक भाषा में 30 प्रश्न रहेगा। परीक्षार्थीओं ने आवेदन-पत्र और OMR उत्तर-पत्र में भाषा -I में जिस भाषा का उल्लेख किया है, उसी भाषा में उत्तर देना है।
- Important :** This Part contains 30 questions each in Language - I, for which the options are Assamese, Bengali, Bodo, Garo, Hindi, Hmar, Nepali, Manipuri and Karbi. Candidates should answer the questions for only that Language-I option which they have given in their Application Form and recorded in the OMR Answer-Sheet.

(A S S A M E S E)

121. हिउँरेन चाओर मते- 'कामरूपर भाषा मध्य भारतीय भाषातकै किछु पृथक' - इयात उल्लिखित 'कामरूपर भाषा' बुलि तेउँ असमर कोनटो भाषा कथा क'व विचारिछे ?
(A) बाभा (B) बड़ो (C) असमीया (D) तिरा
122. निम्नलिखित सर्गकेइटाँर पबा पुक्खवाचक विभक्तिर चिन निर्णय कबा।
(A) अन (B) अनि (C) बी (D) उँ
123. निम्नलिखित कोनटो कृ प्रत्ययर उदाहरण ?
(A) नामती (B) फुलती (C) फुलाम (D) बाक्नी
124. निम्नलिखित कोनटो स्त्री प्रत्ययर उदाहरण ?
(A) माइकी (B) अन (C) अक (D) बी
125. निम्नलिखित कोनविध कारकर प्रतिबन्कत उपभाषा सृष्टि ह'व पाबे ?
(A) भौगोलिक (B) सांस्कृतिक (C) सामाजिक (D) ओपबर आटाइकेइटा
126. असमीया भाषाँर प्रथम साहित्यिक निदर्शन ह'ल :
(A) विहगीत (B) श्रीकृष्ण कीर्तन (C) चर्यागीत (D) बरगीत
127. तलर कोनटो क्रियावाचक खणुवाक्यर उदाहरण ?
(A) कँकाल पर (B) गाथीरते महर खूँटि (C) घर गाना (D) चकूत लगा
128. कोनखन काव्य संकलनर बाबे निर्मलप्रभा बरदलैये 1983 चनत साहित्य अकाडेमी बँटा लाड कबिछिल ?
(A) सुदीर्घ दिन आरु बाति (B) वन फरिङ्गर बंग
(C) समीपेषु (D) दिनर पाछत दिन

129. এটা ভাষাত কেইটা উপভাষা থাকিব পাৰে ?
 (A) দুটা (B) এটা (C) বহুতো (D) এটাও নাথাকে
-
130. নিম্নলিখিত কোনটো দ্বিস্বৰৰ উদাহৰণ ?
 (A) কাম (B) যাম (C) অউ (D) ঘৰ
-
131. শংকৰদেৱৰ 'গুণমালা' পুথিখন কি ছন্দত ৰছিত ?
 (A) মিত্ৰাক্ষৰ (B) অমিত্ৰাক্ষৰ (C) মুক্তক (D) কুসুমমালা
-
132. 'সত্যপ্ৰিয় পাঠক' কোনজন লেখকৰ ছদ্মনাম ?
 (A) সৌৰভ কুমাৰ চলিহা (B) নীলমণি ফুকন
 (C) ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া (D) হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা
-
133. অসমীয়া ভাষাৰ 'বৰ্ণ' আৰু 'আখৰ'ৰ মাজত পাৰ্থক্য আছেনে ?
 (A) আছে (B) নাই (C) দুয়োটাই শুদ্ধ (D) এটাও শুদ্ধ নহয়
-
134. নিম্নলিখিত কোনটো গত্ব-বিধিৰ ফলত সৃষ্ট শব্দ ?
 (A) নিপুণ (B) বাণিজ্য (C) কণ (D) পৰায়ণ
-
135. তলৰ কোনটো উপাদান শিক্ষকে শিশুৰ শ্ৰৱণ দক্ষতা আয়ত্ত আৰু বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে ?
 (A) ওমলা গীত (Nursery Rhymes) (B) সাধুকথা (Story Telling)
 (C) আবৃত্তি, বক্তৃতা আদি (D) ওপৰৰ আটাইকেইটা
-
136. নীৰৱ পঠন :
 (A) শুদ্ধ উচ্চাৰণ, স্বাসাঘাত, সুৰ, সুৰলহৰ, বাক্যৰ লয় আৰু স্বৰবৈচিত্ৰ অনুসৰি পঠন কৰা।
 (B) যতি, বিৰাম, ছেদ চিহ্ন আৰু অৰ্থবহু শব্দৰ প্ৰতি যথাযথ গুৰুত্ব দি পঢ়া।
 (C) অৰ্থবোধসহ প্ৰয়োজনীয় আবেগ দি পঢ়া।
 (D) ওপৰৰ এটাও নহয়।
-
137. 'গাঁওবুঢ়া' নাটকৰ ৰচক হ'ল :
 (A) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (B) হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী
 (C) পদ্মনাথ গোস্বামী (D) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা
-
138. তলৰ কোনটোক প্ৰাক্-শংকৰী যুগৰ সমল হিচাপে ধৰিব পাৰি ?
 (A) প্ৰহ্লাদ চৰিত (B) শ্ৰীকৃষ্ণ কীৰ্ত্তন (C) চৰ্যাপদ (D) বৰগীত
-
139. 'দুবৰি বনৰ পাতৰ আঁৰত নিয়ৰে মুকুতা আঁৰে' - এই গীতটিৰ ৰচক কোন ?
 (A) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা (B) পদ্মনাথ গোস্বামী
 (C) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (D) জ্যোতিপ্ৰসাদ বৰুৱা
-
140. শুদ্ধ ধাৰণাটো চিহ্নিত কৰা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়িবলৈ দিয়া অসমীয়া ভাষাৰ পাঠ্যপুথিত থকা আৱশ্যকীয় :
 (A) শিক্ষকৰ বাবে বিশদভাৱে বৰ্ণিত পাঠ আঁচনি
 (B) শিক্ষণ প্ৰণালীৰ ক্ৰমৰ নিৰ্দেশ
 (C) শিকা অভিজ্ঞতাৰ বাবে শৃংখলিত তথা সংগঠিত ইউনিট
 (D) তথ্যৰ সুমমা প্ৰদৰ্শন

141. মাতৃভাষা শিক্ষণৰ উদ্দেশ্য হ'ল :
- (A) অসমত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰচলনৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধি কৰা।
 (B) ভাষিক সচেতনতা বৃদ্ধি কৰা।
 (C) মাতৃভাষা শিক্ষণৰ চাৰিটা কৌশল-শ্ৰৱণ, কথন, পঠন আৰু লিখনৰ দক্ষতা অৰ্জন কৰা।
 (D) মাতৃভাষা মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ৰ বাবে শিক্ষক প্ৰস্তুত কৰা।
-
142. মাতৃভাষা হ'ল ব্যক্তিৰ :
- (A) উপভাষা (B) প্ৰথম ভাষা (C) দ্বিতীয় ভাষা (D) এটাও নহয়
-
143. মাথৱদেৱৰ নামঘোষাক কোনজন ভাষাবিদে 'মহাপ্ৰাশ্চানিক গীত' বুলি আখ্যা দিছে ?
- (A) বাণীকান্ত কাকতি (B) দেৱানন্দ ভৰালি (C) কনকলাল বৰুৱা (D) উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী
-
144. নিম্নলিখিত কোনটো ব্যঞ্জন সন্ধিৰ উদাহৰণ ?
- (A) যজ + ন = যজ্ঞ (B) দেৱ + আলয় = দেৱালয়
 (C) সংগ্ৰহ + আলয় = সংগ্ৰাহালয় (D) এটাও নহয়
-
145. 'বীণ-ব'ৰাগী' আৰু 'প্ৰতিমা'ৰ ৰচক কোন ?
- (A) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা (B) পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা
 (C) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা (D) হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা
-
146. পোনতে ব্যাকৰণৰ সংজ্ঞা বা সূত্ৰ আৰু নিয়ম উপস্থাপন কৰি তাৰ পিছত উপযুক্ত উদাহৰণ দি শিক্ষা দিয়াৰ অৰ্থ হ'ল - ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সূত্ৰ, সংজ্ঞাৰ পৰা উদাহৰণলৈ, অমূৰ্তৰ পৰা মূৰ্তলৈ আৰু সাধাৰণৰ পৰা বিশেষলৈ আগবঢ়াই নিয়া। এই শিক্ষাদান পদ্ধতিক কি বুলি কোৱা হয় ?
- (A) আৰোহী পদ্ধতি
 (B) ব্যাকৰণ পদ্ধতি
 (C) ভেৰাকুতি স্মৰণ পদ্ধতি (Micicry Memorization Method)
 (D) অৰোহী পদ্ধতি
-
147. নিম্নলিখিত কোনটো অসমীয়া ভাষাৰ অঘোষ অল্পপ্ৰাণ ধ্বনিৰ উদাহৰণ ?
- (A) ব (B) ত (C) দ (D) গ
-
148. তলৰ কোনটো ভাষা পৰিয়ালৰ পৰা অসমীয়া ভাষা জন্ম হৈছে ?
- (A) অষ্ট্ৰিক (B) ইন্দো-ইউৰোপীয় (C) দ্ৰাবিড় (D) এটাও নহয়
-
149. বৰগীতক কোনজন পণ্ডিতে 'noble numbers' বুলি কৈছিল ?
- (A) বাণীকান্ত কাকতি (B) মহেশ্বৰ নেওগ (C) কালিৰাম মেধি (D) উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী
-
150. নিম্নলিখিত কোনখন গ্ৰন্থ মাথৱদেৱৰ তত্ত্বমূলক ৰচনা ?
- (A) কোটোৰা খেলা (B) চোৰ-ধৰা পিম্পৰা গুচোৱা
 (C) ভোজন বেহাৰ (D) জন্ম ৰহস্য
-

(B E N G A L I)

121. সুকুমার রায়ের মৃত্যু হয় :
(A) ১৯১৫ সালে (B) ১৯২৩ সালে (C) ১৯২৫ সালে (D) ১৯২৭ সালে
-
122. নিম্নলিখিত শব্দগুলির কোন্টি স্বরসন্ধি ?
(A) দিগন্ত (B) সস্তাব (C) মুনীন্দ্র (D) জগদীশ
-
123. বাংলা বর্ণমালাকে কিসের উপর ভিত্তি করে দুটি শ্রেণীতে ভাগ করা হয়েছে ?
(A) রূপগত প্রভেদ (B) ভাবগত প্রভেদ (C) ধ্বনিগত প্রভেদ (D) গুণগত প্রভেদ
-
124. নিম্নলিখিত শব্দগুলির কোন্টি ব্যঞ্জন সন্ধি ?
(A) সিংহাসন (B) ক্ষিতীশ (C) ঋগ্বেদ (D) মহীশ
-
125. কাজী নজরুল ইসলাম কবে জন্মগ্রহণ করেন ?
(A) ১৮৭৫ (B) ১৮৮০ (C) ১৮৮৫ (D) ১৮৯৮
-
126. কাজী নজরুল ইসলাম ১৯২২ খ্রিস্টাব্দে যে বিখ্যাত কাব্যখানি লিখেছিলেন তার নাম কি ?
(A) বিষের বাঁশী (B) সাম্যবাদী (C) অগ্নিবীণা (D) ভাঙার গান
-
127. 'কেঁচে গণ্ডু' বাগ্‌ধারাটির অর্থ কি ?
(A) নির্বোধ (B) গোড়া থেকে শুরু করা
(C) তৃষ্ণার জল (D) অভিজ্ঞতাহীন
-
128. নিম্নলিখিত কোন্ বিবর্তিত ভাষা থেকে বাংলা ভাষার জন্ম হয় ?
(A) প্রাচ্য প্রাকৃত (B) মাগধী প্রাকৃত (C) মাগধী অপভ্রংশ (D) পালি
-
129. সুকুমার রায়ের পিতার নাম ছিল :
(A) ভুবনমোহন রায় (B) দ্বিজেন্দ্রলাল রায়
(C) উপেন্দ্রকিশোর রায়চৌধুরী (D) রামমোহন রায়
-
130. ব্যঞ্জন বর্ণের অন্তর্ভুক্ত পাঁচটি তালব্য বর্ণ কোন্গুলি ?
(A) ক, খ, গ, ঘ, ঙ (B) চ, ছ, জ, ঝ, ঞ (C) ট, ঠ, ড, ঢ, ণ (D) ত, থ, দ, ধ, ন
-

131. শঙ্করদেবের দ্বিতীয় পত্নীর নাম কি ছিল ?
 (A) বিধুমুখী (B) বাসন্তী দেবী (C) কালিন্দী (D) ইন্দুমতী
-
132. বাংলার স্বরবর্ণকে সাধারণত: কয়টি শ্রেণীতে বিভক্ত করা হয়েছে ?
 (A) দুটি (B) তিনটি (C) চারটি (D) পাঁচটি
-
133. দুটি স্বরধ্বনি যখন একসঙ্গে উচ্চারিত হয় তখন সেটি হয় :
 (A) কম্পন স্বর (B) তরল স্বর (C) যৌগিক স্বর (D) অর্ধস্বর
-
134. পার, উত্তর, চন্দ্র, রাম ইত্যাদি শব্দের পেছনে কী শব্দ থাকলে দন্ত্য ন মূর্ধন্য গ হয় ?
 (A) অন (B) যন (C) অয়ন (D) আয়ন
-
135. মাতৃভাষা সহজে উদ্বুদ্ধ করতে পারে :
 (A) আমাদের বুদ্ধির বিকাশকে (B) আমাদের মানসিক শক্তিকে
 (C) আমাদের বোধশক্তি ও ধারণা শক্তিকে (D) আমাদের সার্বিক জ্ঞানকে
-
136. ভাষা শিক্ষার ক্ষেত্রে যে বিষয়টি সবচাইতে গুরুত্বপূর্ণ তা কি ?
 (A) পঠন (B) শ্রবণ (C) কথন (D) লিখন
-
137. উত্তর পূর্ব বঙ্গের উপভাষা কি ?
 (A) রাঢ়ী (B) বাঙ্গালী
 (C) কামরূপী বা রাজবংশী (D) বাড়খণ্ডী
-
138. নিম্নে উল্লিখিত কোন্ গ্রন্থটি যোগীন্দ্রনাথ সরকারের লেখা ?
 (A) সহজপাঠ (B) হাসিখুশি (C) খাপছাড়া (D) গল্প সল্প
-
139. আদি মধ্য বাংলার আনুমানিক কাল হল :
 (A) ৯০০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ (B) ৯০০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১২০০ খ্রিস্টাব্দ
 (C) ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৫০০ খ্রিস্টাব্দ (D) ১৩৫০ খ্রিস্টাব্দ থেকে ১৭৬০ খ্রিস্টাব্দ
-
140. মাতৃভাষা অনুশীলনের প্রয়োজনীয়তা কি ?
 (A) জাতীয় সংস্কৃতির মর্যাদাবোধের জন্য (B) বিদ্যাশিক্ষার অগ্রগতির জন্য
 (C) জাতিকে আত্মনির্ভর করার জন্য (D) সামূহিক জ্ঞান অর্জনের জন্য
-

141. নীচের কোন বাক্যটি বহুবচন নির্দেশ করে ?
 (A) এক আঁজলা জল (B) ধন দৌলত (C) চুড়িগাছা (D) একমাসের ছুটি
-
142. নীচের শব্দগুলি থেকে নিত্য স্ত্রীলিঙ্গ শব্দ নির্বাচন কর।
 (A) মা (B) শিবানী (C) বোন (D) সতী
-
143. লক্ষ্মীনাথ বেজবরুয়ার সাহিত্যিক জীবন শুরু হয় একটি নাটক রচনার মাধ্যমে। নাটকটির নাম কি ?
 (A) পাঁচনি নাট (B) নোমল নাট (C) লিতিকাই (D) জয়মতী
-
144. ঋকারের পরে সর্বদাই মূর্ধন্য ষ হয়। নিম্নলিখিত কোন শব্দটি এর উদাহরণ ?
 (A) যুধিষ্ঠির (B) মাতৃষসা (C) পিতৃষসা (D) কৃষ
-
145. বাংলা ভাষার জন্মকাল নির্ধারণ কর :
 (A) দশম শতাব্দী (B) একাদশ শতাব্দী (C) ত্রয়োদশ শতাব্দী (D) পঞ্চদশ শতাব্দী
-
146. ভাষা-শিক্ষণের প্রাথমিক অসুবিধাটি কি ?
 (A) সাংস্কৃতিক অসুবিধা (B) রাজনৈতিক অসুবিধা
 (C) সামাজিক অসুবিধা (D) আঞ্চলিক ভাষার অসুবিধা
-
147. রামুর মতো _____ যে এতটা উন্নতি করবে তা কেউ ভাবতেও পারেনি। শূণ্যস্থানে নীচের কোন বাগ্‌ধারাটি যথোপযুক্ত হবে ?
 (A) গভীর জলের মাছ (B) গোবরে পদ্মফুল (C) গোবর গণেশ (D) কেঁটবিট্টু
-
148. নীচের কোনটি রবীন্দ্রনাথের অন্ত্যপর্বের কাব্য ?
 (A) সন্ধ্যা সঙ্গীত (B) সৈঁজুতি (C) চিত্রা (D) মানসী
-
149. লক্ষ্মীনাথ বেজবরুয়ার পিতার নাম কি ছিল ?
 (A) আদিনাথ বেজবরুয়া (B) সীতারাম বেজবরুয়া
 (C) উমাশংকর বেজবরুয়া (D) দীননাথ বেজবরুয়া
-
150. বাংলা ভাষা নিম্নলিখিত কোন ভাষা বংশের অন্তর্গত ?
 (A) ফিনো- উগ্রীয় (B) দ্রাবিড়
 (C) অষ্ট্রিক (D) ইন্দো-ইউরোপীয় বা আর্য
-

(B O D O)

121. इसान मुसाहारीनि खन्थाइफोरखौ "romantic ideals unparallel in theme and attitude" होन्नानै सोर पण्डिता बुंदोंमोन -
(A) मनरन्जन लाहारी (B) सुरथ नार्जारी (C) मधुराम बर' (D) ब्रजेन्द्र कुमार ब्रह्म
-
122. 1926 माइथाइयाव नुजानाय "बर'नि गुदि सिबसा आरो आरज'" खन्थाइखौ मदाराम ब्रह्मआ माबे बैसोआव रनसायदोंमोन -
(A) 23 (B) 24 (C) 26 (D) 25
-
123. मावरिजाजों जिरायफानाय सोदोब बेखेवफाफोरा जाबाय -
(A) उन दाजाबदा (B) गुबै सोदोब (C) उदां सोदोब (D) (A), (B) आरो (C)
-
124. माबे माइथाइयाव रूपनाथ ब्रह्मनि नाजानायाव "बर' हरिमु आफाद" आ बर' हरिमुखौ गोदान दिल्लियाव सुबुं सान एबा गनतन्त्र सान फालिनायाव दिन्थिफुंदोंमोन -
(A) 1956 (B) 1952 (C) 1949 (D) 1959
-
125. द्वारेन्द्र नाथ बसुमतारीनि दोंसे गावनि जोनोम हादरखौ मोजां मोन्नाय खन्थाइया जाबाय :
(A) जा हाबाब (B) आसामफुरि (C) हायेननि सुफिन (D) गामि गोदान
-
126. 1919 माइथाइयाव दाजानाय 'बर सात्र' सनमिलननि आफादगिरिया सोरमोन -
(A) रूपनाथ ब्रह्म (B) सभाराम ब्रह्म (C) सतीश चन्द्र बसुमतारी (D) मदाराम ब्रह्म
-
127. बर' नाइजाबनि pioneer होन्नानै सोरखौ बुंनाय जायो -
(A) सतीश चन्द्र' बसुमतारी (B) द्वारेन्द्र' नाथ बसुमतारी (C) मनिराम इश्लारी (D) उमेस चन्द्र' मुसाहारी
-
128. "गासा सावनाय'" खन्थाइखौ सोर खन्थाइगिरिया लिरदोंमोन -
(A) खितिभुषण ब्रह्म (B) जलधर ब्रह्म (C) रूपनाथ ब्रह्म (D) प्रसेनजित ब्रह्म
-
129. "बिबार" लाइसिनि सेथि बोसोर सेथि बिसानाव रूपनाथ ब्रह्मनि बबे खन्थाइया नुजादोंमोन -
(A) हे आनान गसाइ (B) बिबार (C) बिमा फिसा (D) बिबार खानाय
-
130. बाश्रा भावनि गेजेरजों :
(A) समाज, हरि आरो दोरोंनि बाश्रायाबो बेरखांफायो
(B) गोजोन्नाय मोननो हायो
(C) गियाननि फुंखाखौ मोन्दांहायो
(D) गोथौ ओंथिखौ फोरमायो
-

131. बाभ्रा फावफोरा गावनो गाव मोनसे -
 (A) आबुं बाभ्रा फोरमायथिग्रा (B) आद्रा बाभ्रा फोरमायथिग्रा
 (C) गोथौ ओंथि फोरमायथिग्रा (D) गोजाम बाभ्रा फोरमायथिग्रा
-
132. प्रमद चन्द्र ब्रह्मनि खन्थाइ सोरजिफोरा ओंखारदोंमोन -
 (A) हाथरिखिं हाला आरो सनाकि बिजाबाव (B) बिबार लाइसियाव
 (C) अखाफोर लाइसियाव (D) सानस्रि आरो मुस्रियाव
-
133. “सोमजायग्रा मावरिजा” जों गाहायनि बबे सोदोब बेखेवफाखौ बर रावाव बाहायनाय जायो -
 (A) निफ्राय (B) नियाव (C) आ (D) खौ
-
134. “आदै गोजान लामा” बाभ्रा फान्दायनि ओंथिया जाबाय -
 (A) थाबायनो हायि (B) जेरावबो थाबायग्रा (C) नेहाद एसे (D) सुदेम जानाय
-
135. बिमा राव सोलोंनायनि मुलाम्फाखौ गाहायनि बबे बुंथिया रोखा खालामो -
 (A) साबसिन आरो गोख्रोंसिनै बुजिनो हायो (B) फरायनायाव लोरबां जालाडो
 (C) फरायनाय आरो बुजिनायाव खहा जायो (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
-
136. गाहायनि बबे दोंसे खन्थाइखौ रूपनाथ ब्रह्मवा बांला रावाव लिरदोंमोन -
 (A) मिलन संगीत (B) बर’ जातिर संक्षिप्त परिषय
 (C) बर’नि पाण्डूलिपि (D) बर’ कछारी जातिर समन्दे
-
137. गाहायनि बबे मोनसे खौरां रिसारथिया रिसार होनायनि रोखोम आरो जायगा बादियै फारियै हाथाइगुदि गारां गैयि आरो सुइजाब हांगोरा महरै रिसार होजायो -
 (A) थ (B) फ (C) ख (D) द
-
138. बर’ रावाव थि दिन्थिग्रा दाजाबदाफोरा जिरायो -
 (A) बिसाननि सिगाडाव (B) बिसाननि उनाव (C) (A) आरो (B) मोनैबो (D) गोजौनि मोनसेबो नडा
-
139. बर’ रावाव मोन्नो हानाय महरसे नडि जथाइ खौरां रिसारथिया जाबाय -
 (A) गोज्जा (B) गोस्सोम (C) फुल्दुन (D) रोज्जा
-
140. सतीश चन्द्र’ बसुमतारीया बबे जथुम्मायाव बर’ थुनलाइ आफादनि आफादगिरि महरै सायखजायो -
 (A) दुधनै जथुम्मायाव (B) धुबुरी जथुम्मायाव (C) कक्राझार जथुम्मायाव (D) बासुगाव जथुम्मायाव
-
141. बिमा राव सोलोंनायनि थांखियानो जाबाय -
 (A) गोसोनि सान्नाय हनायखौ गोरलैयै आरो रोखायै फोरमायनो हानाय
 (B) सान्नाय गोहोखौ दावगाहोनाय
 (C) रावखौ सोलोंनायल’
 (D) (A) आरो (B)

142. प्रमद चन्द्र' ब्रह्मवा सुजुनाय "बर'-इंराजि-हिन्दी" सोदोब बिहुं बिजाबा नुजायो -
 (A) 1996 माइथाइयाव (B) 1993 माइथाइयाव (C) 1990 माइथाइयाव (D) 1992 माइथाइयाव
-
143. बिमा रावखौ "The mother tongue is at once a tool, a source of joy and happiness and knowledge, a director of taste and feeling" होन्नानै बुंदोंमोन -
 (A) John Dewey (B) Ryburn (C) Sturtevent (D) Gestalt
-
144. मदाराम ब्रह्मवा पद्मश्री बान्थाखौ भारत सरकारनिफ्राय बबे माइथाइयाव मोन्दोंमोन -
 (A) 1988 (B) 1990 (C) 1961 (D) 1992
-
145. "जुलि-बिजुलि" नाइजाबखौ रनसायदोंमोन -
 (A) द्वारेन्द्र' नाथ बसुमतारी (B) सतीश चन्द्र बसुमतारी (C) उमेस चन्द्र मुसाहारी (D) भबेन फोरोंगिरि
-
146. बिबार लाइसिनि नेहाथारिया बुंनाय बादिब्ला बांला आरो असमिया लिरबिदांफोरखौ बिबार लाइसियाव सेबखांफानायनि जाहोना जाबाय -
 (A) दाब दाब जायगायाव थानाय बर 'फोरखौ खौसेथियाव लाबोनो थाखाय
 (B) लिरबिदां गैयिनि थाखाय
 (C) लाइसिखौ समायखांहोनो थाखाय
 (D) (A), (B) आरो (C)
-
147. इसान मोसाहारीनि जोनोम जानाय गामिया जाबाय -
 (A) थुरिबारि (B) औवाबारि (C) भावरागुरि (D) गदामारि
-
148. बिबार मुगारखौ हमनाय जायो-
 (A) 1920 माइथाइनिफ्राय 1937 माइथाइसिम (B) 1930 माइथाइनिफ्राय 1950 माइथाइसिम
 (C) 1921 माइथाइनिफ्राय 1939 माइथाइसिम (D) 1919 माइथाइनिफ्राय 1937 माइथाइसिम
-
149. गाहायनि बबे मोनसे सोदोबनि जथाइया मुंमाखौ महर गोनां खालामनानै दानाय बाथ्रा फान्दायनि महर -
 (A) खाफाल गोजों (B) खर' मोन (C) गोथां गोसो (D) उननि लुन
-
150. बिमा रावाव गाहायनि बबे मोनसे बाथ्राया गोथौवै हाबनानै थाफायो -
 (A) हारि, हारिमु, जारिभिनारि आरो बायदि बायदि (B) रावखौ गेबेडै सोलोंनायनि
 (C) हारि आरो रावखौ जौगाखांहोनोनायनि (D) हारिमुवारि गुमुरफोर

(G A R O)

121. Sing·anina ke·gipa kattako basee aganchakbo.
'Jhonny, Jhonny, iachire· babo aro angni sambao asongbo' sako ia bimumgchi minge okamaha.
(A) Rev. Gilberth ko (B) Rev. E.G. Philips ko
(C) Rev. Ramke ko (D) Rev. Thangkan ko
-
122. Sing anirangoniko mingsa ong·ako basee anganchakbo.
Badia minggni consonantrangko vowel dake jakkatna man·a ?
(A) E aro Q (B) M aro N (C) H aro Z (D) W aro Y
-
123. On·sogimin sing anirangoni mingsa ke·gipa kattako ra·e aganchakbo.
Poraiachi ku·uko skie ra·ani badita bakrang dong·a ?
(A) Minggni bakrang (B) Minggittam bakrang
(C) Mingbri bakrang (D) Mingbong bakrang
-
124. Ka·mao on·sogimin sing·anirangoni mingsa ke·gipa kattako seoke aganchakbo.
Nasimang ia kattako aganbewalo senaba agana·gita mai chinko on·a nanga ?
(A) . (B) ; (C) : (D) ?
-
125. Ka·mao on·sogiminrangoni ming·sa ke·gipa kattako basee sing·anina aganchakbo.
'The Garo Jungle Book', ia ki·tapko seaha.
(A) Rev. Willam Carey (B) Rev. E.G. Philips
(C) Howard W. Momin (D) Rev. Gilberth K. Marak
-
126. On·sogimin kattarangoni mingsa ke·gipa kattako seoke sing·anina aganchakbo.
A·Chikrangoni skanggipa Greek Ku·sikko skie ra·chenggipa.
(A) Howard Denison W. Momin (B) Thangkan K. Sangma
(C) Rev. Gilberth K. Marak (D) Rev. Ramke.W. Momin
-
127. Ka·mao on·sogimin kattarangoni badia ke·gipa gam·dringipa katta ong·a ?
(A) Bil + ak + bat + srang + gip + a (B) Bilak + bat + srang + gipa
(C) Bilak + bat + srang + gi + pa (D) Bil + akbat + srang gipa
-
128. Ka·mao sing·anirangoniko mingsa ke·gipa kattako basee ra·e aganchakbo.
'Ang' Gisik Ku·rang' ia ki·tapko sauea seaha.
(A) Kosan G. Momin (B) Karnesh R. Marak
(C) Monensing R. Sangma (D) Rev. Gilberth K. Marak
-

129. Mingsa ong·a katta ko ra·e sing·anina aganchakbo.

1960 bilsini daligipa tombimonga·ni Bakrapur mondolio sawa Reverend songako man·aha.

- (A) Rev. Rodonath D. Momin (B) Rev. Karben D. Sangma
(C) Rev. Gilberth K. Marak (D) Rev. Thangkan K. Sangma
-

130. Sing anirangoni mingsa ke·gipa kattako seoke aganchakbo.

English ba gipin ku·uko seanirango spelling rango gualani ortoara mai ?

- (A) Gipin ku·uko name skie ra·jani gimin
(B) Gipin ku·uko grammer ko name ma·singoni gimin
(C) Gipin ku·u ong·ani gimin
(D) Ku·tang ong·gijani gimin
-

131. Sing·anina ong·a kattako ra·e aganchakbo.

‘Chadambe’, ian mai ong·a ?

- (A) Bi·sani dal·bamitingni sal (B) Ki·tap
(C) Poedo (D) Magazine
-

132. On·sogiminrangoni mingsako basee sing·anina aganchakbo.

Sea jotani bidingo sako gnigipa Howard Denison Momin ine mingna kra·achim ?

- (A) Lindrid D. Shira (B) Rev. Gilberth K. Marak
(C) Keneth M. Momin (D) Gonmoni D. Shira
-

133. Ka·mao on·sogimin sing·anirangoni mingsa ong·gipa kattako basee aganchakbo.

‘Poedo’ ian ku·uko shiera·ani bakrangoni mingsa ong·a

- (A) Knatimachi skie ra·ani (B) Aganachi skie ra·ani
(C) Poraichi skie ra·ani (D) Seachi skie ra·ani
-

134. Ka·mao sing·anirangoni mingsa ong·gipa kattako seoke aganchakbo.

Badia ku·uko ma·ani k·u·u ineminga ?

- (A) A·chik mande Americao atchie English ku·sik.
(B) Chinao A·chik mandeuno songdonge Chinese ku·sik.
(C) Japano A·chik mandeuno songdonge Japanese ku·sik.
(D) Je a·songoba dongbo A·chikrangni maini ku·u A·chik ku·sik.
-

135. Ka-mao on·sogiminrangoni mingsa ong·ako basee sing·anina aganchakbo.
Badia aganani bakrangoni mingsa bakko ra·e ‘Number’ ba ‘Numberang’ ko bikotna jakkala ?
(A) Noun (B) Pronoun (C) Verb (D) Adverb
-
136. Ka-mao on·sogimin sentence-rangoni badia batianggimin kamko mesokgipa ‘Tense’ ong·a
(A) Rambang antichina re·a
(B) Rambang antichina re·angna tarienga
(C) Rambang antichine re·angnahakon
(D) Rambang antichi re·angaha
-
137. Ka-mao on·sogiminrangoni badia ong·a mingsako basee sing·anina aganchakbo.
Sauea ‘Man·rikani, Poedoko seaha
(A) Howard Denison W. Momin (B) Karnesh R. Marak
(C) Surendra S. Marak (D) Koplane G. Momin
-
138. Ka-mao on·sogiminrangoniko ong·gipa mingsako ra·e sing·anina aganchakbo.
Ginigipa Dal·gipa Dakgrikanio Sauea Civil Peoneer Force-ni Lieutenantni Kamona doatako man·aha ?
(A) Togan N. Sangma (B) Janggin A. Sangma
(C) Karnesh R. Marak (D) Jobang D. Marak
-
139. Sing·anirangna on·sogiminrangoniko ke·ako basee aganchakbo.
Chingchetgipa asikirang aro chasongna salba dakgipa rugipako Isol ko mai ine miteta ?
(A) Jehova nama (B) Christo nama
(C) Abraham Isolonama (D) Isol nama
-
140. Ka-mao on·sogimain number-rangoni badia ke·e jakkalgipa sentenceni number ong·a
(A) Bi·sa jima an·tangtangni ba·rarangko am·tokenga.
(B) Bi·sarang an·tang langni ba·rarangko am·tokenga.
(C) Plak bi·sarang an·tang tongni ba·rarangko am·tokenga.
(D) Bi·sa gimikan an·tangtangni ba·rarangko am·tokenga.
-
141. Ka-mao on·sogimin sentence rangoniko Gri gender sentence ko basee aganchakbo.
(A) Anga saksa me·a bi·sa ong
(B) Ua saksa nitobegipa me·chik bi·sa onga
(C) Do·bok rang bakrao cha·amenga
(D) Me ‘Cha·ani kuturio nitogipa choki·toble rang donga.
-

142. Iarangoni badia ma·rapipa kattajikse ong·a ?
‘A·bri’ ia kattana ma·rapgipa kattako seoke aganchakbo.
(A) A·chu (B) A·kong (C) A·kawe (D) A·kimbri
-
143. Iarangoni mingsa ke·gipa kattako basee sing·anina aganchakbo.
A. Chikrang badia jatrangoni dolsa ong·achim.
(A) Asiatic (B) Indo-Tibetan (C) Mauryan (D) Mongolian
-
144. Mongsonggipa Alphabetrang badita ming donga ? On·sogimin sing anirangoni ke·gipako seoke aganchakbo.
(A) 22 ming (B) 24 ming (C) 26 ming (D) 28 ming
-
145. Sing·anirangoniko mingsa ke·gipa kattako basee aganchakbo.
Rev. Ramke Isolna ring·mitelani gitrangko seaha.
(A) 21 ming (B) 24 ming (C) 27 ming (D) 30 ming
-
146. Sing·anina sronggipa sentence·ko seoke aganchakbo.
Sentence·o mingsa aganani bakni kam ka·aniko parakataniko ‘T’ ine minga.
(A) Noun (B) Pronoun (C) Verb (D) Adjective
-
147. Ka·mao on·sogimin agan me·ap kattarangko ‘Bimchipe kam ka·ani’, ia kattarangni miksong anina jakkala.
(A) Korek bal bal, Korek dim·dim (B) A·min, jakmin
(C) Rongsik, rongdoka (D) Tobaria, mindinia
-
148. Sing·anirangoniko mingsa ke·gipa kattako seoke anan chakbo.
Howard Denison W. Momin ia bilsio Turao atchiaha.
(A) 1989 (B) 1907 (C) 1913 (D) 1918
-
149. Ka·mao on·sogimin kattarangoni ke·gipa ming·sako ra·e sing·anina aganchakbo. Keneth Momin Administative Allied Serviceni kamko ka·ahama ?
(A) Ka·aha (B) Ka·jaha
(C) Ka·nareangjaha (D) Ka·na reangengachom
-
150. Sing·anina ong·ako basee aganchakbo.
Lindrid D. Shirani mingnamgipa, ia Ki·tapon bang·a poedo·Segiparangko.
Chimonge Kingsako tarigiminkitapa.
(A) A·chik Poraiani ki·tapa (B) Bi·sarangna kan·dikgipa golporang
(C) A·chik A·songona Nama Kattani (D) Gisik Matgrikrang
-

(H I N D I)

121. कबीर भक्तिकाल के किस धारा के कवि हैं ?
(A) कृष्णाश्रयी (B) रामाश्रयी (C) प्रेमाश्रयी (D) ज्ञानाश्रयी
-
122. निम्नलिखित कौन सी पंक्ति अशुद्ध है ?
(A) यह कविता कबीर ने लिखी है (B) हाथी मोटा है
(C) लड़के ने पत्र लिखा (D) माला ने पुस्तक पढ़ चुकी है
-
123. जिनके उच्चारण में दीर्घ स्वर से भी अधिक समय लगता है, वे कहलाते हैं :
(A) मूल स्वर (B) प्लुत स्वर (C) संयुक्त स्वर (D) अयोगवाह
-
124. इनमें से कौन-सा शब्द सदैव बहुवचन में ही होता है ?
(A) दर्शन (B) मन (C) पराँठा (D) सितार
-
125. निम्नलिखित में से हिन्दी की लिपि है :
(A) ग्रीक (B) देवनागरी (C) रोमन (D) अरमाक
-
126. हिन्दी भाषा में बोलियों की संख्या है :
(A) 15 (B) 25 (C) 18 (D) 22
-
127. निम्नलिखित में कौन सा उदाहरण अकर्मक क्रिया का उदाहरण नहीं है ?
(A) उसका सिर खुजलाता है (B) वह अपना सिर खुजलाता है
(C) जी घबराता है (D) वह लजा रही है
-
128. हिन्दी के प्रमुख हास्य-व्यंग्यकार :
(A) डॉ. नगेन्द्र (B) हरिशंकर परसाई (C) नंददुलारे वाजपेयी (D) अज्ञेय
-
129. हिन्दी की प्रमुख बोलियाँ हैं :
(A) ब्रज भाषा और अवधी (B) पंजाबी और बांग्ला
(C) (A) और (B) (D) उपरोक्त एक भी नहीं
-
130. हिन्दी में उच्चारण के आधार पर कितने वर्ण होते हैं ?
(A) 33 (B) 40 (C) 25 (D) 45
-

131. 'रामचरितमानस' किसकी रचना है ?
(A) सूरदास (B) तुलसीदास (C) कबीर (D) रैदास
-
132. अ, आ का उच्चारण स्थल है :
(A) कण्ठ (B) तालु (C) मूर्धा (D) दंत
-
133. हिन्दी भाषा में कौन-सी ध्वनियाँ हैं जो स्वतंत्र रूप से बोली या लिखी जाती हैं ?
(A) स्वर (B) व्यंजन (C) वर्ण (D) अक्षर
-
134. 'अनजान सुजान, सदा कल्याण' लोकोक्ति का आशय है :
(A) मूर्ख और ज्ञानी सदा सुखी रखते हैं (B) अनजाने से दूर रहना उचित है
(C) अवगुण की चर्चा करना (D) दुविधा में पड़ना
-
135. बालकों को लिखना-सिखाने से पहले यह आवश्यक है :
(A) अक्षर सिखाना (B) बारह खड़ी सिखाना
(C) लेखन सम्बन्धी जिज्ञासा उत्पन्न करना (D) उनको क्रियाशील बनाना
-
136. उच्चारण सुधारने का कार्य किन कक्षाओं में करना चाहिए ?
(A) प्रारम्भिक (B) माध्यमिक (C) उच्च माध्यमिक (D) उच्च कक्षाओं में
-
137. 'गोदान' उपन्यास किसका है ?
(A) अज्ञेय (B) जैनेन्द्र (C) प्रेमचंद (D) जयशंकर प्रसाद
-
138. कबीर के गुरु का नाम क्या था ?
(A) रामानुजाचार्य (B) संत प्रेमानंद (C) रैदास (D) रामानन्द
-
139. 'क्रोध' किसका निबंध है ?
(A) आचार्य रामचन्द्र शुक्ल (B) आचार्य हजारी प्रसाद द्विवेदी
(C) बाबु गुलाब राय (D) विद्यानिवास मिश्र
-
140. भाषा शिक्षण की विधि है :
(A) अनुकरण विधि (B) आगमन निगमन विधि
(C) भाषा प्रयोगशाला (D) उपरोक्त सभी
-

141. 'लोटा छत से गिरा' कौन सा कारक है ?
(A) कर्म (B) अपादान (C) करण (D) अधिकरण
-
142. 'घोड़ा हिनहिनाता है' कौन सी क्रिया है ?
(A) प्रेरणार्थक (B) नामधातु (C) पूर्वकालिक (D) इनमें से कोई नहीं
-
143. सूरदास ने किस रस का मुख्य रूप से प्रयोग किया है ?
(A) वात्सल्य (B) शांत (C) करुण (D) रौद्र
-
144. 'दाल गलना' का आशय है :
(A) तरक्की करना (B) मतलब निकालना (C) संदेह करना (D) अविश्वास करना
-
145. 'कामायनी' महाकाव्य के रचयिता :
(A) जयशंकर प्रसाद (B) महादेवी वर्मा
(C) सूर्यकांत त्रिपाठी-निराला (D) रामचन्द्र शुक्ल
-
146. शिक्षण कौशल का उपयोग किया जाता है :
(A) कक्षा के अंदर (B) कक्षा के बाहर (C) (A) और (B) (D) इनमें से कोई नहीं
-
147. 'झपट' का समानार्थी है :
(A) झाड़ना (B) छीनना (C) भागना (D) फेंकना
-
148. हिन्दी भाषा की आदि जननी :
(A) पालि (B) प्राकृत (C) अपभ्रंश (D) संस्कृत
-
149. तुलसी रचित सबसे छोटा ग्रंथ कौन सा है ?
(A) रामलला नहछू (B) गीतावली (C) कवितावली (D) दोहावली
-
150. महावीर प्रसाद द्विवेदी ने 'सरस्वती' पत्रिका का सम्पादन कार्य कब संभाला ?
(A) 1900 ई. (B) 1901 ई. (C) 1902 ई. (D) 1903 ई.
-

(H M A R)

121. Isu'n mipui sanga a vai lai khan naupangte khan :

- (A) Beiphek 2 le nga 5 a nei (B) Nga 2 le peiphek 5 a nei
(C) Nga 3 le beiphek 4 a nei (D) Beiphek 3 le nga 4 a nei
-

122. Hmar ṭawnga hawrawp iengzam a uma ?

- (A) 25 (B) 26 (C) 24 (D) 30
-

123. A lungril thunun theitu chu :

- (A) Mi var a nih (B) Mi fel a nih
(C) Mi tluongtak a nih (D) Khawpui latu nekin a ṭha lem
-

124. Hmar ṭawnga vowel iengzam a uma ?

- (A) 6 (B) 10 (C) 11 (D) 9
-

125. 'Rângka' ti umzie chu :

- (A) Rângva (B) Ṭuonrang (C) Rângkachak (D) Ṭawng in rang
-

126. 'Khawvêl a ngaituo leiin' ti hla phuok tu chu :

- (A) Thangngur (B) Thangler (C) V.T. Kappu (D) Pautinkhup
-

127. Tlangram inhawina san a ṭhangve lo thlangsuok rawh :

- (A) A boruok in nem (B) A thlifim hrang del del
(C) Infepawna a ṭha leiin (D) Vate chi hrang hrang in hram
-

128. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Khawthlângin kan tlang a nih (B) Khawtlângin kan thlang a nih
(C) Khaw tlângin kan thlang a nih (D) Khaw thlângin kan tlang a nih
-

129. Isu rawngbawl ṭanna ram kha :

- (A) Nazareth (B) Galili (C) Kapernaum (D) Gerasin
-

130. Thlapa a var hi'n :

- (A) Arasi hai varna an ṭawmpui (B) Nisa varna an ṭawmpui
(C) Hnuoi varna an ṭawmpui (D) Ama a varna nei a nih
-

131. Laira ti umzie chu :

- (A) Unau (B) Nau (C) Naute (D) Insungkhat
-

132. A ziek dan indik tak thlang rawh :

- (A) Ranbupêkna thleng (B) Ranbu pekna thleng
(C) Ran bu pekna thleng (D) Ranbupek na thleng
-

133. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Lamsak tieng lawn rawh (B) Lamsak tieng kai rawh
(C) Lamsak tieng fe rawh (D) Lamsak tieng lui rawh
-

134. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Thlikhâwnvar (B) Thli khâwnvar (C) Thlikhâwn var (D) Thli khâwn var
-

135. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Mî per fu pal i tih (B) Mî per fûk pal i tih
(C) Mî per fung pal i tih (D) Mî perfu pal i tih
-

136. Isu thilmak thaw hmasatak kha iem ana ?

- (A) Nuhmei thiput sukdam (B) Mipui sanga vai
(C) Tui uoiin an changtir (D) Lazar a kei tho
-

137. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) kawtkhâr va khâr rawh (B) kawt khâr va khâr rawh
(C) kawt khâr vakhâr rawh (D) kawtkhâr vakhâr rawh
-

138. Tûrni ti chu :

- (A) Rinum (B) Nisa (C) Rimsie (D) Harsa
-

139. Sûra bu en :

- (A) A mawi dân zawng taka en (B) Inhnar taka en
(C) Chapo taka en (D) A mawina hmu lova en
-

140. Andiknaw tak thlangsuok rawh :

- (A) Duoi duoi (B) Suou suou (C) Seiu seiu (D) Chiei
-

141. Andiknaw tak thlangsuok rawh :

- (A) Hrietpuitunu (B) Uirenu (C) Sukbo tu (D) Tirdakum
-

142. Hla thu a 'in' tina hi iem ana ?

- (A) Zârva (B) Rûn (C) Lungzûr (D) Piellei
-

143. lungzûrhai :

- (A) Ruolþa hai (B) Far le zuor hai
(C) Ngainat um hai (D) Mithi suongkuo hai
-

144. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) Lala chun, "in bu hmin a þa," Sanga kuomah a tih.
(B) Lala chun, in bu hmin a þa, Sanga kuomah a tih.
(C) Lala chun, "Inbu hmin a þa," Sanga kuomah a tih.
(D) Lala chun, "In bu hmin a þa," Sanga kuomah a tih.
-

145. Andik tak thlangsuok rawh :

- (A) A hmêlhriet ka tum a nih (B) A hmêl hriet ka tum a nih
(C) A hmêl hriet ka tum anih (D) A hmêlhriet ka tum anih
-

146. "Dite ka ngâi êm che" ti hla a a phuoktu pa in a ena a hlimpui kha iem ana ?

- (A) Thlalâk (B) Lekhathawn
(C) An khawlai lengna hmun (D) A sunghai
-

147. Zûn ngai umzie chu :

- (A) Ngaizawng hai ngai (B) In ngaisie
(C) Lungngai (D) Lungna
-

148. 'Sûmpui' ti umzie chu :

- (A) Sûm phai (B) Suolna (C) Boruok þanaw (D) Inthim mup
-

149. 'Suol indona a vân Lalnau chu' ti hla phuok tu chu :

- (A) Thangler (B) Lienrum (C) Thangngur (D) V.T. Kappu
-

150. 'Dâwn' ti umzie chu :

- (A) Tui dawn (B) Thil indawn
(C) Ngaituo (D) Lungrila vawngzing
-

(N E P A L I)

121. विवृत पश्च स्वरको अक्षर हो :

- (A) अ (B) इ (C) ए (D) उ
-

122. कुन भाषाको प्रायोगिक व्याकरणमा स्त्रीलिंग र स्त्री इतर लिङ्गको उल्लेख पाइन्छ ?

- (A) असमीया (B) संस्कृत (C) नेपाली (D) बङ्गला
-

123. अचिरको अर्थ ले हो ?

- (A) शरीर (B) निन्द्रा (C) पुरानो (D) नयाँ
-

124. नेपाली साहित्यमा महाकवि को हो ?

- (A) माधव घिमिरे (B) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा (C) लेखनाथ पौड्याल (D) भानुभक्त आचार्य
-

125. श्रीकृष्ण आचार्य भानुभक्तका के हुन् :

- (A) बाबु हुन (B) बाजे हुन (C) छोरा हुन (D) केही होइनन्
-

126. पारिजातको जन्म कहाँ भएको थियो ?

- (A) सिक्किममा (B) दार्जिलिङमा (C) गुवाहाटीमा (D) काठमाण्डुमा
-

127. भानुभक्तको जीवन चरित्र पहिला कहिले लेखिएको थियो ?

- (A) वि.सं. 1925 (B) वि.सं. 1948 (C) वि.सं. 1972 (D) वि.सं. 1990
-

128. शब्दको अघि जोडिने शब्दांश के हो ?

- (A) कारक (B) विभक्ति (C) प्रत्यय (D) उपसर्ग
-

129. ऋतुविचार लेखे को हुन् ?

- (A) भानुभक्त आचार्य (B) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा
(C) शिरोमणि लेखनाथ पौड्याल (D) हरिभक्त कटुवाल
-

130. व्याकरणमा को, का, की र रो, रा, री व्यवहार हुने कारकलाई के भनिन्छ ?

- (A) कर्म कारक (B) करण कारक (C) सम्बन्ध कारक (D) सम्बोधन कारक
-

131. जिब्रो र दाँतको सहयोगमा उच्चारण हुने वर्ण :
(A) जिह्वामुलीय वर्ण (B) दन्त्यवर्ण (C) दन्त्यमुलीय वर्ण (D) नेपालीमा छैन
-
132. “हुने हार दैव नटार” यो व्याकरणको कुन कोटी हो ?
(A) तुक्का (B) उखान (C) सन्धि (D) गाउँ खाने कथा
-
133. नेपाली वर्णमालामा कतिवटा वर्ण छन् ?
(A) 44 वटा (B) 39 वटा (C) 46 वटा (D) 49 वटा
-
134. नामको सट्टामा प्रयोग हुने शब्दलाई के भनिन्छ ?
(A) अव्यय (B) क्रिया (C) विशेषण (D) सर्वनाम
-
135. संस्कृतको कुन व्यञ्जन वर्णको उच्चारण नेपालीमा हुँदैन ?
(A) क्ष (B) स (C) श (D) त्र
-
136. सम्राट अशोकका समयको प्राकृतलाई कुन प्राकृत भनिन्छ ?
(A) गाथा प्राकृत (B) धम्मपदीय प्राकृत (C) अभिलेखी प्राकृत (D) निय प्राकृत
-
137. के गरेमा अन्तर्गत विभक्तिहरूको लोप हुन्छ ?
(A) सन्धि (B) वाक्य (C) विशेषण (D) समास
-
138. सट्टेनाम भनेको :
(A) अव्यय हो (B) क्रिया हो (C) सर्वनाम हो (D) विशेषण हो
-
139. कुन शब्दमा उपसर्ग जोडिएको छ ?
(A) बदनाम (B) हतियार (C) सहमत (D) विजय
-
140. सतम त केन्तुम वर्ण कुन भाषा परिवारमा पाँइन्छ ?
(A) आर्य युरोपेली (B) इरानेली (C) द्रविड (D) भोट बर्मेली
-

141. सबैभन्दा धेरै पढिने नेपाली खण्डकाव्य कुन हो ?

- (A) सुधा (B) गौरी (C) आगो र पानी (D) मुना मदन
-

142. ऋतुविचार के हो ?

- (A) कथा (B) निबन्ध (C) उपन्यास (D) खण्डकाव्य
-

143. “गुरुले छात्रलाई शिक्षादिए।” यहाँ कुन कारकको प्रयोग भएको छ ?

- (A) कर्म कारक (B) करण कारक (C) सम्प्रदान कारक (D) सम्बन्ध कारक
-

144. मुख्य रूपमा रेखा लिपि कहाँ व्यवहार हुन्छ ?

- (A) अक्षरमा (B) गणितमा (C) काव्यमा (D) कथामा
-

145. लम्बोदर कुन समास हो ?

- (A) द्वन्द (B) बहुब्रीहि (C) तत्पुरुष (D) कर्मधारय
-

146. संस्कृत भाषाका प्रख्यात वैयाकरण को हुन् ?

- (A) भर्तृहरि (B) वाणभट्ट (C) पाणिनि (D) कालिदास
-

147. तनहुँ कहाँ हो ??

- (A) नेपालमा (B) भारतमा (C) भुटानमा (D) वर्मामा
-

148. अशोक चल्लका पालामा पाइएको ताम्रपत्र वि.सं. कतिको हो ?

- (A) वि.सं. 1303 (B) वि.सं. 1306 (C) वि.सं. 1307 (D) वि.सं. 1312
-

149. झरोशब्द भनेको :

- (A) संस्कृतबाट आएको शब्द (B) नेपाली भाषाको आफ्नो शब्द
(C) आगम शब्द (D) विलोम शब्द
-

150. “बालक रोयो” यसमा कुन क्रियाको प्रयोग भएको छ ?

- (A) पूर्वकालिक क्रिया (B) समापिका क्रिया (C) असमापिका क्रिया (D) यौगिक क्रिया
-

(M A N I P U R I)

121. অচুষ্ণা য়েকতিন মশক তাকউ -

- (A) মহা + ঈশ্বর = মহেশ্বর (B) থাং + কোন = থাংকোন
(C) থৌ + পুরেন = থৌপুরেন (D) তাদা + হল = তাধন

122. লোনথৈ মখল -

- (A) অনী শুই (B) অহম শুই (C) মরি শুই (D) মঙা শুই

123. “পিয়ে থাদেই” গী অইবা -

- (A) অশাংবম মীনকেতন (B) অঙাংহল (C) বিনোদিনী (D) কমল

124. আসামদা মণিপুৰী লোননা মেডিয়ম ওফ ইন্সট্রাকসন ওইদুনা মই মশিং তৰা হৌথিবসি -

- (A) ইংশোক ১৯৫৫ দনি। (B) ইংশোক ১৯৫৭ দনি।
(C) ইংশোক ১৯৭৫ দনি। (D) ইংশোক ১৯৭৭ দনি।

125. মখাগী খুদমশিংদা ব্যঞ্জন ময়েক গুক্তা যাওবদি -

- (A) ই উ এ অ (B) প ত আ চ (C) ফ খ থ ই (D) ব দ য় ভ

126. শ্ৰী মন্ত শঙ্করদেবনা হৌদৌরুষ্ণা ধৰ্মদি -

- (A) বৈষ্ণব ধৰ্ম (B) নব বৈষ্ণব ধৰ্ম (C) সনাতন ধৰ্ম (D) অহ্মক অমত্তা নত্তে

127. লোন অমা তৰা অমসুং তৰীবগী খাইদগী মরু ওইবা লৌরোনদি -

- (A) গাংবা (B) ইবা (C) তাবা (D) পাবা

128. অচুষ্ণা পাউরৌদি -

- (A) শেলগী মতা য়েংদুনা মখা অমা যাওরকউ।
(B) হুরানবনা হুরানববু ফারবদি কনানা বিচার তৌগনি।
(C) চীংদা শাংপী ইঙেঙলৈ, চিন্নদনা কেনথিবা, কল্পকই।
(D) (A) নংত্রগা (B) অনীমক ওইবা য়াই।

129. হিজম অঙাংহলগী ‘খম্বা’ থোইবী শৈরেংগী অহানবা পন্দুপতি -

- (A) ঈন চিংবা (B) কাং শান্নবা (C) শন সেনবা (D) লৈ হেকপা

130. মৈতৈলোনগী স্বর ময়েক।

- (A) ৪ নি। (B) ৫ নি। (C) ৬ নি। (D) ৭ নি।

131. মণিপুরী সাহিত্যদা রোমান্টিক কবি হায়রগা খঙনরিবসি -
 (A) খাইরাকপম চাউববুনি। (B) হিজম অঙাংহলবুনি।
 (C) অশাংবম মীনকেতনবুনি। (D) ডাঃ কমলবুনি।
-
132. শীংতাক মখল -
 (A) অনীনি (B) অহ্মনি (C) মরিনি (D) মঙানি
-
133. খাইরাকপম চাউবনা ইবা ঐতিহাসিক উপন্যাসদি -
 (A) জহেরা (B) ইবেমহল (C) মাখবী (D) লবঙ্গলতা
-
134. ১৮/১৯ শুবা চহীচাদা মণিপুরী অইবশিংনা যান্না হৈননা শীজিন্নখিবা মপান লমগী লোনদি -
 (A) বাংলা (B) উর্দু (C) আরবী (D) ইংরাজী
-
135. 'মণিপুরী ব্যাকরণ কৌমুদী' ইবদি -
 (A) দ্বীজমণি দেব শর্ম্মা। (B) নারায়ণ শর্ম্মা। (C) কালাচাঁন্দ শাস্ত্রী। (D) নন্দলাল শর্ম্মা।
-
136. হিজম গুণগী সাহিত্য একাডেমী মনা ফঙবা উপন্যাসতি -
 (A) বীর টিকেন্দ্রজিৎ রোড। (B) থরো অশংবী।
 (C) পুন্সিগী মরুদ্যান। (D) নংবু গুইবদা।
-
137. হিজম গুণনা ইবা রারীমচাদি -
 (A) ঈচেগী শম (B) ফিজং মরুদা (C) থরুবী (D) লৈচিল্লকী থাজ
-
138. খৌবাঙদোং চফুবু কায়নবা য়ৈবরা ? হায়বসি -
 (A) পাউখোঙনি (B) প্রমাণ পাছৈনি (C) পাউরৌনি (D) পাউতাকনি
-
139. অরিবা মতাগী মণিপুরী লোনগী অহানবা বারেং লাইরিকতি -
 (A) পাছোইবী খোঙ্গুল (B) খোংজোম নুবী নোঙ্গারোল
 (C) পোইরৈতোন খুছোকপা (D) নাউথিংখোঙ ফম্বাল কাবা
-
140. অশাংবম মীনকেতননা ইবা শৈরেংদি -
 (A) খোঞ্জেল অমা। (B) পুন্সি হিদোম। (C) নীরব রজনী। (D) লম্মাঙনবা।
-
141. ইমারোন তহীবগী পান্দমদি -
 (A) লোন চাওখংনবগীনি। (B) লৌশিং জ্ঞান পীবা গুম্ববগীনি।
 (C) লাইনা লৌশিনবা গুম্ববগীনি। (D) মথকী অহ্মক চুমই।
-

142. ‘‘ইফ্ৰাল’’ হাযবা রাইসিদা -

- (A) স্বর ময়েক অমা যাওই। (B) স্বর ময়েক অনী যাওই।
(C) স্বর ময়েক অহম যাওই। (D) স্বর ময়েক মরি যাওই।
-

143. পাউরৌ হাযবসি -

- (A) চৎনবীদগী থংথরকপনি
(B) অইবা ওইনা লৈরষদগী চীনবুংদা থংথরকপনি
(C) চীনবুংদা মীরোল অমদগী মীরোল অমদা চৎনবী ওইনা মথং মথং থংথরকপনি
(D) মথক্কী অহ্মক অচুশনি
-

144. মৈতৈলোন অসি -

- (A) ময়েক লৈবা হৌরকপগী লৈরকলবনি। (B) ফুরূপ অসিনা লৈবা হৌরকপদগীনি।
(C) অইবা ওইনা লৈরকপা হৌরকপদগীনি। (D) মথক্কী অহ্মক নত্তে।
-

145. ময়ায় চনবা মতমগী বারেং সাহিত্যদি -

- (A) ধনঞ্জয় লাইবুনীংবা (B) নুমিং কাপ্লা (C) চায়নরোল (D) নিংখৌরোল লম্বুবা
-

146. বায়েক অমগী খুদমদি -

- (A) ক (B) ক + অ (C) ক + ব + অ (D) মথক্কী অহ্মক লাঞ্জি
-

147. শ্ৰী মন্ত শঙ্করদেবনা ইরষা গ্রহুদি -

- (A) নাম ঘোষা। (B) কীৰ্তন ঘোষা। (C) কাৰেঙর লিগিরি। (D) মথক্কী অহ্মক নত্তে।
-

148. মণিপুৰী বারেংগী অপোকপদি -

- (A) ডাঃ কমল (B) হিজম অঙাংহল (C) খ্বাইরাকপম চাউবা (D) অশাংবম মীনকেতন
-

149. ‘দাজিলিং চংঙৈদা’ হাযবা বারীমচাগী অইবদি -

- (A) খাইদেম প্রমোদিনী (B) এম. কে. বিনোদিনী (C) কুমারী খোইবী দেবী (D) অরাম ওংবী মেমচৌবী
-

150. নুপা অমসুং নুপী পুনা খঙনবগী খুদমদি -

- (A) উচেক (B) লাইরিক (C) ইপু (D) ষণ অমোম
-

(K A R B I)

121. 'KARBI ALAMJIR' pu akitap Komatsi Ketoklo ?
(A) Longkam Teron (B) Bonglong Terang (C) Basa Kathar (D) Samsing Hanse
-
122. "Manai Ke KantheKser" Ladak "KanTheKser" alamthe ke :
(A) Menklar (B) Menlar (C) Saiklar (D) Saiklem
-
123. Koloso akitap abangsi Bonglong Terang Ketok lo ?
(A) Tamhidi (B) Tomopuru (C) Ronglin (D) Ruve
-
124. Amek langding pen kepatok helo osomar aphan _____ kepangcho asai lo.
(A) Karjulong (B) Ketok (C) Kaporhe (D) Kacharli
-
125. 'Nang pinap Diphu damjima ? 'Laso alamjir along Menlar kolo abanglo ?
(A) Nang (B) Pinap (C) Diphu (D) Damjima
-
126. Kolo abangsi Kechokvek alamthelo ?
(A) dam vangret (B) dam aret (C) dam varet (D) dam vangdet
-
127. Komat alammetpo abangsi 'TAMHIDI' pu akitap Ketoklo ?
(A) Basa Kathar (B) Longkam Teron (C) Bonglong Terang (D) Barelong Terang
-
128. Lamtasam atengpen Men son ko an do ?
(A) Son pho (B) Son phli (C) Son throk (D) Son kep
-
129. Isi Angdeng along 'Lamchili' pu akitap keron poncheng komantu aningkan lo ?
(A) 1998 (B) 1999 (C) 2003 (D) 2008
-
130. Hirjir Kihir Kethan ke Osomar aphan _____ kepangcho aphan.
(A) Karjulong (B) Ketokthek (C) Kaporhethek (D) Kacharlithek
-
131. Apok do aphek ave, angho do ade ave, puke kopilo ?
(A) Hile (B) Phule (C) Tibuk (D) Kasu
-
132. Karbi Alam school along "Compulsory Additional subject" pado nangji pu KAAC pen Komantu aningkansi cheparai lo ?
(A) 2009 (B) 2007 (C) 2010 (D) 1998
-

133. Karbi Language Development Board (KLDB) Komontusi Kesenglo ?
 (A) 2009 (B) 2007 (C) 2010 (D) 2006
-
134. “Longki Ke atumi Rong damjui” laso alamjir Ke :
 (A) Non ahut (B) Chu ahut (C) Mo ahut (D) Kaike ahut
-
135. Ser Hongthom Alongri along kachingbar dunde ke kolo abanglo ?
 (A) Chinthong (B) Ronghang (C) Amri (D) Lambajoṅg
-
136. Api Luvok, aso ke reset, kopelo ?
 (A) Kove (B) Birik (C) Baptheli (D) Hele
-
137. Hamphang along chetondunde kolo abanglo ?
 (A) Habe (B) Lindok (C) Dili (D) Pator
-
138. Lunjir along ‘Durmi’ puke _____ aphan.
 (A) Lang (B) Hem (C) Longle (D) Tovar
-
139. Karbi akhei along man-peng kipi ‘Ser’ avan Ke Kolo abanglo ?
 (A) Habe (B) Burotemen (C) Barika (D) Pherangke
-
140. Lang a-ok aphan Lanbarim along ke _____ pusi kipu.
 (A) Chorán (B) Dokha (C) Loti (D) Jirhu
-
141. “Langbi Chitim achek aphan
 Vocherok atar ati epum
 Langbi chitim achek aphan
 Vocherok atar ati pumni
 .....
 .....”
 Bangso ahirjir Ketok abang :
 (A) Dhoneswar Engti (B) Bamonpo
 (C) Bidonsing Kro (D) Gandhi Tokbi
-
142. “Ingnar Vangtanglo Hemtap” puke.
 (A) Keklem un’e aphan (B) Ketong un’e aphan
 (C) Kanglen aphan (D) Keprap aphan
-
143. Thang Thang 28 arni Ketalon ver ke _____.
 (A) Mahatma Ghandhi kithi arni (B) Semsonsing Engti kithi arni
 (C) Khorsing Terang kithi arni (D) Sangkardev kithi arni
-

144. Amri aso aphan _____ ta pu.
(A) Solangdo (B) Le Langdo (C) Ar. Langdo (D) Mirlong

---

145. Lametpo Bonglong Terang Komantusi pirthe kehache lo ?
(A) 1906 (B) 1909 (C) 1917 (D) 1919

---

146. “Lahelo netum arong
Kelang abolon dokon
Kove bithi Partubong
Arenren tharve PenJangphong”
“Netum Arong” laso ahirjir Ketok abang Ke :
(A) Gandhi Tokbi (B) Ruplan Engtepi (C) Anima Terangpi (D) Bamonpo

---

147. “Aso an ridam, apo an chonghong” Kopilo ?
(A) Hele (B) Bapthili (C) Birik (D) Phule

---

148. Oso kebai alun, osomar kijui alun, Oso kepakam alun heihui kethan Ke _____ Kepangcho aphan.
(A) Karjulong (B) KeTokThek (C) Kaporhithek (D) Kacharli Thek

---

149. “Chinine Hemphu Komat lo nangli
Kodak chepatuma
La-an Kanghon la-an kajinso
Nang ne kalana”
Bangso ahirjir ketok abang komat lo ?
(A) Samsing Hanse (B) Bonglong Terang (C) Longkam Teron (D) Bidorsing Rongpi

---

150. Lunjir along Jaidi puke Kopi aphanasi Kipu ?
(A) Hem aphan (B) Rit aphan (C) Tovar aphan (D) Longle aphan

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

